

๔๘
วันเด็ก

๒๕๑๐

28/

วันเด็ก ๒๕๑๐

3

Fr. 1276a/1276

080

Q. 123a -

จัดพิมพ์โดย

คณะกรรมการจัดงานฉลองวันเด็กแห่งชาติประจำปี ๒๕๑๐

อภินันทนาการ
 จาก
 อ.อ. ม.ส.ท.อ. อ.อ.ม.ส.ท.อ.
 วันที่ ๒๗ เดือน ๓.๓ พ.ศ. ๒๕๖๔

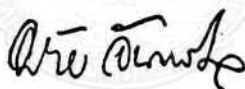
คำนำ

ในโอกาสที่มีการจัดงานฉลองวันเด็กแห่งชาติประจำปี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๒ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน คณะกรรมการจัดงานฉลองวันเด็กแห่งชาติเห็นว่า การจัดพิมพ์หนังสือวันเด็กขึ้นเผยแพร่เป็นประจำปีนั้น เป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นการเผยแพร่ความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเด็ก และผลกำไรที่ได้จากการจำหน่ายหนังสือก็นำมาใช้จ่ายในกิจการของวันเด็กทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สำหรับปีนี้ คณะกรรมการจัดงานฉลองวันเด็กแห่งชาติ ได้จัดพิมพ์หนังสือ “วันเด็ก ๒๕๑๐” ขึ้นอีกในทำนองเดียวกันกับปีก่อนๆ โดยมอบให้คณะกรรมการจัดพิมพ์หนังสือวันเด็ก พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นผู้ดำเนินงาน คณะกรรมการจัดพิมพ์ฯ ประกอบด้วย

๑. นายจรัส มหาวัจน์	ประธานกรรมการ
๒. นางแม่นาส ขวาลิต	รองประธานกรรมการ
๓. นายแปลก สนธิรักษ์	กรรมการ
๔. นางฐะปะนีย์ นาครทรรพ	กรรมการ
๕. นางเรืองอุไร กุศลาสัย	กรรมการ
๖. นางบุญนำ บุญเสริญ	กรรมการ
๗. นางสุนัต ประภาสะวัต	กรรมการ
๘. นางช่อม แยมงาม	กรรมการ
๙. นายพนัส สุวรรณะบุญย์	กรรมการ
๑๐. นายสุกรณ์ ประดับแก้ว	กรรมการและเลขานุการ

การพิมพ์หนังสือ “วันเด็ก ๒๕๑๐” คงจัดเนื้อหาในเล่มตาม
แนวหนังสือ “วันเด็ก ๒๕๐๘” และ “วันเด็ก ๒๕๐๙” คือจัดให้มี
พระบรมราโชวาท คำขวัญ บทความเกี่ยวกับธรรมะ เรื่องสั้นที่เป็นคติ
คำกลอนประกอบภาพ ความรู้รอบตัวเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ บทเพลง
และบทประพันธ์ต่าง ๆ หวังว่าหนังสือเล่มนี้คงให้ประโยชน์แก่ผู้อ่านพอ
สมควร

คณะกรรมการจัดงานฉลองวันเด็กแห่งชาติประจำปี ๒๕๑๐ รู้สึก
สำนึกในพระคุณของสมเด็จพระสังฆราช วพนว นายกรัฐมนตรี และ
วพนว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการที่ได้กรุณาให้คำขวัญสำหรับ
นำลงพิมพ์ในหนังสือนี้ กับขอขอบพระคุณคณะกรรมการจัดพิมพ์หนังสือ
วันเด็ก พ.ศ. ๒๕๑๐ และทุก ๆ ท่านที่ได้มีส่วนช่วยเหลือในการจัด
พิมพ์หนังสือ “วันเด็ก ๒๕๑๐” โดยทั่วกัน.

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ประธานคณะกรรมการจัดงานฉลองวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๑๐

สารบัญ

หน้า

๑. พระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

๒. คำขวัญ

๒.๑ คำขวัญสมเด็จพระสังฆราช

๒.๒ คำขวัญ ๗๗ นายกรัฐมนตรี

๒.๓ คำขวัญ ๗๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

๒.๔ คำขวัญประธานกรรมการจัดงานฉลองวันเด็กแห่งชาติ
ประจำปี ๒๕๑๐

๓. คำประพันธ์ “มึงกับขวัญ”

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ ๑

๔. บทความเกี่ยวกับธรรมะ “ดีเป็นแก้ว” แปลก สนธิวัฑฒน์ ๓

๕. เรื่องสั้น

๕.๑ ฉันไม่ชอบคน.... นายแพทย์เสนอ อินทรสุขศรี ๑๔

๕.๒ ผื่นร้าย เบญจา แสงมลิ ๒๔

๕.๓ ความสำนึกของกัณฐี ฤดี ศิริวิบูลย์ ๓๑

๕.๔ แม่รักลูก ช่อม บัญจพรรค ๓๙

๖. คำกลอนประกอบภาพ

๖.๑ อุดมขุโมยกระตี่ } เกหลง พานิช (ประพันธ์) ๔๙

๖.๒ สัตว์ป่ารำพึง } พันธ์ สุวรรณบุญ (เขียนภาพ)

๗. นิทาน

๗.๑	พระรถ - เมรี	สุนีตี ประภาสวดี	๕๕
๗.๒	พุทราไพร - ชายสไบสีดา	เรืองอุไร กุศลาลัย	๘๑
๘.	ความรู้รอบตัว “เขาวงกตกับอวกาศ” สาลี สุขะปิณฑะ		๙๐
๙.	บทเพลง (รวบรวมโดย ช่อม บัญจพรรค)		๑๐๐
	เพลงมาร์ช กองทัพเรือ กองทัพบก กองทัพอากาศ ตำรวจ และเอเชียนเกมส์		

พระบรมราโชวาท

ใน

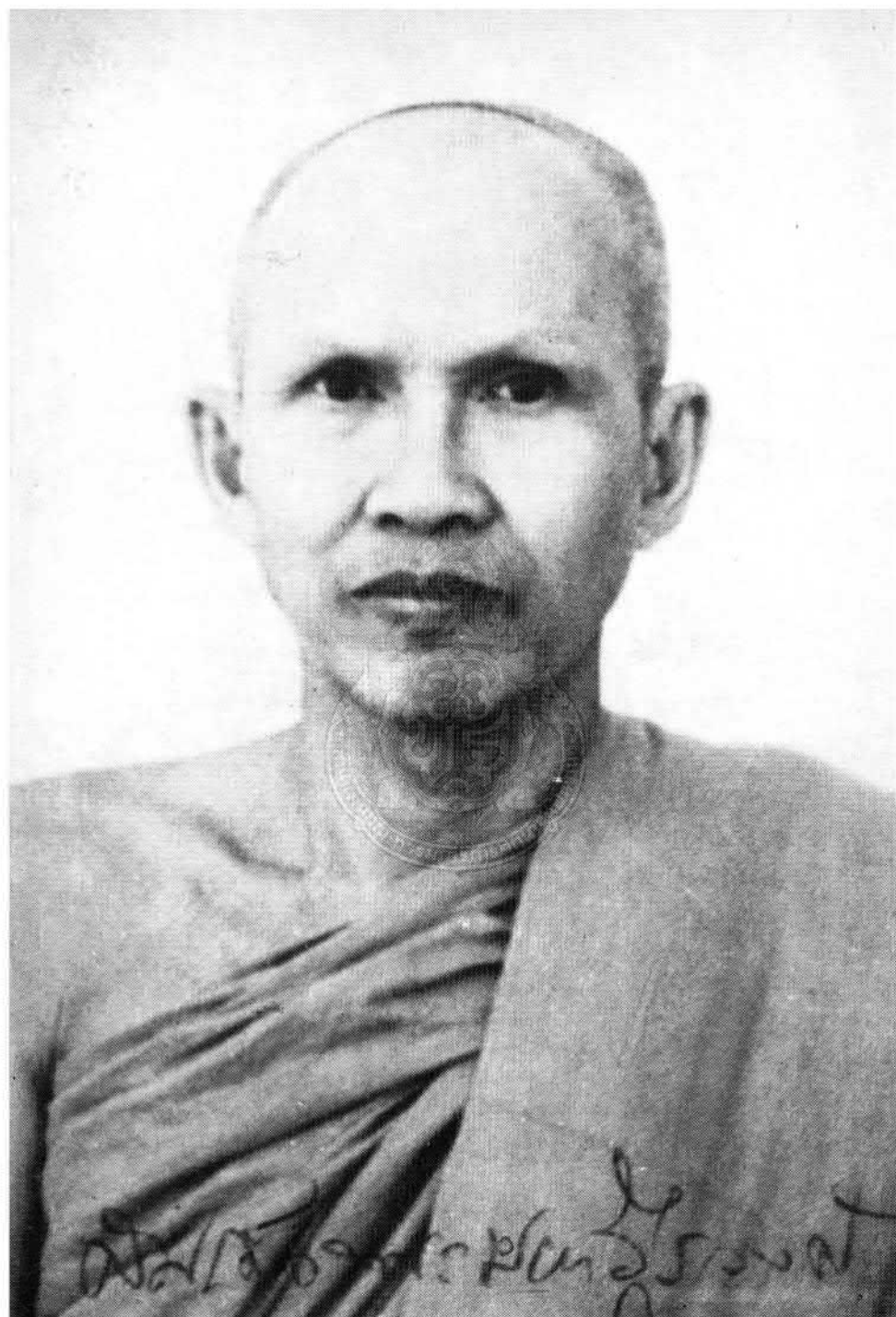
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

เนื่องในโอกาสที่นักเรียนถวายไชยมงคล ที่พลับพลาท้องสนามหลวง

วันที่ ๑๖ มกราคม ร.ศ. ๑๑๖ (พ.ศ. ๒๔๔๐)

นักเรียนทั้งหลายเรามีความสบายใจ ที่ได้เห็นพวกเจ้าทั้งปวงมาพร้อมกันเฉพาะหน้าเราวันนี้ เราขอใจที่เจ้าทั้งหลายได้แสดงความพอใจ ต่อตัวเราแลพระราชินี เราขอใจในถ้อยคำที่ได้แสดงความปรารถนาอันดี ต่อเราทั้งสองนั้น เราขอกล่าวต่อไปในการที่เราได้ไปแล้ว ยังที่เล่าเรียนทั้งหลายในประเทศยุโรปบางแห่ง ที่เป็นสำคัญอันชาวเรารู้จักอยู่โดยมาก คือวิทยาลัยต่าง ๆ ที่เมืองออกซเฟิร์ต แลโรงเรียนที่ฮาโรเลวิตันเป็นต้น ถึงว่าเวลาที่เราได้ไปเห็นนั้นน้อย แลเป็นที่วิทยาลัยหยุดเรียน แต่เราได้เห็นแลได้ไต่สวนการเรียนทั้งปวง ตามซึ่งผู้ไปแต่ละคนเดียวเช่นเรา พอที่จะคิดเห็นตามความที่เป็นอยู่อย่างใดได้ แลทั้งได้ตรวจตรา เห็นบรรดานักเรียนทั้งหลายของเราที่ได้ไปเรียนอยู่ในประเทศยุโรป ทำให้เรากำหนดในใจได้อย่างหนึ่ง ว่าการเล่าเรียน เพื่อจะให้พอแก่ประโยชน์การงานทั้งปวงในเมืองเรา นี้ ไม่เป็นสำคัญอยู่แต่ผู้ไปเรียนประเทศยุโรปนั้นเลย เพราะเหตุว่าทางเล่าเรียนของเราในเมืองต่างประเทศนั้น บางทีมากเกินไปกว่าความต้องการ หรือไม่ตรงต่อความต้องการในเมืองเรา แต่ค่าเล่าเรียนนั้น แพงกว่าในเมืองเราเป็นอันมาก ไม่พอกกล่าวถึงผู้ที่ไม่มีความยศสาหะเล่าเรียนนั้นเลย แต่เพียงผู้ซึ่งไม่มีความรู้ในภาษาของตัวเองเสียในเบื้องต้นแลทอดธุระเสีย ตั้งหน้าเรียนแบบฝรั่งแท้ บางทีเป็นเหตุให้เสียเวลา แลกลับมาทำการไม่ได้สะดวกทันที เพราะไม่รู้ภาษาของตัวเองชัดเจน แลไม่รู้ประเพณีบ้านเมืองของตัวเองอย่างไร นักเรียน

บางคนได้ลิ้มภาษาไทยที่เดียว เพราะฉะนั้นเราจึงได้ชักชวนนักเรียนเหล่านั้น
ว่า ให้ฟังนึกในใจว่า เราไม่ได้มาเรียนจะเป็นฝรั่ง เราเรียนเพื่อจะเป็นคนไทย
ที่มีความรู้เสมอด้วยฝรั่ง เมืองเราเวลานี้ต้องการคนที่มีความรู้ ที่จะรับ
ราชการในหน้าที่ต่าง ๆ แลประกอบการต่าง ๆ ทั่วไปเป็นอันมาก เพื่อให้
การปกครองบ้านเมือง เป็นผลสำเร็จแท้จริง แลให้ชาติเราเจริญด้วยทรัพย์
สมบัติ แลวิชาความรู้แลการช่างเฟื่องฟูแพร่หลาย เสมอเหมือนชาติอื่น
การเรียนจึงเป็นข้อสำคัญ ในความเจริญของบ้านเมืองเป็นอันมาก แต่เป็นการ
พันกำลังที่เราจะคิดส่งนักเรียนไปเล่าเรียนในประเทศยุโรป ให้มากตามความ
ต้องการ แลเป็นการไม่แน่นอน แท้จริงเชื่อว่าคนที่ไปเล่าเรียนในประเทศยุโรป
แล้ว จะดีกว่าที่เรียนในประเทศเมืองเราไปทั่วทุกคน แต่เราต้องยอมรับว่าผู้
ซึ่งมีสติปัญญา แลมีความอดุสาหะแลไม่ได้ละเลยภาษาของตัวเสีย คงจะดีกว่า
ที่จะเล่าเรียนแต่ในเมืองเรา เพราะท่าทางที่จะได้รู้ได้เห็น และผู้ที่สอน
หาได้ง่ายสะดวกกว่า เพราะฉะนั้นเราขอกล่าวว่า ผู้ที่มีความรู้แต่ชั่วในเมือง
เราเองก็ยังมีขึ้นก็นั่น นับว่าเป็นผลประโยชน์อันหนึ่งเกิดขึ้นแก่บ้านเมือง แล
ชาติของเรามีมากขึ้นน้อย เพราะฉะนั้นควรที่เจ้าทั้งหลาย จะทำตนให้เป็นผู้ที่มี
ราคาคะด้วยความรู้ เป็นประโยชน์เกิดขึ้นแก่บ้านเมืองซึ่งเจ้าทั้งหลายได้เกิดแล้ว
ไม่ควรจะมีทอดธุระในการเล่าเรียนภาษาของตัวเองก็ดี ภาษาต่างประเทศก็ดี
ในเมืองเรา เราได้คิดอยู่ที่จะอุดหนุนการเล่าเรียนในเมืองเรา ซึ่งเห็นว่าเป็น
เกำมูลสำคัญ ของความมั่นคงของพระราชอาณาจักร ดังเช่นกล่าวมาแล้ว
นักเรียนผู้ใดที่มีความรู้ แลความสามารถไม่ว่าชาติตระกูลอย่างใด คงจะได้รับ
ความอุดหนุนของเรา ให้ความรู้ตามสมควรแก่ปัญญาของตน แลได้รับผลอัน
เกิดแต่ความรู้นั้นโดยไม่มีที่เลือกที่เว้น เพราะฉะนั้นขอให้นักเรียนทั้งหลาย
อดุสาหะเล่าเรียนด้วยความร่าเริงใจทั่วกันทุกคนเถิด.

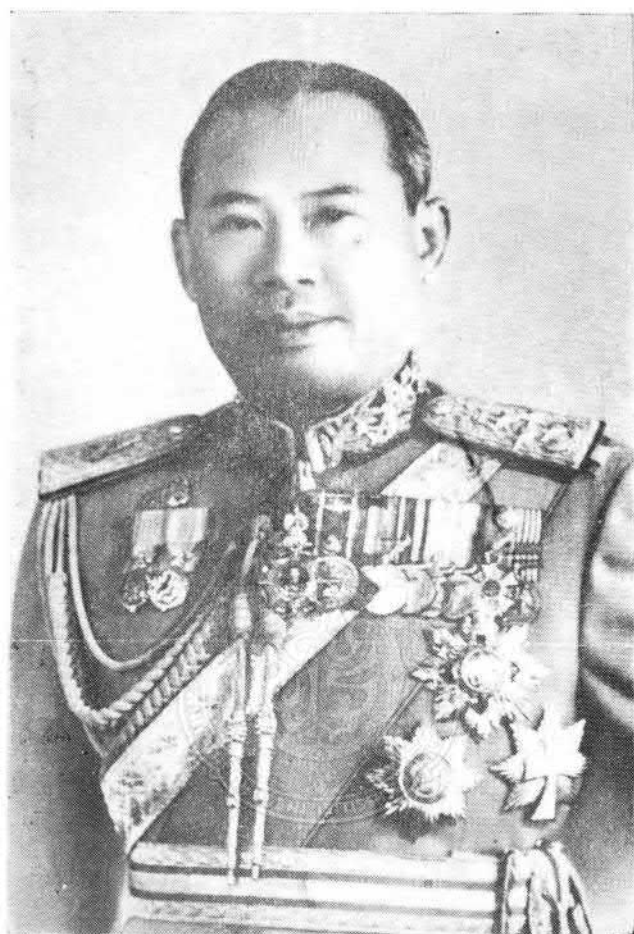
ខណ្ឌបទដ្ឋាន កិច្ចការ

- ១ ឧបត្ថម្ភស្របច្បាប់ការងារសង្គម អំពីការងារសង្គម
- ២ ឧបត្ថម្ភស្របច្បាប់ការងារសង្គម ការងារសង្គមសង្គម
រួមមាន ការងារសង្គមសង្គមសង្គមសង្គម
- ៣ ឧបត្ថម្ភស្របច្បាប់ការងារសង្គម ការងារសង្គមសង្គមសង្គម
- ៤ ឧបត្ថម្ភស្របច្បាប់ការងារសង្គម ការងារសង្គមសង្គមសង្គម
ការងារសង្គមសង្គមសង្គមសង្គម
- ៥ ឧបត្ថម្ភស្របច្បាប់ការងារសង្គម ការងារសង្គមសង្គមសង្គម
ការងារសង្គមសង្គមសង្គមសង្គម
- ៦ ឧបត្ថម្ភស្របច្បាប់ការងារសង្គម ការងារសង្គមសង្គមសង្គម
ការងារសង្គមសង្គមសង្គមសង្គម
- ៧ ឧបត្ថម្ភស្របច្បាប់ការងារសង្គម ការងារសង្គមសង្គមសង្គម
ការងារសង្គមសង្គមសង្គមសង្គម

ឧបត្ថម្ភស្របច្បាប់ការងារសង្គម

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

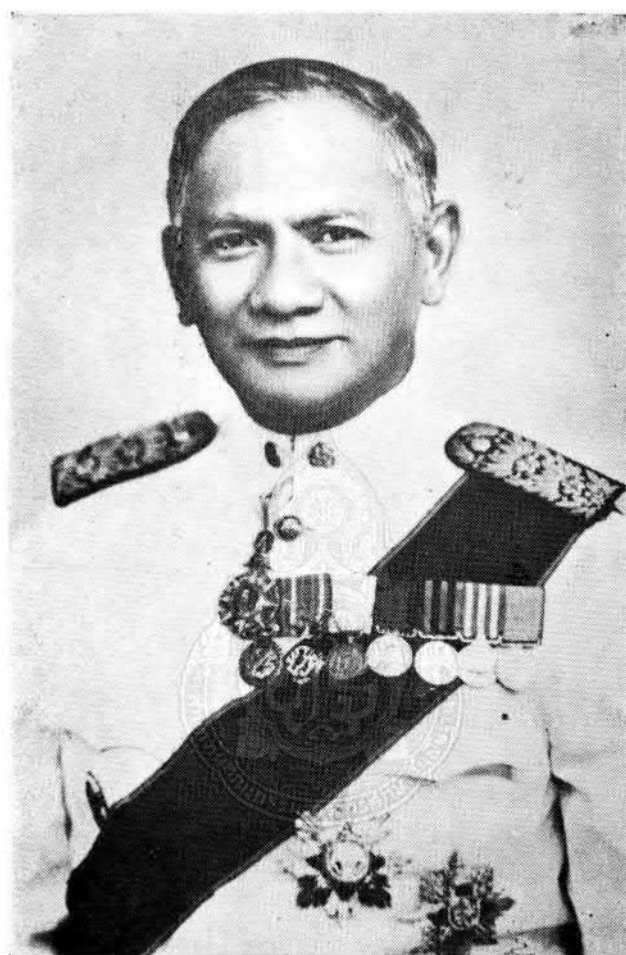
ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៩ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៩

ศาสตราจารย์พิเศษ สุกิจ ไกรเล็กไทยแท้ วัฒน
และวิเทศมนตรี วิทยาลัยศิลปวิทยา

ศาสตราจารย์ ดร. สุนทร

ทางวิศวกรรมศาสตร์

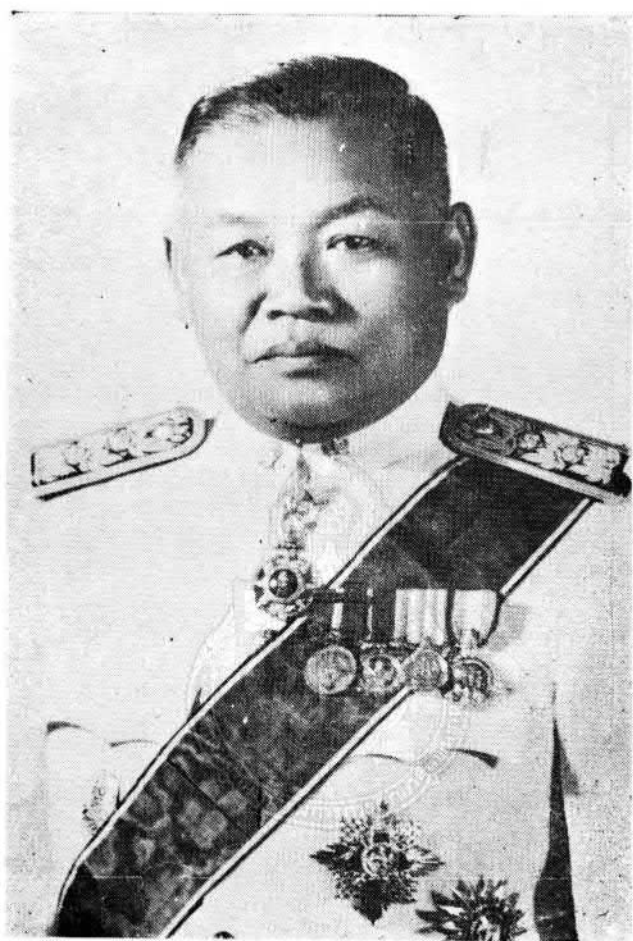
เด็กเรามาตั้งชื่อให้พี่ชื่อ
ที่ชื่อเนื่อตอจี่จี่จี่
แต่ในนี้พี่มีน้องชื่อนี้
จี่จี่จี่จี่จี่จี่จี่จี่จี่

ในทองธารกันข้าม ดอนธาร
เล่นอะไรอย่างนี้ พี่เนื่อ
พี่จี่จี่จี่จี่จี่จี่จี่
จี่จี่จี่จี่จี่จี่จี่จี่

เด็กตอจี่จี่จี่จี่จี่จี่
ตอจี่จี่จี่จี่จี่จี่
พี่จี่จี่จี่จี่จี่จี่
จี่จี่จี่จี่จี่จี่จี่

จี่จี่จี่

ผู้จัดทำหนังสือ

“เด็กสี่อกรับราชการจนดูลีทางสีทองได้รับการแต่งตั้ง
เป็นเรอิมอ่นสีสีรัตน์”
1

นาย อิมมอ

ปลัดกระทรวงสงคราม

ผู้ประพันธ์ นาครทรรพ

มึงเป็นพี่ขวัญเป็นน้องสองหนูน้อย
ตั้งแต่เป็นทารกกกกอดมา

ขวัญเป็นหญิงมึงเป็นชายสบายจิต
เริ่มเรียนรู้ฝึกใจให้อินยอม

มึงนั้นชอบชกชนชอบคันคว่ำ
แต่คอยแนะนำช่วยด้วยปราณี

ขวัญนั้นชอบร้องรำทำเพลงเรื่อย
แม่ทวนหูกแต่ยอมให้ลูกได้เพลิน

พอกับแม่รักลูกผูกพันยิ่ง
แม้ลูกค้อปล่อยไปไม่น่าชม

พ่อสอนมึงลูกยาว่าชนเถิด
เล่นกีฬาดีแน่ไม่แชเชือน

มึงชอบชนคันคว่ำหาของเล่น
เศษไม้ไล่ก้อนตะปุดมากมาย

พ่อแม่คอยพมพักแผ้วรักษา
แทบจะว่าวันมิได้ไรมิตอม
เริ่มชีวิตเติกนัยค่อยถนอม
เชื่อพ่อแม่โน้มน้อมในทางดี
พ่อเห็นว่าควรปล่อยไปในวิถี
ลูกจะมีความคิดจิตเจริญ
มิหน่ายเหนี่ยวรั้งได้ไม่ขัดเขิน
จะยืนเดินอ่อนช้อยเหมือนลอยลม
มิทอดทิ้งปลุกเพาะสิ่งเหมาะสม
ต้องอบรมลูกรักคอยตักเตือน
แต่อย่าชนจนเกิดทุกข์แก่เพื่อน
ได้ชนเหมือนใจนึกทั้งฝึกกาย
พ่อรู้ใจยอมเป็นมิตรสหาย
วางเรียงรายให้มึงคิดประดิษฐ์ทำ

ขวัญก็ชนแบบหญิงรื้อสิ่งของ
 ตักตาผ้าตะไกรด้วยขาทำ
 เป็นช่างเสื่อตักตาน่าสนุก
 หัวลูกตาลนับสิบหยิบฝักปรีอ
 แม่เล่นด้วยสอนด้วยช่วยลูกสาว
 จัดประเภททุกสิ่งไว้ไม่กระเด็น
 จะร้องรำทำเพลงบรรเลงลั่น
 หากครูสอนเป็นเวลาทำแช่มช้อย
 พ่อแม่ห่วงงกิริยามารยาท
 หักวาจาสุภาพไว้ให้น่าชม
 คำ“ขอบคุณ”“ขอโทษ”“โปรด”นั้นหนอ
 หักเกรงใจผู้อื่นไว้ไม่เสื่อมทรม
 หักนิสัย “เชื่อฟังคำ” “ทำหน้าที่”
 “ไม่พูดปด” “ใจคอกทน” ฝึกตนเคย
 มิ่งกับขวัญแทนเด็กไทยในประเทศ
 ชายเหมือนมิ่งหญิงเหมือนขวัญนั้นเป็นบุญ
 ก้อยอบรมให้รักดีมีน้ำจิต
 บ้านอบอุ่นด้วยรักยึดไม่จืดจาง
 มิ่งกับขวัญนั้นเป็นเช่น “ไม้อ่อน-
 มีเก็กตึกจึ่งขวัญนั้นกลมกล

ออกมากองมากแท้แม่นึกข้า
 แม่ต้องนำให้เย็บตัดหัดฝีมือ
 พอถึงยุคผมวิไลน้อยไปหรือ
 อยากเป็นช่างลือชื่อทำผมเป็น
 ล้วนของเล่นเป็นระนาวเรียงให้เห็น
 สอนลูกเล่นเป็นระเบียบดูเรียบร้อย
 ร้องทั้งวันก็ลำบากมากไปหน่อย
 รำได้งามหยดย้อยน่านิยม
 มีโอกาสสอนมั่งสิ่งเหมาะสม
 หมั่นอบรมกล่าววจีแต่ถึงยาม
 ใช้ติดต่อกับผู้ใดไม่หยาบหยาม
 รู้จักห้ามอารมณ์น่าชมเชย
 ลูกคนที่ “มีน้ำใจ” ไม่นิ่งเฉย
 ควรอ้างเอ่ยเป็นลูกศิษย์สกุล
 เป็นสมบัติอันพิเศษประเสริฐสุนท
 มีพ่อแม่การุญรักถูกทาง
 เหมือนมีเทียนชีวิตส่องสว่าง
 จักเสริมสร้างคุณธรรมนำมงคล
 คัดง่าย” สอนสิ่งใดก็ได้ผล
 ชาติมีพลเมืองดีเป็นศรีเอ๋ย.

ดีเป็นแก้ว

....แปลก สบวิรัช....

คินี้ไม่มีใครปฏิเสธว่าไม่ชอบ มีแต่ต้องการทั่วไป เช่นอยากเป็นคนดี อยากให้เขาว่าดี อยากได้ของดี อยากมีอะไร ๆ ดีไปทุกอย่าง อยากรับประทานของดี อยากมีบ้านดี ๆ อยากมีของดีใช้ เป็นต้น และตรงกันข้าม ไม่ชอบให้เขาว่าชั่ว ไม่ชอบเป็นคนชั่ว ไม่ชอบมีของชั่ว คินี้ เป็นเรื่องของคนเราทุกคน ไม่ต้องดูอื่นไกล แม่เด็กซึ่งยังไม่รู้จักประสีประสาอะไรมากนัก พี่เลี้ยงหรือแม่นมจะปลอมให้หายร้อง หรือหายช่น ก็ต้องปลอมว่า คนดีคนดี เด็กก็ชอบใจ ที่เป็นคินี้ ก็เพราะดีเป็นเรื่องของความงาม ความชอบ ความเรียบร้อย ความไม่ชั่ว ความไม่ทราม ทุกคนจึงชอบ และคินี้ เมื่อทำแล้วก็ให้ผลเป็น เจริญ งาม ชอบ ถูก เช่นเรียนดีก็เจริญด้วยความรู้ ทำงานดี ฐานะก็เจริญ มีความชอบ เงินดีก็สบาย อริยาศัยดีคนก็นับถือ ที่สุดเดินดีก็ถึงงาม เดินดี ๆ ก็ไม่ถูกรถชน ไม่โดนโน่นโดนนี่ คินี้เป็นต้น ล้วนเป็นผลของดี ยิ่งกว่านั้น ใครที่มีดีอยู่ที่ตัว ซึ่งเรียกว่าคนดีแล้ว ยังทำให้สิ่งต่าง ๆ ที่เนื่องอยู่กับคนคินั้นพลอยดีไปด้วย คือสง่าราศรีของคนคินั้น ย่อมไปจับอยู่ด้วยทำให้เห็นงามไปหมด ทำให้น่าเคารพ น่านับถือ น่ายำเกรง

เช่นบ้านที่คนดีอยู่ แม้จะเป็นบ้านที่ไม่หรูหราใหญ่โตก็เย็นตาเย็นใจแก่ผู้
 คุย แม้สิ่งอื่น ๆ ก็เช่นเดียวกัน ถ้าสิ่งเหล่านั้นอยู่กับคนชั่ว ก็กลายเป็นชั่ว
 ไป เช่นบ้านที่คนชั่วอยู่แม้จะเป็นบ้านหรูหราใหญ่โตสักเพียงไหน ก็ทำ
 ให้เห็นเป็นเหมือนช่องมหาโจรที่น่าหวาดสะอิดเป็นอย่างยิ่ง ตลอดจน
 อาการต่าง ๆ ถ้าของคนดีก็เป็นอาการดี ถ้าของคนชั่วก็เป็นอาการชั่ว
 ชั่วคนไม่ชอบ ดีคนชอบ

ความจริงคนเราที่จะรอดตัวกันไปได้ ก็เรื่องนี้แหละ ถ้าไม่มี
 ดีก็หมดดี เมื่อหมดดีเสียแล้ว ก็ไม่ต่างอะไรกับสัตว์อื่น ๆ ดังที่นักปราชญ์
 กล่าวไว้ว่า อาหาร การนอน ความกลัว เมถุน ทั้งสี่นี้มีเหมือนกันทั้ง
 คนและสัตว์เดรัจฉาน คือคนอยู่ได้ด้วยอาหาร สัตว์ก็อยู่ได้ด้วยอาหาร
 คนมีนอน สัตว์ก็มีนอน คนมีกลัว สัตว์ก็มีกลัว คนมีผิวเมีย สัตว์ก็มี
 ผิวเมีย เป็นอันว่าเหมือนกันทั้งสี่อย่าง เมื่อเป็นดังนี้ อะไรที่จะทำให้
 คนต่างกับสัตว์ นอกจากดีก็ไม่มีอะไรทั้งนั้น ท่านจึงใช้ศัพท์สำหรับคน
 ว่า “มนุษย์” ซึ่งแปลว่า “ผู้มีใจสูง” คือมีดีนั่นเอง ซึ่งทำให้ต่าง
 จากสัตว์ ถ้าจะพูดกันไปอีกแง่หนึ่ง สัตว์อื่น ๆ บางชนิด เมื่อมันตาย
 ไปแล้ว อวัยวะบางส่วนของมัน ยังเป็นของนิยมชมชอบของคนอยู่ เช่น
 วัวควาย ก็มีเขา ช้างก็มีงา ม้าก็มีหาง ซึ่งเรานิยมว่าเป็นของควรรู้หรือ
 ประดับประดาให้สวยงาม นอกจากนี้สัตว์บางชนิดเรายังใช้หนังทำเครื่อง
 ใช้ ใช้เนื้อเป็นอาหารได้ เช่น หนังจระเข้ หนังงู หนังเสือ เป็นต้น
 ที่ใช้เป็นอาหารก็มีเนื้อหมู เนื้อวัวเนื้อปลา เป็นต้น กลับมาพูดถึงคนเมื่อ
 ตายแล้วก็ทิ้งไว้แต่ความน่าเกลียดน่ากลัว จะหาอวัยวะส่วนใดมาประดับ
 บ้างก็ดูไม่ได้ เพียงเวลารับประทานอาหาร หากอวัยวะส่วนใดตกลงไป

ในภานะ เราก็เกลียดชังแขวงพาลจะอึดเอา ถ้าเป็นเนื้อสัตว์บางชนิดที่เป็นอาหาร เราก็ไม่ว่าอะไร ทำให้เรารับประทานได้มากเสียอีก เมื่อเป็นถึงนี้ก็พอจะเห็นได้แล้วว่า คนเรา นอกจากดีแล้ว ไม่มีอะไรที่จะทำให้เด่นขึ้นได้ ทั้งขณะเป็นอยู่และตายแล้ว

ได้พูดมาในตอนต้นแล้วว่า คนเราจะรอดตัวได้ก็เพราะ ดี ถ้าหมด ดี ก็ไม่รอดตัว แต่ทุกคนต้องการรอดตัว เพราะรักตัวยิ่งกว่าอะไรทั้งหมด เป็นแต่รักตัวกลัวหาความชั่วใส่ตัวก็เสียคน ถ้ารักตัวแล้วหาดีให้แก่ตัวก็เป็นคนดี และรักษาศัตรุดังที่ท่านว่า “เมื่อรู้ว่าตนเป็นที่รักก็ควรรักษาดตนให้ดี” หรืออย่างที่สุนทรภู่ว่า “รู้รักษาศัตรุดเป็นยอดดี”

การทำดีทำให้ได้ทุกเวลาทุกโอกาส ไม่มีการผัดวันประกันพรุ่ง ดังที่ท่านสอนว่าควรทำดีในวันนี้ ถ้าไปผัดผัดว่าพรุ่งนี้จึงค่อยทำ ก็เลยไม่ต้องทำกัน เพราะเมื่อถึงวันพรุ่งนี้เข้าจริง ๆ ก็เลื่อนเป็นวันพรุ่งนี้ในวันต่อไป ดังนี้เรื่อย ๆ ไป ในปัจจุบันนี้ ได้มีพวกนักเลงพูดกันว่า ต้องการอะไรที่จะทำดีไปสวรรค์ โลกเราที่เป็นอยู่นี้ก็เป็นสวรรค์อยู่แล้ว เพราะมีนางฟ้าคือนางงามอยู่ทั่วไป มีน้ำทิพย์ คือ เหล้ากิน มีอาหารทิพย์ คือ เฮโรอินสูบ มีต้นกล้วยพฤกษ์ คือ บ่อนโป บ่อนไฟ สนามม้า เป็นต้น เป็นที่สำราญรื่นชื่นบานได้ลาภผลรวยอยู่รอบบ้านรอบเมืองทั้งทางบกทางน้ำ แล้วนักเลงพวกนั้นก็มีความเห็นต่อไปว่า จะไปผัดทำดีผินจิตใจให้ลำบากเหน็ดเหนื่อยเมื่ออยู่ทำไม อะไร ๆ ในโลกเราก็มีพร้อมอยู่แล้ว นี่เป็นทางที่ทำให้เกิดความเสื่อมโทรมในด้านจิตใจที่เป็นอยู่ในบัดนี้ และคนที่คิดดังนี้ นอกจากจะเป็นคนเสียในส่วนตนแล้ว ยังเป็นผู้ด่วงความเจริญของโลกอีกด้วย

ดังนั้นผู้หวังดีแก่ตนจึงควรแสวงดี หนีชั่ว เพราะชั่วเป็นชั่ว ดีเป็นแก้ว

ที่ว่าชั่วเป็นชันั้น หมายความว่า ความชั่วเปรียบด้วยของสกปรก ของสกปรกก็เป็นชั่ว เช่น ชุณ ชยะ ชโคณ ชเลน ชริงเค ชเหงือ ชโคล ตลอดจน ชหุ ชตา ชมก ชพน เป็นต้น นอกจากยังมีโรคที่เกิดขึ้นทำให้ร่างกายสกปรก ก็เรียกว่า ช ชกลาก ชเกลอน ชเรอน ชโรค ชตั้งกล่าวนี้ เพียงแต่ชื่อก็น่าขยะแขยงอยู่แล้ว ถ้าไปติดเข้าที่ไหน กับใคร ก็ต้องชำระล้างและขจัดให้หมดสิ้นไป ถ้าปล่อยไว้ก็น่าเกลียด ที่น่าเกลียดก็เพราะเป็นของสกปรก หากติดอยู่กับสถานที่ ก็เป็นที่สกปรก ติดอยู่กับคนก็เป็นคนสกปรก ช ตั้งว่านี้ มีทางที่จะชำระล้างได้ง่าย เพราะปรากฏชัดด้วยสายตา แม้ตนเองจะไม่เห็น คนอื่นเห็นเขาก็บอกให้ได้ ส่วนข้ออีกชนิดหนึ่ง ไม่เหมือนชที่กล่าวมาแล้ว แต่ร้ายกว่าชเหล่านั้นมากนัก เพราะปรากฏขึ้นภายในใจของคน ทำให้ใจสกปรก ชำระล้างได้ยาก ทั้งเห็นได้ยาก ข้างนอกถึงจะคุสะอาก แต่ข้างในแสนจะสกปรกเต็มไปด้วยช คือ ความชั่ว เช่น ชโกรธ ชเกียจ ชขโมย ชโกง ชฉ้อ ชปด ชบ่น ชริษยา ชโอ ชอวด ชขลาด ชเหนียว ตลอดจนชเหล่า ชเมา ชยา รวมความชั่วทั้งหมดให้อยู่ในคำว่า ช ความชั่วที่เป็นชเหล่านั้น ถ้าปล่อยหมักหมมมากเข้าเท่าใด ก็ทำให้ใจสกปรกมากเท่านั้น ถึงคนอื่นจะมองไม่เห็นความสกปรกที่ใจของตน ตนเองก็มองเห็นได้ด้วยตนเอง ข้อสำคัญอย่าไปเข้ากับคนเสียก็แล้วกัน ถ้าไปเข้ากับคนเข้าก็จะเป็นอย่างที่ว่า “อุจจาระคนอื่นเหม็นเมื่อเราเหลือนอจจาระของตนถึงเหม็นไม่เป็นไร” เมื่อเห็นว่าความเหม็นของตน “ไม่เป็นไร” เสียทุกคราวไปก็ยิ่งจะหมักหมม

ให้ همینยังขึ้นเรื่อยไป ในที่สุดก็จะเสียคนไปเสียอะไรไม่ร้ายเท่าเสียคน ถ้าเสียอีกทีก็ตายเลย ตายแล้วก็ยังทั้งเรื่องเสียๆ ไว้ข้างหลังอีก ทำให้ชื่อเสียง همینคลั่งตลอดไป ดังนั้นท่านจึงกล่าวว่า ความชั่วเป็นขี้

ที่ว่า ตีเป็นแก้ว นั้น หมายความว่าของที่เรานิยมกันว่าตี ตั้งแต่ ตีขึ้นเยี่ยมตลอดมาถึงศีธรรมตานั้น ท่านว่าเป็นแก้ว ดังเช่น พระพุทธเจ้าเป็นแก้ว ในคำว่า พุทธรัตนะ พระธรรมเป็นแก้ว ในคำว่า ธรรมรัตนะ พระสงฆ์เป็นแก้ว ในคำว่า สังฆรัตนะ ทั้งสามรัตนะนั้นเป็นแก้วชั้นเยี่ยม เราเชิดชูบูชากันอยู่เป็นประจำ ถัดลงมาก็หมายถึงแก้ว ซึ่งรวมแก้ว แหวน เงินทอง เพชรนิลจินดา หรือที่เรียกว่า นพรัตน์ แก้ว ๙ ประการ คือ เพชรน้ำตมณีแดง เขี้ยวไสแสงมรกต เหลืองไสสด บุษราคัม แดงแก่กำโกเมนเอก สีหมอกเมฆนิลกาล มุกดาหารหมอก มัว แดงสลัวเพทาย สัງวาลสายไพฑูรย์ แก้วเหล่านี้เป็นของมีค่าสูง มีราคามาก เป็นที่นิยมของคนทั่วไป นอกจากนี้เงิน ทอง แก้วยังใช้เกี่ยวข้องกับพิธีมงคลอีกด้วย เช่น บายศรีเงิน บายศรีทอง บายศรีแก้ว เพราะถือว่าเป็นมงคลนิมิตอันดีงาม ในพิธีที่เป็นมงคลชั้นสูง เช่น งานฉลองปี รัชกาลก็มีเงิน ทอง แก้ว ประกอบเป็นเนื้อหาในพิธีนั้นด้วย เช่น พิธี รัชกาลิเชก อภิเชก บนกongเงิน ทำเมื่อพระเจ้าแผ่นดินครองราชสมบัติได้ ๒๕ ปี สุวรรณภิเชก อภิเชกบนกongทอง ทำเมื่อพระเจ้าแผ่นดินครองราชสมบัติได้ ๕๐ ปี วชิราภิเชก อภิเชกบนกongแก้ว ทำเมื่อพระเจ้าแผ่นดินครองราชสมบัติได้ ๗๕ ปี และของที่เป็นคู่บุญบารมีของพระเจ้าจักรพรรดิ ก็เป็นแก้วมี ๗ ประการ คือ จักรแก้ว ข้างแก้ว ม้าแก้ว มณีแก้ว นางแก้ว ขุนคลังแก้ว ขุนพลแก้ว ตลอดจนถึงคนที่

เราเรียกว่าแก้วตา แก้วใจ หรือ ลูกแก้ว เมียแก้ว เป็นต้น รวม
 ความว่าอะไรที่นิยมนำมาก็เป็นแก้ว เพราะทำให้กระหม่อมใจ ภาคภูมิใจ
 คราวนี้พูดถึงคนที่เป็นคนดี ก็เป็นแก้วอีกเหมือนกัน พ่อแม่
 ก็เป็นพ่อแก้วแม่แก้ว ลูกดกเป็นลูกแก้ว ศิษย์ดกเป็นศิษย์แก้ว
 เป็นต้น

พ่อแก้วแม่แก้ว

พ่อแม่เป็นสำคัญที่สุดชีวิตของลูก เพราะลูกจะเจริญเติบโตขึ้น
 มาได้ ก็อาศัยพ่อแม่อุปถัมภ์ค้ำชูเลี้ยงดูเป็นลำดับมา พ่อแม่เป็นทั้งพระ
 ของลูก เป็นทั้งพรหมของลูก ที่ว่าเป็นพระของลูกก็คือ พ่อแม่เป็นผู้มี
 อุปการคุณแก่ลูกอย่างหาอะไรเปรียบมิได้ พร่ำสอนแนะนำแต่ในทางที่
 จะให้ลูกดีคอยตักเตือนในเมื่อเห็นลูกจะทำผิด ดังนั้น พ่อแม่จึงควร
 เป็นที่สักการบูชาของลูก เป็นสง่าราศีเชิดชูลูก ในชีวิตของลูกก็มีพ่อ
 คนเดียวแม่คนเดียวเท่านั้น หากไม่ได้แล้ว เป็นเจ้าพระคุณของลูก
 แท้ๆ ที่ว่าเป็นพรหมของลูกก็คือ พ่อแม่มีพรหมวิหาร ๔ คือ เมตตา
 กรุณา มุทิตา อุเบกขาในลูกครบทุกประการ พ่อแม่ที่ตั้งอยู่ในหลัก
 ดังว่านี้เป็นพ่อแม่ที่ดี ได้รับยกย่องว่าเป็นพ่อแก้วแม่แก้ว

ลูกแก้ว

ลูกชายหญิงที่จัดว่าเป็นลูกแก้วนั้น หมายความว่าลูกที่ทำตนให้
 เป็นศรีเป็นมิ่งขวัญของวงศ์ตระกูล ไม่ทำลายวงศ์ตระกูล เชื่อคำสั่งสอน

ตกเดือนของพ่อแม่ ไม่หวัต่อหัววันถึงต้นขั้วขวาง ไม่ต้องต่อล้อต่อเถียง พ่อแม่ เมื่อมีหลักฐานก็หาโอกาสสอนบุญคุณของพ่อแม่ เท่าที่สามารถ จะทำได้ ลูกที่ดีคงวั้น เรียกว่าลูกแก้ว ถ้าลูกไม่ดี ไม่เชื่อฟังพ่อแม่ ก็จะเป็นถึงนิทานเรื่อง มิตตวินทกะ บุตรเศรษฐี ซึ่งมีเรื่องเล่าว่า

นายมิตตวินทกะเป็นบุตรของเศรษฐี มารดาบิดาของเขาเป็นคน มีศีลมีธรรม แต่นายมิตตวินทกะลูกชายเป็นคนไร้ศีลไร้ธรรม บิดาของเขาตายเหลือแต่มารดา วันหนึ่งมารดาได้พูดกับมิตตวินทกะว่า “ลูกรัก การเกิดเป็นมนุษย์เป็นลาภอันประเสริฐ และเจ้าก็ได้เกิดมาแล้วเจ้าจง ทำความดีต่อไป เป็นต้นว่าให้ทาน รักษาศีล และฟังธรรม ชีวิต ของเจ้าจะได้รุ่งเรืองต่อไป”

มิตตวินทกะ ได้ฟังมารดาอบรมดังนั้นจึงพูดว่า “แม่ ที่แม่พูด มานี้ฉันไม่เห็นได้ประโยชน์อะไร แม่อย่าพูดดีกว่าปล่อยฉันไปตาม บุญตามกรรมเถิด” ถึงแม้ว่านายมิตตวินทกะจะไม่สนใจ แต่ด้วยความหวัง ที่ต่อลูก มารดาก็ยังพร่ำสอนลูกอยู่เรื่อย ๆ

วันหนึ่งเป็นวันพระ มารดาได้พูดกับนายมิตตวินทกะว่า “ลูก รักวันนี้เป็นวันพระ ขอให้ลูกไปวัดฟังเทศน์ เมื่อลูกกลับมาแม่จะให้ ทรัพย์หนึ่งพัน” นายมิตตวินทกะ เมื่อเห็นมารดาจะจ้างให้ไปฟังเทศน์ และให้เงินทั้งพัน จึงรับว่า ตกลงแม่ แล้วเขาก็ไปวัด แต่ไม่ได้ไป นั่งฟังเทศน์ ไปนอนหลับที่วัดตลอดคืน รุ่งเช้าจึงกลับบ้าน

มารดาที่ใจที่ลูกไปวัดและหวังว่า เมื่อลูกฟังเทศน์จนเกิดเลื่อมใส ในสพระธรรมของพระองค์ที่เทศน์ เมื่อกลับบ้านคงจะนิมนต์พระ องค์ที่เทศน์มาด้วย จึงเตรียมอาหารปูอาสนะไว้คอยท่า แต่พอเห็นลูกมา คนเดียวจึงถามว่า “อ้าวลูกไม่ได้นำพระมาด้วยหรือ”

นายमितตวินทุกะ “เรื่องอะไรที่จะนำพระมา”
 มารดา “ถ้าเช่นนั้น ลูกกินข้าวเสียเถิด”
 นายमितตวินทุกะ “แม่พูดว่า จะให้ทรัพย์ฉันพันหนึ่งอย่าง
 ไรล่ะ เอามาซิแล้วฉันจึงจะกิน”
 มารดา “กินเถิดลูก แม่จะให้เมื่อลูกอิ่มแล้ว”
 นายमितตวินทุกะ “ฉันต้องได้ทรัพย์ก่อนจึงจะกิน”
 เพราะความรักลูก มารดาจึงต้องนำ
 ทรัพย์มาให้ นายमितตวินทุกะ เมื่อได้
 ทรัพย์แล้วจึงกินข้าว

นายमितตวินทุกะ ได้เอาทรัพย์พันหนึ่งไปลงทุนค้าขาย ในไม่
 ช้าก็มีกำไรได้เงินถึงสองล้าน เขาจึงคิดต่อเรือทำการค้าขาย เมื่อต่อเสร็จ
 แล้ว เขาได้บอกกับมารดาว่า “แม่จ๋า ฉันจะไปค้าขายทางเรือ” แม่ได้
 ห้ามว่า “ลูกเอ๋ย เจ้าเป็นลูกคนเดียวของแม่ ทรัพย์ของเราก็มามากล่อย่า
 ไปเลย จะเป็นอันตราย” แม้มารดาจะห้ามเท่าใด ๆ เขาก็ไม่ฟัง เตรียม
 ตัวจะลงเรือ มารดาจับข้อมือไว้ นายमितตวินทุกะ สลัดมือผลักมารดา
 ล้มลงแล้วลงเรือเล่นไปกลางทะเล

ผู้ที่ไปในเรือมีทั้งพวกถือหุ้นและลูกเรือหลายคน เมื่อเล่นมาได้
 ๗ วัน พอถึงกลางทะเลลึก เรือหยดหนึ่งโดยไม่มีเหตุผล พวกในเรือจึง
 คิดกันว่า ในพวกเราที่มากันนี้นคงจะมีใครเป็นกาลกรรณเสียคนหนึ่ง จึง
 ตกลงแจกสลาก เรียกว่าสลากกาลกรรณให้ทุกคนจับ สลากกาลกรรณ
 ได้ตกไป在手ของมิตตวินทุกะถึงสามครั้ง พวกที่ไปด้วยจึงผูกแพจับ
 มิตตวินทุกะใส่แพ แล้วใส่แพให้เล่นออกไป ทนไทนนั้นเองเรือสินค้าก็
 เล่นไปได้โดยเร็ว

นายमितตวินทุกะนอนอยู่ในแพ แพลยไปถึงเกาะแห่งหนึ่ง บนเกาะนั้นมีเมือง ๆ หนึ่งมีกำแพงล้อมรอบมีประตูสี่ด้าน ความจริง เมืองนั้นเป็นเมืองนรก เป็นที่สวดยกรรมของสัตว์นรกมากมาย แต่ปรากฏแก่มิตตวินทุกะเหมือนเป็นเมืองที่สวยงามน่ารื่นรมย์ เขาจึงขึ้นจากแพเดินเข้าไปในเมือง เห็นสัตว์นรกคนหนึ่งมีจักรคมกริบอยู่บนหัว แก่นายमितตวินทุกะเห็นเป็นเหมือนดอกบัว เครื่องจองจำที่ผูกคอสัตว์นรก เห็นเป็นสร้อยสังวาลย์ โลหิตที่ไหลอาบตัวเห็นเป็นเหมือนจันทร์แดงที่ชะโลมทา เสียงกรวญครางของสัตว์นรก เป็นเหมือนเสียงเพลงขับที่ไพเราะ นายमितตวินทุกะเดินเข้าไปหาสัตว์นรกนั้น แล้วพูดว่า “ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ท่านได้เอาดอกบัวประดับบนศีรษะสวมสร้อยสังวาลย์มานานแล้ว ขอให้แก่ข้าพเจ้าเถิด” สัตว์นรกบอกว่า “อะไรกัน บนหัวเราไม่ใช่ดอกบัว ที่สวมอยู่นั้นไม่ใช่สร้อยสังวาลย์ดอก” นายमितตวินทุกะได้ว่า “ท่านพูดอย่างนั้นเพราะไม่อยากให้เราะชิ” สัตว์นรกคิดว่าบาปกรรมของเราคงจะสิ้นแล้ว และชายผู้นี้ก็คงจะได้ก่อกรรมทำเข็ญ ทำความเดือดร้อนให้แก่คนมากมาย จึงเห็นเครื่องหมายของเราเป็นเครื่องประดับไปหมด จะต้องให้จักรกรด แล้วสัตว์นรกได้ขว้างจักรกรดไปบนหัวของนายमितตวินทุกะ ถอดเครื่องจองจำไปสวมที่คอของนายमितตวินทุกะ จักรกรดได้หมุนบนหัวเขา เครื่องจองจำก็ได้สวมที่คอเขา นายमितตวินทุกะ เมื่อได้รับความทรมานจึงตะโกนออกมาว่า “เจ้าจงเอาจักรกรดและเครื่องจองจำของเจ้าไปเถิด” แต่สัตว์นรกก็ได้หายไปเสียแล้ว นี่ตัวอย่างของลูกที่ไม่ดี ไม่เชื่อฟังพ่อแม่

ศิษย์แก้ว

ศิษย์ผู้ได้รับการอบรมสั่งสอนจากครูอาจารย์ มักกตัญญูทเวทีระลึกรู้พระคุณของอาจารย์ตามที่มิแก่ตนนั้น ๆ อยู่เนื่องนิตย แม้จะถูกปราบปรามให้รับโทษ หรือถูกบังคับให้ทำประโยชน์อย่างใด ๆ ก็ไม่ถือโกรธไม่แสดงความขุ่นเคือง ยอมรับโทษและปฏิบัติตามข้อบังคับด้วยความเคารพ เห็นว่าการที่ครูบาอาจารย์ทำโทษหรือบังคับนั้น ก็เพื่อจะให้ตนเป็นคนดี ทำด้วยความหวังดีแท้ ๆ เหมือนกับท่านชี้แจงเงินชมทองให้ มิได้ลงโทษเพื่อให้ตนเป็นคนเสียหาย อันวิสัยศิษย์ที่ย่อมมีความกตัญญูทเวที เคารพรัก นับถือยำเกรง และซื่อตรงต่อครูอาจารย์ ทั้งต่อหน้าและลับหลังตลอดชีวิตของตน แม้จะได้มีวาสนาส่งเด่นสักปานใด ก็มิได้ลืมบุญคุณครูอาจารย์ คงเคารพเสมอต้นเสมอปลาย ไม่กลับกลายไปปลุกหลู่หมิ่นแม้แต่น้อย ท่านพระสารีบุตรซึ่งเป็นพระอรรคสาวกของพระพุทธเจ้า ท่านได้ฟังธรรมของพระอัสสชิเถระเจ้าในครั้งที่ยังเป็นนักรบวชนอกพระพุทธศาสนา เพียงได้ดวงตาเห็นธรรมว่า “สิ่งใดสิ่งหนึ่ง มีความเกิดขึ้นเป็นธรรมดาสิ่งนั้นทั้งมวลล้วนมีความดับไปเป็นธรรมดา” ตั้งแต่นั้นมาก็นับถือพระอัสสชิเถระเจ้าเป็นอาจารย์ แม้จะได้มาบวชในพระพุทธศาสนา และได้รับยกย่องจากพระพุทธองค์เป็นพระอรรคสาวกฝ่ายชวา เลิศกว่าสาวกทั้งหลาย เพราะมีปรีชาสามารถในการสั่งสอนคล้ายพระพุทธเจ้า แม้กระนั้นท่านก็ยังเคารพพระอัสสชิเป็นอย่างยิ่งอยู่เสมอ เมื่อท่านทราบว่พระอัสสชิอยู่ที่ทักโค ยามท่านนอนก็นอนหันศีรษะไปทางนั้น ด้วยความเคารพอันยดยิ่ง เรื่องนี้เป็นแบบอย่างอันดี เมื่อว่าถึงกิจที่ศิษย์จะพึงปฏิบัติต่อครูอาจารย์แล้ว ท่านวางไว้ ๕ สถาน คือ

๑. ลูกขี้แยรับ
๒. เข้าไปยื่นคอยรับใช้
๓. เชอพัง
๔. อับฏฐาก
๕. เรียนศิลปวิทยาโดยเคารพ

กรณีศึกษาของศิษย์ ๕ สถานนี้ เป็นการประกาศความเคารพ นับถือรักใคร่ ความยำเกรง และความซื่อตรง ทั้งประกาศกตัญญู กตเวทิต์ของศิษย์ด้วย ยามที่ครูอาจารย์ผ่านมาที่ตน ต้องมีความเคารพ นอบน้อมให้สมควร เต็มใจรับใช้ในกิจธุระของท่านตามแต่ท่านจะใช้สอย หรือเมื่อท่านมีกิจธุระการงานอะไรเกิดขึ้น ก็ยินดีเป็นธุระทำให้มิได้ เพิกเฉยดูตาย บำเพ็ญอยู่ในถ้อยในคำที่ท่านได้สั่งสอนอบรม ไม่ดื้อ ไม่รี้น ยามที่ท่านเป็นไข้ได้ทุกข์ คอยปฏิบัติบำรุง เฝ้ารักษาพยาบาล เมื่อมิสามารถจะทำอย่างนั้น ก็เยี่ยมเยียนถามข่าวคราวความเป็นไปของท่านมิได้ดูตาย ในยามศึกษาเล่าเรียนก็ตั้งใจคอยกำหนดจดจำศิลปวิทยาที่ท่านสอนให้ แสดงความอยากได้ใคร่ได้อยู่ตลอดเวลา ไม่ลบหลู่ดูหมิ่น ศิลปวิทยาของท่าน เมื่อศิษย์ทำได้เช่นนี้ ก็ย่อมเป็นที่รักใคร่ของครู อาจารย์ มีความสนิทสนมกลมเกลียวกันตลอดเวลา ทั้งจักได้เต็มรสสำคัญ คือความสนิทสนมกันอย่างจับใจ และเป็นเครื่องชูส่งาราศีของตน เป็น สวัสดิคติมงคลแก่ตนอย่างสูง ศิษย์ที่ปฏิบัติดังว่านี้ ได้ชื่อว่าเป็นศิษย์แก้ว

เรื่องดีเป็นแก้วที่กล่าวมานี้ เป็นเรื่องจำเป็นสำหรับคนเราที่เกิด มาต้องการแต่ความดี เมื่อมีดีแล้วก็ไม่เสียที่ที่เกิดมา คนเกิดมาแต่เสียที่ เกิดมีอยู่มาก เพราะไม่รักดี.

ฉันไม่ชอบ คน.....

/สนอ อินทราสารี

ฉันตัวเล็กมาก แต่ฉันก็มีชีวิต มีชีวิตเหมือนกับพวกคน สัตว์ และพืชอื่น ๆ ฉันอยู่ในโลกนี้ร่วมกับใคร ๆ เขามานานนักหนาแล้ว นานยิ่งกว่าคน อยู่มานานก่อนที่คนจะมีในโลกนี้เสียอีก

เมื่อเกิดมีคนขึ้นมาในโลก ฉันและพวกของฉันชอบเข้าไปอยู่ในตัวคน คนเป็นโลกอีกโลกหนึ่งของฉัน เป็นโลกที่กว้างใหญ่ไพศาลมาก แต่ก็เป็นที่น่าอยู่อย่างที่สุด อยู่ในโลกคนพวกฉันแสนสุขสบาย อาหารการกินกับบริบูรณ์ดี พวกฉันจึงชอบอยู่ในตัวคน แม้อยู่ภายนอกก็หาทางที่จะเข้าไปอาศัยอยู่ให้ได้

ฉันตัวเล็กมาก พวกฉันอีกหลายพวกหลายพันธุ์ ก็ตัวเล็กมาก เล็กมากที่สุด จนกระทั่งคนก็มองฉันไม่เห็น คนมองพวกเราไม่เห็นเลย เราอยู่กันทั่วไปทุกหนทุกแห่ง รอบ ๆ ตัวคนนั่นเอง พวกเราอยู่ตาม ผิวกายของคน อยู่ตามเสื้อผ้า สมุด ดินสอ โต๊ะ เก้าอี้ อยู่ไปทั่วทุกแห่ง ในน้ำ ในอากาศ ไม่ว่าในซอกในมุมใด ถ้าคนมีสายตามองเห็นพวกเรา คนก็คงจะตกใจ เพราะมองไปทางไหนก็เห็นแต่พวกเราไปเสียทุกหนทุกแห่ง

สมัยโบราณหลายพันหลายหมื่นปีมาแล้ว พวกเราอาศัยกันอยู่ใน
 ตัวคนตลอดมาอย่างเป็นสุข พวกคนไม่เคยรู้เลยว่า มีพวกเราพากันเข้าไป
 อาศัยอยู่ในตัวของพวกเขา เมื่อเขาเกิดเจ็บป่วยขึ้นมาจนบางทีก็ตายไป
 พวกคนก็พากันกล่าวหาว่าเป็นเพราะฟ้าดินบันดาล เพราะลมฟ้าอากาศ
 เพราะเคราะห์กรรม เพราะความชั่ว เพราะภูตผีปิศาจ เพราะพระเจ้า
 และเพราะอะไรต่ออะไร เท่าที่พวกคนเขาจะคิดกันเอาเอง อย่างลมๆ
 แล้งๆ พวกฉันพอใจที่จะให้คนกล่าวโทษสิ่งที่ไม่ใช่ตัวตนเหล่านั้น ไม่
 อยากให้พวกเขาได้รู้ตัวการที่ทำให้เขาเกิดเจ็บไข้ได้ป่วย และตายลงไป
 เลย เพราะพวกเรา รู้กันดีในพวกเราเองว่า ตัวการที่สำคัญนั้นก็คือ
 พวกเรา นี่เอง

เรามีชีวิตอยู่กันมาหลายล้านปี โดยไม่มีใครเลยที่จะมองเห็นตัว
 เราได้ จนเมื่อไม่ถึงร้อยปีมานี้เอง พวกคนฉลาดขึ้นมาก เขาเอากระจก
 ขยายมาสร้างขึ้น โดยเอากระจกซ้อนกันเข้าหลายอัน ทำให้เกิดสิ่งที่พวก
 เขาเรียกกันว่า “จุลทรรศน์” ขึ้นมา พวกคนแสนจะซุกซน เทียวเอาสิ่ง
 นั้นมาส่องดู สิ่งนั้นมาส่องดู พวกเขายิ่งพากันเอะอะขึ้นมาว่า ในสิ่งที่
 มองไม่เห็นอะไรเลยนั้น ยังมีพวกฉันซึ่งเป็นสิ่งที่มีชีวิตอยู่ร่วมในโลกนี้
 กับพวกเขาด้วย เขาตื่นเต้นกันยกใหญ่ และตั้งชื่อให้พวกของฉันว่า
 “จุลชีพ” หรือบางทีก็เรียกกันว่า “จุลินทรีย์” ซึ่งก็แปลว่า สิ่งเล็กๆ
 มากและมีชีวิตด้วย นั่นเอง

พวกเราไม่ได้ยินดีหรือพอใจในชื่อที่พวกคนตั้งให้เลย ตรงกัน
 ข้าม พอพวกคนรู้ว่าเรามีพวกเราอยู่ในโลกนี้ด้วย พวกคนก็พากันค้นคว้า
 ศึกษาชีวิตของพวกเรากันยกใหญ่ ตั้งแต่นั้นเรื่อยมา เขาก็รู้ดีว่า พวก

เรานี้มีหลายพวกหลายพันธุ์ ตอนแรกๆ เขาก็เพียงแต่ได้เห็นตัวพวกเรา และก็ได้เห็นว่า พวกเรานี้มีหลายพวกด้วยกัน ที่เป็นตัวการทำให้พวกคนเขาพากันเจ็บป่วย มาตอนหลังๆ นี้เองที่เขาค่อยๆ รู้ความจริงของพวกเรา เขาจึงรู้ว่าพวกเราหลายพันธุ์ ด้วยกันที่ทำให้เขาเจ็บไข้ได้ป่วย ตั้งแต่บัดนั้นมาที่เขาเรียกกันว่า “จุลชีพ” หรือ “จุลินทรีย์” นั้น เขาก็เรียกพวกมันที่เป็นตัวการทำให้เขาเจ็บป่วยนั้นกันว่า “ตัวเชื้อโรค” เรียกกันอย่างตรงๆ เลยทีเดียว

ที่เขาเปลี่ยนมาเรียกชื่อเฉพาะพวกของมันว่าตัวเชื้อโรคนั้น ก็เพราะในพวกจุลชีพทั้งหลายนั้น จุลชีพพวกเราบางพวกก็ไม่เกิดเป็นอันตรายอะไรต่อพวกเขา มีบางพวกที่ยังทำให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิต ความเป็นอยู่ต่อพวกคนเขาก็มี ส่วนจุลชีพในพวกมันนั้นแหละที่ทำให้เขาเกิดเป็นโรคกันขึ้น เขาจึงเรียกพวกมันว่า ตัวเชื้อโรค

สำหรับพวกมันเองแล้ว พวกมันก็มีญาติพี่น้องกันอยู่หลายเผ่าหลายพันธุ์ ด้วยกัน ซึ่งมันก็มีใจจะได้แนะนำให้รู้จักบางเผ่า ของพวกมันเอาไว้

พวกเผ่าแบคทีเรียเป็นเผ่าใหญ่เผ่าหนึ่ง เผ่านี้เป็นพวกที่มีเซลล์เพียงเซลล์เดียว พวกคนเขาจัดให้เผ่านี้อยู่ในพวกพืชอย่างหนึ่ง แต่ละเผ่าก็แตกแยกกันออกไปอีกมากมาย พวกเราเผ่านี้บางพันธุ์ก็มีรูปร่างกลมๆ รวมกันเป็นกลุ่มๆ บางพันธุ์ก็เรียงกันเหมือนลูกโซ่ บางพันธุ์ก็รูปร่างเหมือนเป็นท่อนๆ และบางพันธุ์ก็รูปร่างยาวๆ เป็นเกลียวสว่านก็มี เผ่านี้ทำให้เกิดโรคในคนได้หลายต่อหลายโรค

พวกเผ่าเรา พวกนี้ก็มีหลายพันธุ์ หลายตระกูล ที่ทำให้เกิดโรค
เขื่อราต่าง ๆ ได้จัดกันอยู่ในพวกพืชอย่างหนึ่ง

พวกเผ่าไวรัส เผ่านี้เล็กยิ่งไปกว่าเผ่าแบคทีเรีย และเราเคย
ภูมิใจกันว่า เผ่านี้ของเราไม่มีวันที่คนจะมองเห็นตัวเราได้เลย แม้ว่าจะ
ส่องดูด้วยจุลทัศน์ของเขาก็ไม่อาจมองเห็นได้ แต่มาตอนหลัง ๆ นี้ พวก
เราเจ็บใจกันหนักหนา ที่พวกคนก็ช่างซอกแซกคิดสร้างจุลทัศน์พิเศษ
ขึ้นมา จนเห็นเผ่าไวรัสของเราเข้าจนได้ พวกหวัด หัด สุกใส คางทูม
ฝีดาษ หูด พิษสุนัขบ้า โปลิโอ ไข้เลือดออก และอีกหลายโรคนั้น พวก
เผ่าไวรัสของเราแหละคือตัวเหตุละ

เรายังมีเพื่อนของเราอีกเผ่าหนึ่ง เรียกกันว่า เผ่าพาราสิต พวก
เผ่านี้พวกคนก็เรียกกันว่า เชื้อโรคบ้าง ถ้าตัวเล็กเขามองไม่เห็น เช่น
พวกบิต มาเลเรีย เขาก็เรียกว่า เชื้อโรค แต่ถ้าตัวโตขึ้นมาเขาพอมอง
เห็น เขาก็เรียกว่าพยาธิ เช่น พวกไส้เดือนตัวกลม ตัวทืด พยาธิเส้นด้าย
และอีกหลายร้อยหลายพันชนิด

ฉันพูดมาก่อนแล้วว่า พวกของฉันนั้นปรารถนาเหลือเกินที่จะ
ได้เข้าไปสู่ร่างกายของคน เพราะภายในตัวคนนั้นน่าอยู่ น่าอาศัย มี
อาหารบริบูรณ์ ฉันหาโอกาสทุกครั้งที่เข้าไปสู่ภายในร่างกาย เพราะ
คนมักจะผลอตตัวอยู่เสมอ ไม่ค่อยจะระวังพวกฉันนัก

ทางที่พวกเราจะพากันเลือกเข้าไต้นั้นก็มีหลายทาง ฉันจะบอก
ให้ก็ได้ว่า ฉันเลือกเข้าไปสู่ภายในร่างกายของคนได้อย่างไร ในทางที่
ง่าย ๆ ขอแต่ว่าเมื่อฉันบอกแล้ว อย่าไปบอกให้คนรู้เข้า ถ้าคนรู้ทั่วถึง

จะทำให้ฉันหาทางเข้าไปอยู่อาศัยในคนลำบากนัก ในเมื่อพวกคนทุกวันนี้ รู้จักวิธีการป้องกันตัวขึ้นมาทุกวันแล้ว

ทางแรก พวกฉันเข้าได้ทางผิวหนังของคนนั่นเอง ความจริงตามปรกติแล้ว ฉันก็เข้าไปโดยทางนี้ไม่ได้ง่ายนัก ผิวหนังของคนเหมือนกับเกราะหุ้มห่ออย่างหนาแน่น แต่ฉันก็ถือโอกาสเข้าไปได้ ในเมื่อคนไม่รู้จักรักษาผิวหนังของตัว บ่อยให้สกปรกโสโครก จนผิวหนังหมักอานาจที่จะต้านทานฉันได้ หรือไม่ก็เมื่อเกิดมีบาดแผลขึ้น ทำให้ฉันเข้าไปทางแผลนั้นได้ง่ายมาก บางทีฉันก็อาศัยสิ่งอื่นมาเช่น ยุง หรือ หมัด ที่มากัดคน ฉันก็เลยถือโอกาสผ่านเข้าสู่ภายในร่างกายคนได้อย่างสะดวกที่สุด

ทางที่สอง พวกฉันผ่านเข้าสู่ร่างกายคนได้ง่ายมากเหลือเกิน คือ ผ่านเข้าทางปากนั่นแหละ ทางปากเป็นประตูใหญ่ที่เปิดกว้างคอยรับฉันอยู่ตลอดเวลา ฉันเข้าไปพร้อมๆ กับอาหารและน้ำ หรือสิ่งใดก็ตามที่พวกคนเอาใส่เข้าไปในปากแล้วก็กลืนลงไป ฉันก็มีโอกาสที่จะเข้าไปและไปทำให้คนเกิดโรคทางเดินอาหารได้อย่างง่าย แสนสบาย แสนสะดวกที่สุด

ทางที่สาม พวกฉันก็ผ่านเข้าไปได้อย่างง่าย คือ ทางจมูกนั่นเอง จมูกมีตั้ง ๒ ช่อง เลือกเข้าช่องไหนก็ได้ ช่องนี้ก็เปิดอ้าคอยรับพวกฉันอยู่ตลอดเวลา พวกฉันก็ลอยละลิวปลิวเข้าไปพร้อมกับอากาศฝุ่นละอองที่คนหายใจเข้าไป พวกฉันก็เลยเข้าไปอยู่ในร่างกายคน ทำให้คนเกิดโรคทางเดินหายใจไปตามๆ กัน

ยังมีทางอื่นอีกที่ฉันจะเข้าไปอยู่ในร่างกายคนได้ แต่ฉันจะไม่พูดให้มากนัก ฉันอยากจะบอก แต่ว่า พวกฉันภูมิใจตนเองมากที่สุดที่มีอำนาจพิเศษในการเจริญเติบโต และมีพิษมากที่อยู่ในตัว ไม่จำเป็นนักหรอกที่พวกฉันจะต้องพากันเข้าไปในร่างกายของคนนับล้าน ๆ ตัวพร้อมกัน เวลาที่เข้าไปในร่างกายคนนั้น พวกฉันบางทีก็ถูกทำลายตายลงไป เพราะในร่างกายคนมีเครื่องกีดขวาง มีเม็ดเลือดขาวเป็นทหารสำคัญที่คอยทำลายเรา และมีอำนาจหลายอย่างคอยต้านทานการรุกรานเรา แต่เราก็ไม่รู้สึกรังเกียจนัก เพราะว่าเรามีความสามารถพิเศษอย่างหนึ่ง ฉันเองเพียงตัวเดียวนี้แหละ เมื่อลงว่าได้เข้าไปอยู่ที่ใดได้ในร่างกายคน ฉันจะเพิ่มตัวของฉันเองได้ ฉันแยกตัวของฉันออกจาก ๑ เป็น ๒ จาก ๒ เป็น ๔ จาก ๔ เป็น ๘ เรื่อยไป ฉันเจริญได้ แบ่งตัวกันได้ เช่นนี้ก็เพราะในร่างกายคนอบอุ่นดี อาหารก็สมบูรณ์ดีนัก เพียงไม่กี่ชั่วโมงนักหรอก ด้วยวิธีการเพิ่มพืชพันธุ์ของฉันแบบนี้ ฉันเพียงตัวเดียวนี้แหละ จะมีพวกฉันเกิดขึ้นในร่างกายคนนับจำนวนล้าน ๆ พวกฉันก็จะปล่อยน้ำพิษในตัวฉันออกทำลายอวัยวะของคน และปล่อยน้ำพิษไปได้ทั่วทั้งร่างกายคน แล้วคนก็จะเกิดเจ็บไข้ได้ป่วยขึ้น

คำขวัญในหมู่ของพวกฉันนั้น คอยเตือนกันอยู่เสมอว่า “เมื่อเข้าร่างกายพวกคนได้เมื่อไร เราต้องรุกราน เราต้องทำลาย ทำลายคนให้หมดไป” และพวกฉันก็พยายามทำหน้าที่นี้กันอย่างเต็มความสามารถที่ตายก็ตายไป ส่วนที่อยู่ก็จะรักษาคำขวัญนี้ไว้ตลอดไป เห็นจะเพราะอย่างนี้ละมัง จึงมีคนกล่าวกันว่า สงครามแต่ละครั้ง แม้จะใหญ่ยิ่งสักเพียงใด ก็ยังมีคนตายน้อยยิ่งเสียกว่าที่พวกฉันโหมกำลังรุกรานคนทั่ว

ทั้งโลกนี้แต่ละครั้ง ใช้วัตถุใหญ่ที่ระเบิดครั้งหนึ่งทั่วโลกนั้น พวกฉันทำลายชีวิตมนุษย์กันไปเสียหลายล้าน พวกฉันภูมิใจนักกว่า พวกฉันถ้าได้พร้อมใจกันแล้วมีอำนาจร้ายยิ่งกว่าระเบิดปรมาณูเสียอีก

ฉันเกือบจะลืมเสียแล้วว่า การที่จะเข้าไปสู่ร่างกายคนได้นั้น ฉันก็อาศัย “ตัวนำ” ที่จะพาฉันไปจนถึงคนได้หลายอย่าง ตัวนำนั้นคนเขาเรียกกันว่า “พาหะ” พาหะที่จะนำฉันไปถึงตัวคนได้อาจมีได้หลายอย่าง

คนด้วยกันนั้นแหละเป็นพาหะอย่างหนึ่ง ที่นำฉันไปถึงอีกคนหนึ่ง คนที่มีฉันอยู่ อาจนำฉันไปถ่ายทอดให้คนอื่นได้ง่ายเมื่ออยู่ใกล้ชิดกัน

อาหาร ก็เป็นพาหะที่นำฉันไปสู่คนได้ ในเมื่อฉันซ่อนตัวอยู่ในอาหาร และคนกินอาหารนั้นโดยไม่ระมัดระวัง

อากาศ ก็เป็นพาหะอย่างดี เพราะตัวฉันเล็กและเบามาก ฉันจึงลอยตัวปลิวไปในอากาศได้ คนหายใจเอาอากาศเข้าไป ฉันก็พลอยได้เข้าสู่ร่างกายคนได้

น้ำ เป็นพาหะที่ดีมากที่สุด ที่พาฉันเข้าสู่ร่างกายคนได้ ในเมื่อดื่มดื่มน้ำที่มีฉันอยู่ และน้ำนี้แหละที่พาฉันไปได้ไกลๆ ฉันจึงอาจไปได้ทั่วทุกแห่ง ทั้งหมู่บ้าน ทั้งจังหวัด หรือทั้งประเทศเลย

สัตว์ เป็นพาหะที่พวกฉันอาศัย พาฉันไปเข้าสู่ร่างกายคนได้ง่าย พวกฉันซึ่งมีพันธุ์ต่าง ๆ กัน ต่างก็เลือกสัตว์ต่าง ๆ กันให้นำไป พวกมาเลเรีย เขาอาศัยไปกับยุงกันปล่อง พวกไข้เลือดออก ไปกับยุงลาย พวกกาฬโรคเขาไปกับหมัดและหนู พวกบิด ไทฟอยด์ และอหิวาตกโรค

เขาไปกับแมลงวัน พวกไข้ไทฟัส เขาไปกับเห็บ พวกเชื้อสุนัขบ้า เขาไปกับสุนัข พวกของฉันทันมีสัตว์หลายอย่างที่ใช้เป็นพาหะ จึงไปถึงคนได้สะดวกมาก

ความจริง ที่ฉันทันมานี้ ก็ไม่ใช่ว่าฉันทันจะเข้าไปทำลายคนได้ง่ายๆ นักรอก ฉันทันจะทำลายหรือทำให้คนเจ็บป่วยได้ก็แต่เฉพาะพวกที่ไม่รู้จักระวังตัว พวกที่ร่างกายอ่อนแอ พวกที่มีสุขภาพอนามัยไม่ดีเท่านั้น พวกที่รู้จักระวังตัว มีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ มีสุขภาพอนามัยดี พวกฉันทันก็หาโอกาสทำอันตรายเขาได้ยาก ดีไม่ดีขึ้นเข้าสู่ร่างกายพวกนี้ พวกฉันทันก็พากันตายไปหมดเท่านั้นเอง

ฉันทันอยากบอกกระซิบเป็นความลับเอาไว้ว่า ฉันทันไม่กล้าที่จะเข้าสู่ร่างกายคนพวกไหน หรือเข้าไปในร่างกายแล้ว พวกฉันทันต้องพ่ายแพ้ ถูกทำลายหมดในพวกไหนบ้าง คนพวกเหล่านี้ พวกฉันทันไม่สู้จะชอบนักรอก

ฉันทันไม่ชอบคนแข็งแรง มีสุขภาพอนามัยดี เพราะพวกนี้มีอำนาจต้านทานและทำลายพวกฉันทัน พวกเขารู้จักที่จะกินอาหารดี รู้จักนอนหลับพักผ่อนเต็มที่ รู้จักออกกำลังกายพอควร รู้จักหายใจในที่ที่มีอากาศบริสุทธิ์ ไม่เสพสุราของมีนเมา พวกนี้รู้จักรักษาอนามัยดีไปเสียทุกอย่าง

ฉันทันไม่ชอบ คนที่หลีกห่าง ไม่เข้าไปใกล้ชิดคลุกคลีกับคนที่ เป็นโรคอยู่แล้ว ทำให้พวกฉันทันไม่มีโอกาสที่จะเข้าหาตัวของเขาได้ง่าย

ฉันทันไม่ชอบ คนที่เกลียดการเข้าไปอยู่ในที่คนแออัดยัดเยียดมากๆ เช่น ตามโรงมหรสพ หรือที่ต่าง ๆ โดยเฉพาะในเมื่อพวกฉันทันเตรียม

พร้อมกันที่จะโหมกำลังก่อให้เกิดโรคระบาดกันให้มาก ๆ ที่จะให้คนเจ็บคนตายไปตาม ๆ กันให้มากที่สุด

ฉันไม่ชอบ คนที่คอยระวังคิมแต่น้ำสะอาด ๆ และยิ่งเกลียดนักหนาในพวกที่เอาน้ำมาต้มเสียก่อนต้มก่อนใช้ เพราะการต้มน้ำนั้นให้ทำพวกฉันตายหมดสิ้น

ฉันไม่ชอบ คนที่กินอาหารสุก ๆ ร้อน ๆ ฉันไม่ชอบคนที่คอยระวังตัวเลือกกินแต่อาหารในร้านอาหารที่ทำสะอาดดี และไม่ชอบคนที่กินอาหารสะอาด ที่ไม่มีแมลงวันตอม เพราะพวกฉันที่ติดมาตามแข้งขาตัวและปีกของแมลงวัน ไม่มีโอกาสจะแอบซ่อนตัวเข้าไปอยู่ในอาหารเหล่านั้นได้

ฉันไม่ชอบ คนที่ใช้เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มที่สะอาด การซักฟอกเสื้อผ้านั้น พวกฉันตายไปก็เพราะสบู่จำนวนมิใช่น้อย แลพอเสื้อผ้าถูกนำมาตาก พวกฉันก็ตายหมดเพราะแสงแดด ส่วนที่ยังเหลืออยู่บ้างยังมาตายเพราะเตารีดเสียอีก

ฉันไม่ชอบ คนที่รักษากันเรือนและบริเวณบ้านเสียจนสะอาด ทำให้หนูมาอาศัยไม่ได้ แมลงวันไม่มีที่เพาะพันธุ์ ยุงไม่มีที่วางไข่ แล้วฉันจะอาศัยหนู แมลงวัน และยุง มาได้อย่างไรให้ถึงคนพวกนี้

ฉันไม่ชอบ คนที่นอนกางมุ้ง เพราะฉันมากับยุง เมื่อยุงกัดใครไม่ได้ ฉันก็เข้าสู่ร่างกายใครเขาไม่ได้เท่านั้น

ฉันไม่ชอบ คนที่ทำตัวสะอาดนัก จะกินอาหารที่ก็ต้องล้างมือทำงานเสร็จก็ต้องล้างมือ แต่ละวันก็ต้องอาบน้ำถึง ๒ ครั้ง เข้าที่ เข็นที่ ฉันบอกว่าฉันเกลียดสบู่และน้ำนักหนา

ฉันไม่ชอบ คนที่รู้จักนอนพักผ่อนอย่างเต็มที่ เพราะทำให้คนพวกนี้แข็งแรงสดชื่นอยู่เสมอ

ฉันไม่ชอบ คนที่เป็นอะไรนิดหน่อยก็ต้องไปหาแพทย์ พวกแพทย์รักษา และให้ยาที่ทำลายฉันได้รวดเร็ว ก่อนที่พวกฉันจะตั้งตัวเพื่อเข้าทำลายคนนั้นได้ทัน ฉันอยากให้คนไม่เอาใจใส่อาการที่ตนไม่สบายเสียบ้าง ให้เกิดโรคหนักๆ แพทย์จะได้รักษายาก หรือหมดปัญญาจะแก้ไขได้ทัน

ฉันไม่ชอบ คนที่ฉีควัคซีนป้องกันโรคต่างๆ และพอเกิดมีการระบาดของพวกโรคที่ฉีกันก่อนขึ้น ก็ต่อต้านไปฉีตัววัคซีนกัน เพราะวัคซีนทำให้ร่างกายของคนมีความต้านทานพวกฉันได้มาก พวกฉันเข้าสู่ร่างกายพวกนี้แล้ว ร่างกายของคนพวกนี้ก็กลับทำลายพวกฉันตายไปหมด ก่อนที่พวกฉันจะลงมือทำลายหรือตั้งตัวที่จะขยายพิชพันธุ์ให้เกิดหลายๆ ล้านตัวก่อนได้

ตายจริง.....นี่ฉันเผลอคุยถึงความลับของตัวฉันเองเสียแล้ว บอกเคล็ดลับที่จะทำให้ใครๆ รู้จักวิธีป้องกันตัวกันไปหมดเสียแล้วซิ ฟังฉันคุยแล้ว อย่าได้นำเรื่องนี้ไปบอกใคร แม้แต่พวกคนเด็กๆ ก็อย่าให้รู้เข้า ถ้าเขารู้ความจริงของฉันเข้า เขาเกิดฉลาดรู้จักรักษาตัวดี มีสุขภาพอนามัยดีกันหมด แล้วพวกฉันจะเข้าไปสู่ร่างกายคน และปฏิบัติตามคำขวัญของพวกฉันที่จะให้ช่วยกันร่วมมือทำอันตรายพวกคนได้อย่างไร คิดแล้วน่าโมโห เผลอตัวพูดออกไปเสียมากมายแล้วละ.

ฉันรู้สึกเป็นสุขมากเมื่อนั่งอยู่ใต้ต้นมะกอกฝรั่งริมคลอง ลมพัดเย็นสบาย นาน ๆ จึงจะมีเรือผ่านมาสักลำ ฉันชอบนั่งดูน้ำไหล ดูปลาว่ายน้ำ บางทีก็นึกถึงเรื่องสนุกต่าง ๆ และฉันก็อดนึกถึงเหตุการณ์ซึ่งเกิดกับฉันเมื่อไม่นานมานี้ไม่ได้ มันได้ผ่านไปแล้ว แต่ก็เหมือนกับฉันฝันร้าย ฉันไม่ต้องการจะพบเหตุการณ์เช่นนั้นอีก และมันจะเกิดกับฉันอีกไม่ได้

ฉันเป็นลูกชายคนกลางของพ่อแม่ ฉันมีพี่ชายคนหนึ่ง และมีน้องสาวคนหนึ่ง พ่อตั้งชื่อฉันว่าชาญ ส่วนพี่ชายชื่อ ชัย และน้องสาวชื่อ ชมชื่น ฉันรู้สึกว่พ่อแม่รักพี่ชายมาก เห็นจะเป็นด้วยเป็นลูกชายคนโต และท่านก็รักน้องชมชื่นมากด้วย เพราะเป็นลูกผู้หญิงคนเดียว และคนสุดท้อง ฉันเองก็รักพี่ชายและน้องชมชื่นมาก แต่ฉันก็อดน้อยใจไม่ได้เมื่อพี่ชายได้เสื้อใหม่ใส่ ส่วนฉันนั้นแม่ให้ใส่เสื้อกางเกงของพี่ชาย เพราะพี่ชายใส่กับ และถ้าฉันกำลังเล่นอะไรอยู่ พอน้องชมชื่นมาแย่งเล่น ฉันไม่ให้ของเล่นฉันแย่งคืนมา น้องชมชื่นร้องไห้ พ่อก็จะบอกว่า “ให้น้องเล่นก่อนเถอะน่า เราเป็นพี่” ดูเถอะของเล่นของฉันแท้ ๆ

ฉันก็ต้องให้น้องเล่น จะไม่ให้ฉันน้อยใจอย่างไร ฉันก็เลยไม่ชอบเล่นกับพี่กับน้อง ฉันแอบไปเล่นของฉันคนเดียวเงียบๆ ฉันรู้สึกว่่าพ่อแม่ไม่รักฉัน ฉันก็เลยไม่เข้าไปคลุกคลีกับพ่อแม่เหมือนพี่ชาย หรือน้องชมชื่น ยิ่งโตขึ้นฉันก็ยิ่งห่างกับพ่อแม่พี่น้องทุกที ที่จริงฉันก็อยู่บ้านอย่างแสนสบาย ฉันไม่ต้องทำอะไรเลย เสื้อผ้าที่ฉันใส่ก็มีคนใช้ซักให้ เวลารับประทานอาหารคนใช้ก็จัดให้เสร็จ เวลานอนคนใช้ก็จัดปูที่นอนให้ วันหนึ่งๆ ฉันไม่รู้จะทำอะไรดี พอกลับจากโรงเรียน อาบน้ำและรับประทานอาหารเย็นแล้ว ฉันก็ออกมาเดินเล่น บางคนก็แวะเข้าไปนั่งที่ร้านกาแฟหน้าตรอก ฉันสั่งน้ำส้มมาดื่ม และนั่งฟังดนตรี มีเด็กหนุ่มรุ่นฉันอยู่ในร้านหลายคน เขาแต่งตัวแปลกดี นุ่งกางเกงคับ กางเกงสูงเหนือเข่าคุ่ม สวมถุงเท้าสีสด เสื้อก็มีลวดลายมาก ส่วนผมไว้วาว มองดูเหมือนผมนักเรียนหญิง และสวมสร้อยคอเงินสั้นๆ มีหย้อยเหรียญอีกด้วย ฉันฟังเขาคุยกัน คุยเขาหัวเราะ และมีเรื่องสนุกๆ เล่าสู่กันฟัง เมื่อฉันดื่มน้ำส้มหมดแก้วแล้ว ฉันก็กลับบ้าน

เย็นวันรุ่งขึ้นฉันก็ออกมาเดินเล่น และไปแวะที่ร้านกาแฟอีก ฉันพบเด็กคนหนึ่งในกลุ่มนั้นกำลังนั่งรอเพื่อนอยู่ พอเขาเห็นฉัน เขาก็ทักทายว่า “มาฟังเพลงเรอะมาทางนี้ซิ” ฉันก็เข้าไปนั่งกับเขา เขาก็พูดต่อไปว่า “เรียกอ้าวว่า ปีก ลือชื่ออะไรละ” ฉันตอบ “ชื่อ ชาญ” แล้วเราก็อายุกัน ไม่ช้าเพื่อนของปีกก็มาอีก ๓ คน เขาแนะนำให้รู้จัก ล้วนแต่มีชื่อเป็นสัตว์ทั้งนั้น คนหนึ่งชื่อ จิงโจ้ คนหนึ่งชื่อ เสือ คนหนึ่งชื่อ ช้าง ทุกคนคุยถึงการไปเล่นโบว์ลิ่ง ปีกก็ชวนฉันว่า “พรุ่งนี้

ไปเล่นกันไหมล่ะ “ฉันอยากไปเห็นว่าโบสึงมันเป็นอย่างไรมาก่อน แต่กลัวว่าถ้าฉันไปกับเพื่อนกว่าจะกลับก็กลางคืน พ่อแม่คงจะดุเราแน่ จึงบอกว่า “อยากจะไปเหมือนกัน แต่ฉันมีการบ้านมาก” ปีกจึงแนะนำ “ไปเถอะนะ เล่นกันสักพักแล้วลื้อกลับบ้านก่อน ไม่มีใครรู้หรอก เย็นพรุ่งนี้พบกันที่นี้ หกโมงครึ่ง อย่าลืม”

วันรุ่งขึ้นฉันก็ไปที่ร้านกาแฟอีก ปีกคอยฉันอยู่แล้ว เขาพาฉันไปที่ร้านโบสึงเพชรบุรี ที่นั่นฉันก็พบ จังใจ เสือ ช้าง คอยอยู่ก่อนแล้ว ฉันเล่นไม่เป็นจึงนั่งดูเขาเล่น ฉันเห็นเพื่อน ๆ ต้องเสียเงินสำหรับการเล่นโบสึงด้วย ที่นั่นมีคนไปเล่นมาก ฉันนั่งดูอยู่สักพักจึงกลับบ้าน

พอเข้าบ้านก็พบพ่อแม่ยืนอยู่ที่บันได พ่อถือไม้ด้าย พ่อไม่พูดอะไรเลยตรงเข้ามาเอาไม้ตีฉัน ส่วนแม่ก็บ่นว่า “ลูกอะไรไม่รักดี ไม่เห็นอยู่บ้านเลยสักวัน” พ่อหวดฉันด้วยไม้สัก ๗-๘ ทีเห็นจะได้ ฉันเจ็บมาก แต่ไม่ร้องเลยเพราะฉันผิดจริง ๆ แล้วพ่อก็พูดว่า “คราวหลังคบเพื่อนเกเร เที้ยวกลางคืนอีก พ่อจะตีแก่ให้มากกว่านี้”

วันต่อมาพอกินอาหารเย็นเสร็จแล้ว ฉันก็ไม่ได้ออกไปที่ร้านกาแฟอีก ฉันรู้สึกหงุดหงิดที่ต้องอยู่เฉย ๆ แต่สิ่งที่ร้ายที่สุดก็คือ ไม่มีใครในบ้านพูดกับฉันเลย ฉันจะเข้าไปดูโทรทัศน์ในห้องนั่งเล่นก็ไม่กล้า เพราะเพื่อนั่งดูข่าวอยู่ พ่อคงจะโกรธฉันไม่หายก็ได้ ฉันรำคาญจนบอกไม่ถูก ฉันทนอยู่ได้สักสามสัปดาห์ ฉันก็ออกไปเดินเล่นหลังเวลาอาหารเย็น คราวนี้ฉันไม่ได้ไปที่ร้านกาแฟ แต่กลับไปนั่งเล่นอยู่ที่ริมน้ำ มัน

ช่างสบายที่จริง ลมพัดเย็น ๆ นาน ๆ ก็มีเสียงคนพายเรือกังจ่อม ๆ ๆ ๆ
ฉันนั่งเพลินไปเสียแล้ว นานเท่าไรก็ไม่รู้ ฉันรีบเดินกลับบ้าน

พอถึงประตูบ้านเท่านั้น ฉันก็เห็นพ่อยืนถือไม้เรียวคอยอยู่แล้ว
ท่านไม่ได้ตามด้วยซ้ำว่าฉันไปไหนมา ท่านหวดฉันทันที มันเจ็บมาก
จนจำไม่ได้ว่าถูกตีที่ใด พ่อตีสันอยู่สักพัก แม่ก็เข้ามาแย่งไม้ พ่อบ่นว่า
“ลูกอะไรตื้อนั่น ไม่อยากเลี้ยง”

เมื่อพ่อแม่ขึ้นบ้านไปแล้ว ฉันก็ค่อย ๆ ย่องขึ้นไปยังห้องนอน
ของฉัน สวนทางกับพี่ชายและน้องชมชื่น ทั้งสองคนหน้าบึ้งเมื่อเห็น
หน้าฉัน และพูดว่า “ทำให้พ่อเดือดร้อนตีนัก”

คืนนั้นฉันรีบเข้านอน แต่ก็นอนไม่หลับ รู้สึกเจ็บตามแผลที่
พ่อตี แต่ที่เจ็บที่สุดก็คือใจของฉัน ฉันน้อยใจพ่อแม่ พ่อแม่ไม่เคยถาม
เลย ที่จริงคราวนี้ฉันไม่ได้ทำผิด ฉันไม่ได้ออกไปพบเพื่อน พ่อแม่
คงไม่อยากเลี้ยงฉันแล้วสินะ พี่น้องเขาเห็นว่าฉันทำให้พ่อแม่เดือดร้อน
ถ้าฉันไม่อยู่บ้านนี้ ทุกคนคงสบาย ฉันออกจากห้อง ทั้งบ้านเงียบสงัด
ทุกคนคงหลับหมดแล้ว ฉันย่องลงบันไดมาข้างล่างแล้วปีนรั้วออกไป
ข้างนอก ลาก่อน พ่อแม่ พี่น้อง

ฉันเดินออกจากบ้าน เดินไปเรื่อย ไม่รู้จะไปอยู่ที่ไหน ยิ่งเดิน
น้ำตากยิ่งไหล เกราะหัดมันตึกแล้ว มิฉะนั้นฉันคงอายเขาแน่ เด็กผู้
ชายอายุ ๑๕ ปี ร้องไห้ยังกับเด็กทารก ฉันสะดุ้งสุดตัวเมื่อได้ยินเสียงทัก
“ซาญ ไปไหนล่ะ” ฉันหันไปพบป้ายืนอยู่ข้างทาง “เดินไปเรื่อย ๆ”
ฉันตอบ ป้าชวนว่า “ไปนอนบ้านฉันเถอะ นี่พี่กลับมาจากเล่นโบลิ่ง”
ฉันเดินตามป้าไป เพราะขณะนั้นนี่ก็อะไรไม่ออก ป้าพาฉันเดินเข้าไป

ในซอย จนถึงสุดซอย มีกระท่อมอยู่หลังหนึ่ง มันเก่าจนจะพังแล้ว
ฉันทเดินตามปึกเข้าไปข้างใน ซึ่งมีห้องอยู่ห้องเดียว มีมุ้งกางอยู่หลังหนึ่ง
เสียงผู้หญิงพูดออกมาว่า “กลับมาแล้วรี ลูกอะไรเที่ยวทุกคืน” ฉันทัก
ไม่สบายใจ ปึกรีบกางมุ้งลงบนเสื่อเก่าๆ แล้วก็ชวนฉันทเข้านอน ฉันทก็
ทำตามนอนคิดต่อไปว่า จะไปไหนดีก็คิดไม่ออก เหนื่อยเข้าก็หลับไป

ฉันทตื่นขึ้นก็สายแล้ว ลูกขึ้นจากมุ้ง เอ๊ะทำไมไม่เห็นมุ้งอีกหลัง
ละ พอดิปึกเดินเข้ามา หัวกาแฟมา ๒ กระป๋อง “เห็นยังหลับอยู่ก็เลย
ไม่ปลุก เอ้า มากินกาแฟซิ” ฉันทไปทางที่มีมุ้งอยู่เมื่อคืนนี้ “เมื่อคืนนี้
ใครนอนตรงนั้นละ” ปึกตอบ “แม่ฉันทเอง แยกตื่นแต่เช้า ไปขายผัก
ในตลาดแล้วละ” ฉันทถามว่า “เธอไม่ไปช่วยแม่ขายของรี” ปึกบอก
ว่า “แม่เกษชอบบ่น ฉันทจึงไม่เข้าไปใกล้ ก็เลยไม่ได้ช่วยแม่ขายของ”

วันนั้นฉันทก็ไม่รู้จะไปไหน ฉันทหนีออกมาจากบ้าน เสื้อผ้าก็ไม่
มี เงินก็ไม่มี ตกเย็น จึงใจ็ เสื่อ และข้าง ก็เข้ามา ทุกคนส่งเสียง
เอะอะ หัวสิ่งของพะรุงพะรัง “ปึกๆ วันนี้อาบน้ำ” จึงใจ็ ส่งเสียง
ลั่น “เร็วซิมารับ ของดีๆ ทั้งนั้น”

“วันนี้เปิดหะนะ แล้วก็หมูบินด้วย” ข้างอวด ปึกว่า “อะ
ไรกัน รวยมาจากไหน” “อย่างนั้นนะไม่สำคัญ มันอยู่ที่ว่าใครอย่า
ผล่อต่างหาก” เสื่อตอบ ชื่อเขานะ มันไม่สนุกหรอก อย่างนั้นสนุก
กว่า จึงใจ็ เขาชวนอาทัง เจ้าของร้านพูดเพลิน ทางนี้ก็เปิดหะกับ
หมูบินเลย” ข้างคุยต่อ “กว่าจะรู้ก็เปิดหะ หมูเหะก็ไม่เจอผู้หยิบ
หรือหน้า มาลองกัน ลงมือซิปึก ชาญด้วยมาซิ”

ฉันฟังเขาคูก็รู้ว่า เด็กพวกนี้ไปหยิบของเขามาด้วยความสนุก
เจ้าของเขาไม่ได้ให้ก็เท่ากับขโมยเขา พ่อแม่และครูของฉันได้สั่งสอน
ให้ฉันซื่อสัตย์สุจริต ไม่ลักขโมย ฉันไม่กินกับเขาคอก พ่อว่าฉันคบเพื่อน
เกเรจริงแล้ว ฉันเห็นจะต้องไปจากบ้านนี้ ฉันพูดว่า “ขอบใจ กำลัง
จะกลับบ้านอยู่ที่เดียว ตามสบายเถอะ ฉันไปละ ปักไปก่อนนะ
ขอบใจมาก”

ฉันรีบออกจากกระท่อม เดินมาตรงปากซอยพบตำรวจกับจีน
คนหนึ่ง และชายคนหนึ่งเสียงชายคนนั้นพูดว่า “คุณตำรวจครับ เด็ก
พวกนี้เกเรมาก ชอบทำอะไรแผลงๆ ช่วยจับไปสั่งสอนด้วยจะได้เข็ด
หลาบ ถ้าแก่เขาก็ไม่ต้องการเอาโทษหรอกครับ เขาต้องการให้เลิก
ประพฤติพาลเกรเท่านั้น” ฉันเตาเอาว่าตำรวจคงตามมาจับจริงใจ และ
เพื่อนๆ ไปโรงพักแน่ ฉันจึงเดินข้ามถนน และเดินเข้าไปในซอยตรง
ข้าม ทะลุออกถนนใหญ่เดินไปเรื่อย ๆ ออกมาถึงเด็กหนุ่มพวกนั้น
ไม่ได้ ฉันคิดถึงบ้าน อยากกลับบ้านแต่กลัวพ่อจะตีอีก ยิ่งเดินก็
ยิ่งท้อใจ ฉันไม่รู้จะไปไหน ไปพักอยู่กับสนิทเห็นจะดี สนิทเป็น
เพื่อนนักเรียนของฉัน บ้านเขาอยู่สามเสน ฉันเห็นจะต้องเดินอีกไกล
ขณะนี้ก็เกือบค่ำแล้ว ฉันต้องรีบเดิน เสียงรถแล่นพริตพริตกลิ้งตัว
ฉันอดสะดุ้งไม่ได้ เหลียวไปดูเห็นพ่อกับพี่ชาย พี่ชายรีบวิ่งลงจากรถลุก
แขนฉันคราวนี้พ่อคงจะตีฉันแน่ แต่ฉันคาดคิดผิด พ่อลงมาและพูด
ว่า “พ่อตามหาเจ้าทั้งวัน กลับบ้านเถอะ แม่และน้องคอยอยู่”

ฉันเดินตามพ่อกลับบ้าน ฉันตั้งใจที่จะได้กลับบ้านอีก พ่อถึง
บ้านพี่ชายจึงมือฉันเข้าไป แม่และน้องชมชื่นวิ่งเข้ามาหา แม่กอดฉัน
แล้วร้องไห้ “แม่กลัวจะไม่ได้พบลูก เพราะหัดที่พ่อตามลูกพบ รู้ไหม

ว่า พ่อแม่ไม่มีความสุขเลยเมื่อไม่มีลูก พ่อก็ไม่ได้ไปทำงาน พี่กับน้องก็ไม่ได้ไปโรงเรียน เพราะไปสืบหาลูกตามบ้านเพื่อนๆ” ฉันดีใจที่สุดที่รู้ว่าพ่อแม่พี่น้องรักฉัน ฉันเป็นสมาชิกคนหนึ่งของบ้าน ซึ่งจะขาดหายไปไม่ได้ ฉันเสียใจที่ทำให้ทุกคนลำบาก คราวนี้ฉันอยากให้พ่อที่ฉันจริงๆ

ต่อจากนั้นมาพ่อมักจะคุยกับฉันบ่อยๆ ได้ถามถึงเรื่องการเรียนของฉัน เตียวฉันไม่มีเวลาเสียแล้ว พ่อเลี้ยงกล้วยไม้ ฉันเลยต้องช่วยพ่อรดน้ำกล้วยไม้ พ่อกับฉันเลยสนิทกัน พ่อสอนให้ฉันแยกกล้วยไม้ด้วย

เตียวฉันแข็งแรงสูงเท่าพี่ชาย แม่เลยซื้อเสื้อกางเกงให้ฉันใหม่ แม่พูดกับพ่อว่า “ชาญ สูงเท่าชายแล้ว ดิฉันซื้อเสื้อกางเกงให้ใหม่หมดก่อนชาญใส่ต่อจากพี่ ที่จริงดิฉันก็สงสัยว่าจะให้แก่ได้ใส่ใหม่ๆ แต่เสื้อผ้านั้นก็ยังดีอยู่ และชาญก็โตเร็วด้วย ทั้งตอนนั้นเราก็ไม่ค่อยมีเงินนัก เลยต้องประหยัด ไม่กล้าใช้เงิน กลัวลูกจะไม่มีกิน” ฉันฟังรู้ตัวว่า ได้ช่วยประหยัดเงินของครอบครัวมากทีเดียว ฉันไม่น้อยใจแม่อีกแล้ว เสื้อเก่าๆ ของพี่ชายฉันก็ใส่ได้

พี่ชาย และน้องชมชื่น ก็ติดกับฉัน เราไม่ได้คุยกันนัก เพราะพี่ชายเรียนชั้น ม.ศ. ๕ เลยต้องหนังสือมาก กลัวสอบไล่ตก และน้องชมชื่นก็ยุ่งวุ่นวายอยู่กับการเอาฟางมาฉีกกระเปาะ ตอนเย็นๆ บางวันฉันก็ไปเดินเล่นริมน้ำ และนั่งดูเรือแล่นบ้าง และทุกครั้งที่ฉันออกไปเดินเล่น ฉันจะบอกพ่อหรือแม่ ท่านอนุญาตให้ฉันไปทุกครั้ง และทุกครั้งท่านจะพูดว่า “ไปเถอะ อย่ากลับให้ค่านะลูก พ่อแม่เป็นห่วง” ฉันไม่มีวันจากพ่อแม่พี่น้องไปไหนหรอก ไม่มีที่ใดอบอุ่นเท่าบ้านฉัน

เช้าวันนั้นอากาศสดชื่น ธรรมชาติสองข้างทางสวยงามด้วย
ดอกไม้หลากสี ฉันเดินคิดถึงอะไรต่ออะไรเรื่อยเปื่อย จนกระทั่งถึง
เรือนเล็กของคุณยาย ท่านอยู่กับเตี๋ยบใช้อีกคนหนึ่งตามลำพัง ดูเหมือน
จะเป็นความปรารถนาของท่านที่จะใช้ชีวิตในตอนชราอย่างสงบ ฉัน
มิได้รักคุณยายเท่าใดนัก เพราะในสายตาของฉัน คุณยายก็คือคนแก่
หัวโบราณคร่ำครึ วันหนึ่ง ๆ การพูดจាក้าวจนอยู่แต่เรื่องธรรมะ-
ธรรมโม พระสงฆ์องค์เจ้า คุณ่าเบือ ถึงกระนั้น เมื่อพบกับท่าน ฉัน
ยังคงต้องแสดงกิริยาวาจาเคารพท่านด้วยดีตลอดมา คุณพ่อคุณแม่ท่าน
ทำเป็นตัวอย่าง และท่านจะไม่ยอมให้เราเด็ก ๆ แสดงกิริยาคุกเข่า แข่ง
กระต้างต่อผู้ใหญ่เลย

สำหรับคุณยายท่านคงจะรักฉันมาก เพราะฉันไม่เคยเห็นท่าน
แสดงอาการโกรธเกรี้ยวหรือเขียนตีฉันแม้แต่ครั้งเดียว สำเนียงที่พูดก็
อ่อนโยน และท่านมักจะมีขนมให้เรารับประทานกันเสมอๆ อย่างไรก็ตาม
ฉันก็ยังไมชอบที่นี่ ด้วยมันเจียบจนเกินไป

วันนี้ฉันอ่อนขำเหงา ทั้งจิตใจก็ไม่สบาย แต่บรรยากาศช่วย

ให้อารมณ์ชุ่มชื้นขึ้น เรือนของคุณยายปลูกขึ้นอยู่ในสระน้ำ น้ำในสระใสสะอาด คุณยายลงบัวไว้หลายสี เช่น ขาว แดง เหลือง น้ำเงิน เสียงลูกสุนัขเล็ก ๆ ของคุณยายเห่า คุณยายจึงชงอกออกมาดู พอเห็นว่าเป็นอย่างนั้น ท่านก็ร้องทักว่า

“อ้อ กล้วยรี เข้ามาชั้หลาน”

ฉันท้าวไปตามคำชวนนั้น คุณยายนั่งอยู่ที่ระเบียงบ้าน ซึ่งเป็นส่วนที่อยู่ในสระ คุณยายกำลังแกะขิงเพื่อจะคอง มีขิงอ่อนคองโตพอควรออยู่ข้าง ๆ ท่าน ฉันทกลานเข้าไปนั่งพับเพียบใกล้ท่าน ใครก็ตามที่เป็นแขกของคุณยายก็ต้องนั่งกับพื้นกันหมด เพราะที่นี้ไม่มีโต๊ะเก้าอี้รับแขก อันที่จริงพื้นบ้านของคุณยายน่านั่งนอนทีเดียว คุณยายท่านชั้ลงน้ำมันเสียเป็นเงาปลาบ ฉันทเริ่มทักถามว่า

“คุณยาย คุณยายจะคองขิงไปทำไมกันคะ กล้วยเห็นมากมาย ก่ายคอง”

“ไว้ถวายพระบ้าง ส่งไปให้แม่ของกล้วยบ้าง และให้บ้านคุณประกิต คุณสมร คุณศรีเชาบ้าง” คุณยายตอบเรื่อย ๆ ฉันทแย้งว่า

“เรื่องนำไปถวายพระกล้วยเข้าใจละคะว่าคุณยายทำบุญ ที่ให้คุณแม่ก็เพราะว่าคุณแม่เป็นลูกคุณยาย แต่ที่ส่งให้บ้านคุณประกิตเอ๋ย คุณสมรเอ๋ย จะว่าทำทานเขาก็รวยออก เขาซื้อทานเองก็ได้ กล้วยไม่เข้าใจเลยว่า คุณยายต้องนั่งหลังชดหลังแข็ง ทำให้เขาทำไมกัน คุณยายก็อายุมากแล้ว”

คุณยายมิได้ตอบฉันทในทันที ท่านส่งมือพับคมกริบให้ฉันทพลางว่า

“กลัวว่ายายแก่แล้ว ก็ช่วยยายปอกขิงขีจะ อ้อ ยายยังไม่ได้ถามเลยว่า กลัวนี้ก็ยังไปถึงได้มาบ้านยายแต่เช้า”

“คุณพ่อกับคุณแม่ไปเยี่ยมคุณป้านาถที่ลพบุรีคะ กลัวไม่ค่อยสบายใจ เลยอาสาเผ้าบ้านกับป้าจัน ตอนเช้านี้ไม่ทราบจะทำอะไร เลยเดินไปตลาดมาหาคุณยายที่นี่”

“กลัวว่ายังไม่ได้กินข้าวใช่ไหมลูก ? วันนี้ยายให้แก้วทำข้าวต้มกุ้ง กลัวก็ทานกับยายเลยนะ”

ฉันทรับคำคุณยาย แล้วก็นั่งปอกขิงต่อไป เสียงคุณยายถามขึ้นว่า

“กลัวเคยขอยืมดินสอ ยางลบ หรือปากกา เพื่อนๆ ใช่มั้ยบ้าง หรือเปล่าลูก”

“เคยคะคุณยาย เรื่องขอยืมนี้เป็นกันทุกคน บางทีเราก็กู้หาย บางทีก็ลืมนำไปโรงเรียน ทำไมหรือคะ ?” ฉันทพยักหน้าตามคุณยาย เพราะความสงสัยไม่ได้

“ยายกำลังจะบอกกลัวว่า คนเราทุกคนมักจะไม่พร้อมเพียงแต่จะมากบ้างน้อยบ้างเท่านั้น คุณแต่ของเล็ก ๆ น้อย ๆ พวกนี้กลัวก็มี แต่ยังต้องอาศัยเพื่อนในบางครั้ง แสดงว่าคนเราต้องพึ่งพาอาศัยกัน ยิ่งคนบ้านใกล้เรือนเคียงกันแล้ว ก็ยิ่งจำเป็นที่จะต้องปลุกไมตรีกัน ยายให้ขิงทองเขานี้ละ มันไม่มีราคาค่างวดสำหรับเขาออก ยายก็ไม่หมดเปลือกอะไรมากมาย แต่จะช่วยให้เขาเห็นว่า เรามีน้ำใจดี วันหน้าวันหลัง ผลดีก็จะสนองตอบเรา”

ฉันนึกชมคุณยายที่ท่านเข้าใจยกเรื่องของฉันไปเปรียบกับเรื่องของท่านได้สนิททีเดียว ตกลงฉันทานข้าวต้มกับคุณยายแล้วก็อยู่ช่วยท่านแกะขิงต่อไปด้วยไม่รู้อะไรประการหนึ่ง และด้วยนึกสนุกอีกประการหนึ่ง

คุณยายถามฉันว่า

“เมื่อเช้ากลัวบอกยายว่าไม่สบายใจ มีเรื่องอะไรลูก กลัวเล่าให้ยายฟังได้ไหม ?”

ฉันไม่ได้คิดว่า คุณยายท่านจะตักทักให้ฉันได้ แต่ฉันต้องการระบายความกลุ้มใจอยู่แล้ว จึงได้เริ่มเล่าเรื่องราวทั้งหลายให้ท่านฟังว่า

แต่เดิมฉัน นางสาวกัลลี รัตนจิต เป็นคนเด่นที่สุดในชั้น เพราะฉันเป็นคนสวย เรียนดี เล่นดนตรีเก่ง มีหน้าซำยังเป็นนักกีฬา แบดมินตันฝีมือเยี่ยมของโรงเรียนด้วย ฉันภาคภูมิใจในตัวเองนักหนาทุกอย่างคงจะเป็นอย่างปกติ ถ้าเมื่อต้นปีการศึกษาชั้นไม่มีนักเรียนใหม่เข้ามาเรียนในชั้นเรียนของเราเธอคือนางสาวตุลนา ชاکริต โดยเฉพาะเธอผู้เป็นคนสวย อ่อนหวาน น่ารัก จะพูดจะจาก็น่ารักดูใจทุกคนไปหมด นอกจากนี้ตุลนายังเรียนเก่ง สามัญสำนึกบอกฉันว่า เธอผู้นี้เป็นคู่แข่งชั้นที่น่ากลัวของฉัน ฉันเริ่มไม่ชอบหน้าเพื่อนใหม่คนนี้

ผลการสอบซ่อมครั้งที่ ๑ ตุลนา ซึ่งตำแหน่งที่หนึ่งไปจากฉันได้อย่างหวุดหวิด ฉันเสียใจและเพิ่มมากขึ้นเมื่อรู้สึกว่าคุณครู หรือเพื่อนดูพออกพอใจกับชัยชนะของตุลนา บ่อยครั้งที่ฉันเห็นคุณครูเรียกตุลนาไปสอนพิเศษให้ ครูไม่ยุติธรรม รักใคร่ก็แสดงจนออกนอกหน้า ฉันเริ่มเกลียดครู เปื่อโรงเรียน เปื่อการเรียน

ในการเล่นละครในงานประจำปีของโรงเรียน ซึ่งจะถึงในเร็ววันนี้ คุณนาได้รับเลือกเป็นนางเอก แต่ส่วนฉันคุณครูให้เล่นป๊อโนประกอบ ฉันแทบจะพาลเลิกเล่น หากแต่เกรงใจคุณครูดนตรี ซึ่งเป็นเพื่อนรักของคุณแม่ ฉันรับว่า ขณะนี้ ฉันเกลียดนางสาวคุณนา ชาคริต เป็นที่สุด

เมื่อครูพลศึกษาเรียกฉันไปบอกว่าจะให้ฉันลงซ้อมแบดมินตันเพื่อเข้าแข่งขันกีฬาสี หลังจากงานโรงเรียนแล้ว ฉันปฏิเสธ โดยอ้างว่าเกรงจะเสียการเรียน ส่วนใจจริงฉันรู้ว่าฝีมือของฉันนั้นเป็นเยี่ยม เมื่อทุกคนเห็นว่าฉันไม่สำคัญเท่าคุณนา เรื่องอะไรฉันจะต้องทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อโรงเรียน เรื่องอะไรฉันจะต้องเสียสละเวลา ใครดึกก็ทำโฮมวี มีโยครูและเพื่อน ๆ จะขอร้องและให้เหตุผลอย่างไรฉันก็ยังยินยอมความตั้งใจเดิมไม่เปลี่ยนแปลง ผลก็คือทั้งคุณครูและเพื่อนลงความเห็นว่าคุณนาเป็นคนเห็นแก่ตัว สำหรับคุณครูฉันไม่สนใจ เพราะฉันตั้งใจเสียแล้วว่าคุณครูไม่ยุติธรรม แต่เพื่อน ๆ ซิ ทุกคนมีกิริยาหมองมัวไปจากฉัน จะพูดจาทักทายก็เป็นไปอย่างเสียไม่ได้ คุณนาประหยัคำพูด สำหรับฉันเสียจริง ไม่มีใครเอ่ยคำว่าแบดมินตันกับฉันอีกเลย ฉันรู้สึกว่าเป็นเรื่องธรรมดาจิตใจฉันมากที่สุด

“คุณยายคะ กลัวยกลุ้มใจเหลือเกิน กลัวจะไม่อยากไปโรงเรียน เพราะทุกคนเขาไม่ต้องการกลัว” ฉันกล่าวเสริมในที่สุด แต่ก็รู้สึกสบายใจขึ้นมาก ที่ระบายความคับแค้นน้อยเนื้อต่ำใจออกมาบ้าง

คุณยายเลื่อนงานเงาะมาใกล้ฉันแล้วพูดว่า

“กินเสียสิลูก เงาะเขาหวานกรอบชื่นใจดี” ท่านหยุดคิดหนึ่ง
ฉันเริ่มรับประทานเงาะ ท่านกล่าวต่อว่า

“กล้วย สมมติว่าหนูเป็นครูใหญ่และเจ้าของโรงเรียน และต้อง
การรับสมัครครูและคนงาน ที่นี้ถ้ามีหญิงสาวสองคน อยู่ในวัยเดียวกัน
หน้าตาเหมือนกันทั้งคู่ คนหนึ่งจบจากโรงเรียนฝึกหัดครู มีความรู้ทาง
ภาษาอังกฤษดีเป็นพิเศษ ส่วนอีกคนหนึ่งจบป. ๔ มีความสามารถในการ
ทำกับข้าวเป็นเยี่ยม กล้วยจะจ้างคน ๒ คนนี้อย่างไร?”

“ง่ายนิดเดียวค่ะคุณยาย คนจบ ป.กศ. ก็ให้เป็นครูสอนภาษา
อังกฤษ ส่วนคนที่จบป. ๔ ก็ให้เป็นแม่ครัว” ฉันตอบท่านในทันที

“กล้วยแก่ง เข้าใจจักคนเข้าทำงาน เอาละ ที่นี้สมมติว่า ยาย
ให้กล้วยจัดแจกันตั้งโต๊ะรับแขก ยายมีดอกกล้วยไม้กับดอกมะลิไว้ให้
กล้วยจะเลือกดอกไม้ชนิดไหนลูก” คุณยายถาม

“กล้วยก็เลือกกล้วยไม้สิคะ”

“เพราะอะไรลูก มะลिन่ะหอมดีนะ”

“มะลิหอมดีจริงค่ะคุณยาย แต่เมื่อจัดแจกันเราต้องประดิษฐ์
เป็นตุ้ม และไม่ทนใช้ได้วันเดียวก็ต้องเปลี่ยน ถ้าใช้กล้วยไม้จะสะดวก
กว่า และทนกว่ากันมากน้า”

“กล้วยก็แก่งอีกตามเคย ดอกกล้วยไม้และดอกมะลิมีกุณสมบัติ
เด่นเหมือนกัน แต่เด่นคนละทาง ฉะนั้น คนเขาจึงเลือกใช้ในเวลาต่าง
กัน คุณครูของกล้วยจะจัดให้นักเรียนทำงานอะไร ก็ต้องพิจารณาตาม
ความสามารถของแต่ละบุคคล तुलनाกับกล้วย สวยทั้งคู่ แต่ तुलनाเขา
เล่นปีอาโนได้หรือเปล่าลูก” ท่านหันมาถามฉัน

“กลัวยึกคิดว่าคงไม่ได้ค่ะ”

“นั่นสิ คุณครูจึงให้กลัวแสดงความสามารถเต็มที่ แล้วเรื่องก็พาก็เหมือนกัน ทุกคนมองเห็นแล้วว่ากลัวมีความสามารถ จึงยอมมอบให้กลัวกำโชคชะตา แต่กลัวกลับมองไม่เห็นความสำคัญของตัวเอง กลับไปคิดว่าจะเสียเวลาเรียนบ้าง น้อยใจว่าตัวเองไม่เด่นเท่าที่ควรบ้าง ยายว่าการที่กลัวเรียนดีและเก่งก็พาด้วยนั้นเป็นโชคดี เพราะถ้ากลัวเก่งแต่ก็พา การเรียนอ่อน กลัวก็เจ็บลำบาก เพราะต้องเสียเวลาลงไปซ่อมก็พา” คุณยายหยุดนัยานักดู ครูหนึ่ง และเห็นฉันท้องอกทั้งใจพังก็ จึงได้พูดต่อไปว่า

“เรื่องคุณนาเพื่อนของคุณ ถ้ากลัวอยากจะเอาชนะเขา ทำไมไม่ขยันให้มากขึ้น ไม่ใช่ตั้งแง่ตั้งอน ทำให้เสียประโยชน์ส่วนรวมจิตใจของเราเองก็หาความสบายไม่ได้ คนที่มีความโกรธอยู่ในใจ เปรียบเหมือนเป็นผีที่กลัดทอนอง ถูกอะไรกระทบนึกกระทบหน่อยก็เจ็บปวดกลัวคงไม่ต้องการให้ตัวเองรู้สึกเจ็บปวดใจตลอดไปมิใช่หรือ จำไว้ว่าเราจะชนะคนอื่นได้เด็ดขาดต้องชนะใจเขา และการชนะใจเขาได้ก็ต้องอาศัยความดี ถ้ากลัวต้องการให้เพื่อนๆ รัก ก็ต้องตัดทิษฐิมานะตัดความเห็นแก่ตัว แล้วก็ทำแต่สิ่งที่ดี กลัวจึงจะเป็นที่รักของเพื่อนได้” คุณยายสอนฉันทันนี้ แล้วท่านก็เปลี่ยนเรื่องพูด เนื่องจากฉันทไม่ได้ใกล้ชิดกับคุณยาย ฉันทจึงแปลกใจที่คุณยายมีความคิดอ่านฉลาดหลักแหลมไม่คร่ำครืออย่างที่ฉันทเข้าใจ

ในวันเสาร์ต่อมา ฉันทไปเรือนเล็กของคุณยายแต่เช้าตรู่ฝึกกับกรรวก่อนก็ตรงที่ฉันทไปเพราะต้องการจะไปอยู่ใกล้ชิดกับท่าน ฉันทคง

รับประทานอาหารเข้ากับคุณยาย พร้อมทั้งของหวาน หลังจากที่ได้คุยกันเรื่องต่าง ๆ แล้ว ฉันก็เริ่มเล่าเรื่องที่ตั้งใจจะมาเล่าให้คุณยายฟัง

“คุณยายคะ กลัวจะไปเรียนคุณครูพลศึกษาแล้วว่า กลัวจะเข้าแข่งขันแบดมินตัน”

คุณยายยิ้ม ท่านพูดว่า

“ก็แล้วลูก ยายได้ยินเด็ก ๆ ร้องว่า กีฬาเป็นยาวิเศษ แก้กongen กิเลส ทำให้เป็นคน กลัวจะได้คิดถึงคำว่า นักกีฬา และก็นึกถึงความหมายของคำนี้”

“มีอีกเรื่องหนึ่งที่คุณยายกลัวให้คุณยายฟัง ก็คือว่า กลัวฟังจะทราบว่า तुลนาเป็นเด็กกำพร้าคุณพ่อคุณแม่ของเขาเสียตั้งแต่เขายังเล็ก เดียวนี้เขาอยู่กับคุณย่าซึ่งอายุมากแล้ว ฐานะก็ยากจน คุณครูจึงพยายามช่วยให้เขาได้รับทุนช่วยเหลือนักเรียนยากจนที่เรียนดี तुलนาเขาสอบชิงทุนได้ค่ะ คุณยายคะ กลัวเข้าใจทุกอย่างผิดจริง ๆ ถ้ากลัวรู้เสียแต่แรกว่าตุลนาอยู่ในฐานะอย่างไร กลัวก็จะไม่ทำสิ่งที่น่าอายอย่างนั้นแน่ ๆ”

“ถึงอย่างไรกลัวก็ได้ชื่อว่าเป็นเด็กดี เพราะเมื่อทำผิดแล้วก็รู้ว่าตัวผิด รู้จักเอาเมตตาเข้ามาข่ม ต่อไปกลัวจะได้รู้ว่า ทุกคนนั้นมีเหตุผลในการกระทำของเขา ก่อนที่เราจะตำหนิเขาก็ควรจะพิจารณาเหตุผลของเขาให้ถี่เสียก่อน จะได้ไม่เสียใจภายหลัง” ฉันรับฟังคุณยายอย่างสงบที่สุด และวันนั้นฉันนอนค้ำกับคุณยายที่เรือนเล็กนั่นเอง.

“แม่ ขอเงินฉันยี่สิบเถอะ” ลูกชายวัยรุ่นรูปร่างสูงเพรียวหน้าตาพอช่วยหัวกระเช้าของใส่บาตรพระไปทำบุญที่วัดในวันพระได้ไม่ว่าจะตอนเช้ามากหรือตอนสายคนขาย กล่าวกับแม่ผู้นั่งพับดุนกระต๊ากหน้าเป็นมันอยู่ที่ระเบียงบ้านหลังเล็กที่เช่ากรรมประสาทสงเคราะห์อยู่

“มาช่วยแม่พับดุนดีกว่าอุดรณ์ แกจะเอาเงินไปไหนตั้งมากมาย ยังงั้น พ่อเขาให้แม่ไว้ตอนเช้า มีอยู่นี่ไม่กี่สิบเลย แกยังเด็กอยู่ ใช้สตางค์เปลืองเกินตัว ...”

“อย่าพูดมากเลยแม่ จะให้หรือไม่ให้กับอก ไม่ให้ฉันก็ไม่ไปโรงเรียน ลูกชายยื่นเอามือควักกระเป๋าท่าทางนักเลงโต นัยน์ตามองคุโน่นคุนนี่เพื่อหาสิ่งต้องการ และเมื่อเหลือบเห็นซองบุหรีที่พ่อลืมทิ้งไว้บนหิ้งไม้ที่ต่อไว้ของเล็ก ๆ น้อย ๆ ก็ฉลากล้าเข้าไปคว้าเอามาทั้งซอง หยิบถือเอาไว้ตัวหนึ่งที่เหลือใส่กระเป๋ากางเกง

“นี่ ของพ่อเขาอะ” ศรีน้องสาวผู้นั่งช่วยแม่พับดุนกระต๊ากอย่างว่องไวเอ่ยขึ้น

“ใครว่าไม่ใช่ละ” พี่ชายยักคิ้วให้ หันรีหันขวางไปหยิบไม้ขีดที่ใช้สำหรับจุดธูปเทียนบูชาพระ ที่วางอยู่บนหิ้งพระเอามาจุดบุหรีสูบอย่างกระหาย แล้วยักใส่กางเกงตามช่องบุหรีลงไปด้วย ปากจุดบุหรีจนแก้มโป้ ฟันคว้นปุ้ย แม่มองดูด้วยความรัก แกมหมั่นไส้

“นี่ แกจะสูบบุหรี่ก็ไปสูบบุหรี่อื่น อย่ามาให้ฉันเห็น” แม่ไล่ “เดี๋ยวพ่อเขาจะมาว่าแม่อีกว่า ตามใจแกจนจะเป็นทะโมนอยู่แล้ว”

“ก็ไม่มีเงินให้ฉันนี่นา”

“เมื่อวานนี่ก็เอาไปสืบบาทแล้วนี่ลูก”

“ใช่ สืบบาทมันจะพออะไรแม่ หายใจพรวดเดียวก็หมดแล้วละอะ” ลูกชายตอบ พร้อมกับแบมือข้างที่วางอยู่มาตรงหน้าแม่

“พีรธรณ์ นั่งพูดกับแม่ไม่ได้เรอะ เรียนจนชั้นสูงแล้วนะ”

“นี่ แกอย่างงี้ นังศรี”

“อ้อ ฉันเตือนดี ๆ กลับมาว่าฉันเรอะพี”

“แกเป็นน้องนะ ไม่ต้องทะเล้ง” พี่ชายกล่าววาจาไม่น่าฟัง

“ฉันเสียใจ ที่พี่เรียนหนังสือมากแล้วไม่ทำให้ดีขึ้นเลย” น้องสาวกล่าวว่าพี่ชายอย่างไม่เกรงใจ วางถุงที่พับเรียบร้อยแล้วให้เข้าที่

“แกไม่ใช่แม่ อย่าเถียงเถียงโดน”

“พูดฟังได้เมื่อไหร่ละ แม่จ๋า ทำไมไม่คุย”

มารดาถอนใจ พักมือจากกองกระดาษ กวักเงินจากกระเป๋าสีเสื้อผ้าหนาตัดมีกระเป๋าสองใบ สำหรับใส่เงินส่งให้ลูกชายเพื่อตัดราคาคู

“เฮ้ เอาไปสืบบาท จะไปไหนก็ไป ทะเลาะกันหนวกหูนัก”

ลูกชายรับเงินไปอย่างไม่สุภาพนัก เดินออกจากที่ทันที น้องสาวพูดตามหลังไปว่า

“ไม่มีมารยาทเลย” แม่ให้เงินก็ไม่รู้จักไหว้

“อย่าไปว่าพี่เขา ศรี เขาเป็นพี่”

“จริงจะแม่ แต่แม่จำ เขาทำไม่ถูกนี่จ๊ะ”

“ช่างเขาเถอะ เขาโตแล้ว”

“เงินที่เอาไปนี่นะ ไม่ได้เอาไปโรงเรียนหรอกหรื”

“อ้าว ไม่ไปโรงเรียนแล้วจะไปไหนล่ะ” แม่ถาม

“เอาไปเที่ยวกับเพื่อนนะซีจ๊ะ”

“อะไร แกนี่พูดเหลวไหล มีอย่างรี พี่เขาเรียนหนังสือแล้วจะไปเที่ยวได้ยังงี้” แม่กลับคุให้ แต่ศรีพูดไม่ได้เพราะไม่มีเหตุผลพอ จึงต้องก้มหน้าทำงานช่วยครอบครัวต่อไป

ครอบครัวนี้ มี พ่อแม่และลูกชายสองคน ลูกสาวสามคนฐานะค่อนข้างจะยากจน เพราะพ่อทำงานเป็นพนักงานขับรถของกรมที่มีชื่อกรมหนึ่ง แม่ไม่ได้ทำงานอะไรได้แต่ดูแลบ้าน ทำกับข้าวซักเสื้อผ้าให้พ่อและลูก

อุรธน์เป็นลูกชายคนโต ได้เรียนมากกว่าใคร เพราะพ่อมันหมายจะให้เป็นหลักของครอบครัวต่อไป จึงสู้อดออมเงินไว้เพื่อการศึกษาของลูกชายคนโต ซึ่งก็เป็นการเคี่ยวเข็ญให้เรียนกันมากพออยู่ เมื่อจบชั้นมัธยมบริบูรณ์แล้วก็ได้ให้เรียนต่อในโรงเรียนวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งพ่อลูกชายก็อดอดไม่ใคร่จะยินดีเรียนเสียเลย ผิดกับศรี น้องสาวผู้มีอายุ

น้อยกว่าพี่ชาย เพียงสามปีแต่มีความคิดเป็นผู้ใหญ่กว่าพี่ชายมากนักเรียน
อยู่ชั้นมัธยมปีที่ ๕ เดิม แต่เรียกสมัยใหม่ว่า ม.ศ. ๒

ศรีเป็นเด็กเอางานเอาการ ช่วยแม่และพ่อในทุกสิ่งที่สามารถจะ
ทำได้ นับตั้งแต่การทำความสะอาดบ้านช่อง ช่วยทำอาหาร ช่วยทำถุง
หาลำไยช่วยครอบครัวตามโอกาส และเวลาว่าง แต่แม่ดูจะไม่รักใคร่
ลูกสาวเท่าใด กลับเอาใจใส่ลูกชายคนโตมากเป็นพิเศษ คอยเจียดเงิน
ให้ทุกครั้งที่ขอจนอุดรณ์ได้ใจ

“แม่จำ หนูมีอะไรจะบอกแม่จ๊ะ”

“อะไรศรี” แม่ถามอย่างไม่เอาใจใส่ “ว่าแต่หัวน้ำใส่ตุ้มเรียบ
ร่อยแล้วอะ”

“จ๊ะ”

“ให้ข้าวเบ็ดหรือยัง”

“ให้แล้วจ๊ะ”

“อย่าลืมล้างฟันล้างละวัน”

“จ๊ะแม่” ศรีรับคำง่าย ๆ เธอทำงานเสียเคยจนไม่ได้กินอะไร
แต่บ่มน้องสาวคนสุดท้องที่นั่งหมอบทำการบ้านอยู่ไม่ไกลนัก เเงยหน้า
มาพูด

“พี่ศรีทำงานคนเดียว พี่ธรณไม่เห็นทำอะไรเลยแม่”

“ไม่ใช่เรื่องของเด็ก ไม่ต้องยุ่ง” แม่หันไปคุ

“แม่ละลำเอียง รักลูกชาย ใช้แต่ลูกผู้ชาย” ลูกเล็กยังไม่

ยอมหยุด

“ลูกชายเขาบวชได้นี่นั่งบ่ม”

“บ่มก็บวชซีได้” บ่มค้าน

“แต่ไม่มีส่วนบุญถึงแม่นี่นา” แม่ว่า

“ฮิ บ่มว่าจ้างพี่ธรณก็บวชห rokok นี่ก็รืตคิผู้หญิงแล้วละ”

“แกละหาความพีเชา เป็นเด็กเป็นเล็กอย่าย่งเลย เจยเถอะ ”
แม่ค้อก บ่มเลยเจียบไป

“พ่อธรณเขาเรียนจบก็เจียงพ่อเลี้ยงแม่ได้ แต่พวกแก พอ
แต่งงานซีคร้านจะอยู่กับผัว” นางชมกล่าวเหมือนอธิบาย

“หนูไม่แต่งงานห rokok” ลูกสาวเล็กเอ่ยขัดขึ้นอีก ศรีลูกจากกอง
ถูกระตาส ลงไปจัดการทำงานตามที่แม่สั่ง เธอไม่กล่าวอะไรเป็นที่ขัด
ใจแม่เลย ทั้งๆ ที่รู้ว่าอุธรณเวลานี้ใจแตก วิสุมบุหรีและหนีโรงเรียน
เธอตรองหาวิธีที่จะช่วยไม่ให้แม่ผิตหวังแต่ไม่เห็นหนทางก็ได้แต่ถอนใจ

“แม่ ขอเงินอีกสิบบาทเถอะ นะแม่นะ แม่ใจดี จันรักแม่จัง”
เสียงออกคออเซาะ

“อะไรกัน ก็เมื่อวานเบิกไปสิบบาทนี้ธรณเอี้ย พ่อเขา....”

“แม่ละก็เอาซือพ่อมาอ้างเสียเรื่อยเชียว พ่อเขาจะรู้อะไร ก็เขา
ให้แม่ไว้ใช้นี่นา แม่ก็บอกว่าใช้หมดไปนะซีแม่ นะ ไม่งั้นจันไม่ไป
โรงเรียนละ”

“เอาแล้วไง ไอ้แก่นี่เอาโรงเรียนมาอ้างอีกแล้ว ทำไมนะ ทำ
ไมต้องถึงใช้เงินวันละตังสิบบาท เงินเดือนพ่อแก่นะไ้วันละเท่าไร

รู้ไหม เงินเดือนเจ็ดแปดร้อยเท่านั้นเอง หาพิเศษได้บ้างก็เบี้ยยกรอเต็มที”

“โอ้แม่ เทศน้อีกแล้ว เบื่อฟังจังเลย” ลูกชายว่า “เอาตังค์มาดีกว่า”

“เฮ้อ นี่แกรู้ไหม พวกน้องๆ ว่า แม่ลำบากยิ่งรักแกมาก”

“อ้าว ก็ฉันเป็นลูกชายคนโตนี่ก็ต้องพิเศษหน่อยละนะแม่นะ”

“แม่ให้แกเพราะแกเรียนหนังสือมากกว่าคนอื่นเขาจะอย่าลืมต่อไปเมื่อแกเรียนสำเร็จ แกจะต้องเลี้ยงพ่อแม่และน้องๆ”

“จะแม่ ที่ฉันขอสิบบาทนี่ก็เอาไปซื้อน้ำหมึกกับกระดาษสอ นะแม่”

“อ้าว ก็ทำไมไม่บอกเสียทีแรก”

“ก็ฉันไม่คิดว่าแม่จะโอ้อ่อนะซีจ๊ะ”

แม่หยิบเงินส่งให้อีก ลูกชายไปแล้ว แม่ก็คิดเงินที่เหลือออกมานับใหม่ ยังอยู่อีกสิบเก้าบาทสามสลึง พ่อเด็กเขาจะกลับวันนี้หรือเปล่าก็ไม่รู้ซี ถ้าวันนี้ไม่กลับ พรุ่งนี้คงแย่ ต้องกินข้าวกับไข่เบีตต้ม จัมน้ำปลามะนาวพริกขี้หนูกันเท่านั้น

“แม่ พิธีรณห์นี่โรงเรียน” ศรีบอกแม่เบาๆ

“แกหาความพีชานะ นังศรี” แม่ไม่ชอบใจที่ลูกชายมีคณว่าไม่ด

“จริงๆ นะแม่”

“ฉันไม่เชื่อแก เขาขอไปซื้อกระดาษสอกับหมึกที่จะใช้หรอทอนเข้าแบบนั ศรีก็พูดต่อไม่ได้

รุ่งขึ้นก็อีกแหละ อรุณขอเงินมารดาเป็นพิเศษอีก นางชม
ลังเลเพราะมีเงินจำกัด

“เงินหมดแล้วลูกเอ๊ย ก็เจ้าเอาไปวันละสิบ ๆ นะทำไมจึงใช้
เปลืองนัก ข้าวปลาก็กินที่บ้านแล้ว”

“โธ่ แม่ ก็เพื่อนเขาได้กันอย่างต่ำวันละสิบบาททั้งนั้นเลยนี่แม่”

“ก็เรายากจนแก่ก็รู้อยู่”

“ก็แม่จะให้ฉันเรียนนี่นาแม่ก็ต้องจ่าย”

“ก็เรียนอย่างอดทนซี จะไปเอาอย่างคนมั่งมีเขาได้ยังไถ่กันพี่”
ศรีออกอยู่ไม่ได้ต้องขัดขึ้น

“เด็กอย่างุง เตี้ยวโดน” อรุณว่า

“พี่รณอย่าพูดดีกว่า หนูรู้ พี่รณหนีโรงเรียน เอาเงินไป
เลี้ยงเพื่อน”

“บ้า แกใส่ความฉัน”

“พอมาละคอยคุเถอะ หลังไม่ลายก็ค่อยว่าซี ซี วิตติผู้หญิงด้วย”
ศรีว่า

“ไม่เอาน่า อย่าทะเลาะกัน หนวากหูพิลึก ไปไหนก็ไปเสียเร็ว ๆ”

“ก็เอาเงินมาซีแม่ แม่ไม่ให้ ฉันก็ไม่เรียน” อรุณยื่นคำขาด

“เอ้า เอาไป ซี้เกียจรำคาญ” นางชมควักเงินจากกระเป๋ายอนให้
ลูกชายคนโปรดทั้งหมด

“แม่” ศรีร้องห้าม

“อย่าพูด ศรี อย่าพูด” แม่ห้าม

“ก็เงินนั้นพ่อให้ไว้ใช้ในบ้าน.....” ศรีกล่าว

“ถูกแล้ว แต่เวลานี้มันจำเป็น ต้องให้เขา.....เอาไปเจ้าธรร
 ฐไว้ด้วยนะว่านั่นมันเลือดเนื้อของพ่อแม่และน้องๆ แกเอาไปปลุกเถอะ
 นั้นละเลือดเนื้อของพ่อแม่และน้องๆ หวังว่าแกคงจะอยู่รอดเพราะเงิน
 ก้อนนั้นะลูกนะ กินคนเดียวให้พอ ไม่ต้องนึกถึงพ่อแม่และน้องๆ แก
 เห็นแก่ตัวมาก แต่แม่ไม่ว่า เพราะคนเราก็เห็นแก่ตัวกันทุกคน เอาไป
 แม่ให้แก ขอแต่จงเรียนให้จริงๆ สอบให้ได้ ไม่ใช่ไปนั่งร้านกาแฟ
 มองผู้หญิง” แม่พูดเสียหอบ อรุณคอดอก

“อ้าว หีบเอาไปซี เอาไปเถอะ ทั้งบ้านมีแค่นั้นแหละ ไม่
 ต้องเป็นห่วงทางบ้านหรอก เราขอทานเขากินคงได้ ว่าแต่ตัวแกเท่านั้น
 ถ้าหมดเงินนี้แกจะทำยังไงต่อไป แกไม่เอาวิชาไว้ช่วยตัวของแกเองแม่ก็
 ช่วยไม่ได้ เพราะตัวแกเองแกยังไม่รักนี่นา จะให้ใครเขารักอีกเล่า”

“แม่” อรุณอุทานหน้าซีด

“ศรีเขาบอกว่าเราหนีโรงเรียน จริงไหม?” แม่ถามอรุณ
 อีกอีก แม่จึงพูดต่อ

“ศรีมันไม่เคยพูดโกหก คงจะจริงของมัน ถ้าจริงละก็ แกไม่ต้อง
 หนีโรงเรียนหรอกนะ ต่อไปนี้นะ ไม่ต้องหนี ออกมาได้เลย ไม่อยาก
 เรียนแม่ไม่บังคับ เพราะว่าแกอยากออกมาเป็นก๊วย อยากทำงานซุคติน
 หาบของ อยากเป็นก๊วย ดี แม่ก็ชอบเพราะแกจะได้ทำเงินใช้ได้เอง
 ไม่ต้องกวนพ่อแม่ เห็น้อยหน้อยก็ไม่มีเป็นไรเพราะร่างกายคนเราเขา

สร้างมาให้ใช้” แม่พูดเสียยืดยาว พวกน้องๆ พวกหนึ่งร้องเพราะไม่คิดว่าแม่จะพูดได้อย่างนี้ อรุณนั่งหน้าซีดขาว

“จะเอาอย่างไร จะลาออกมาอยู่กับบ้านก็ลา เทียวจะได้กวาดบ้านให้ข้าวเปลือกไถ่ แล้วขุดดินโค่นต้นมะขามเทศด้วย พ่อเขาจะเอาต้นขนุนมาลง” แม่สั่ง “ตอนค่ำก็อาบน้ำใส่ห้องน้ำให้เต็ม ต่อไปนี้แม่จะให้ศรีเขาเรียนแทนแก ถึงเป็นผู้หญิงก็ทำงานทำเงินเดือนได้เหมือนกัน” แม่ถอนใจเพราะเหนื่อย

“คนฉลาดเขาอยากสบายเมื่อแก่ ก็ต้องอดทน ฝึกฝนพรีเรียนวิชาหาความรู้ใส่ตัว ยิ่งจนก็ยิ่งต้องอดทน ต่อไปก็จะสามารถเลื่อนฐานะของตนเองให้สบายได้ ยิ่งเรียนรู่มาก ยิ่งแก่ตัวก็ยิ่งสบาย ส่วนคนโง่เห็นการเรียนรู้เป็นเรื่องลำบากเรื่องยากท้อแท้ ปล่อยมือเสียก่อนสำเร็จต่อไปก็ต้องทำงานใช้แรงกาย ยิ่งแก่ยิ่งลำบาก เพราะงานกลั่นนั้นเลื่อนฐานะยาก คุณพ่อแกเป็นตัวอย่างซี เขาเรียนน้อยถึงต้องลำบาก พ่อเขาส่งเสริมให้พวกแกเรียนสูงที่สุดเท่าที่จะทำได้ ไม่เคยบ่นถึงเรื่องความลำบากของเขา เพราะอยากเห็นลูกสบายกว่าตัวเขาเอง มีอนาคตก้าวหน้าแต่แก.....ไม่เอาใจใส่ ไม่สนใจแม่เสียใจมาก.....” แม่น้ำตาจ้วดเฉาะๆ เพราะทั้งรักทั้งแค้น อรุณโผเข้ากอดแม่แล้วร้องไห้

“แม่จำ ฉันผิดไปแล้ว ต่อไปนี้ฉันจะตั้งใจเรียน จะอดทนและไม่เห็นแก่ตัวอีกละจ๊ะ”

ทั้งแม่และน้องน้ำตานอง แต่ใบหน้านัยิ้มด้วยสุขใจ.

คติเตือนใจหญิง

เกิดเป็นหญิง หยิ่งในศักดิ์ รักพงศ์เผ่า

อย่าโฉดเฉา เบาปัญญา เสียวราศี

สงวนวงศ์ ทนงศักดิ์ ภักคินี

ทุษฏี เกียรติศักดิ์ รักของตัว

อย่าทำเป็น ดอกไม้ ไกลริมทาง

เขาเด็ดทั้ง เต็ดขว้าง กันไปทั่ว

เกิดเป็นหญิง มีแต่สิ่ง หม่นหมองมัว

รักษาตัว สงวนใจ ไว้ให้ดี

อย่าหลงลม เชาบ่อ ยอเราเล่น

อย่าตื่นเต้น เรื่องรัก เสยศักดิ์ศรี

ขึ้นหลวมตัว คั่นแค้น แสนทวิ

ภักคินี จงระวัง ชังใจกู

อย่าใจเร็ว ต่วนได้ ไม่พอที่

จะเสียศรี เกียรติยศ แสนอดสุ

ต้องชอกช้ำ ระกำใจ ไม่เพียงพอ

อันเนื้อคู่ นี่ยิ่งใหญ่ ในชีวิต

จงเสียม เจียมใจ เอาไว้ก่อน

อย่าใจร้อน หลงไหล ในทางผิด

ทำสิ่งใด ไตร่ตรอง สมองคิด

จะประสิทธิ์ ผลประเสริฐ ล้ำเลิศเอย.

คติไทยจีน

เรื่อง

"อดหยาโมฆะดัง"

- ๑ ชอบ ประพันธ์ในตำนาน. แปลจากต้นฉบับภาษาจีน
๒ เกนลง พานิช. เขียนคำประพันธ์
๓ พณีส สุวรรณบุญ. เขียนภาพประกอบ

มีคำเปรียบของจีนบทหนึ่งว่า "อดหยาโมฆะดัง" หมายความว่าถ้าจีนคงจะเข้าใจว่าหมายถึง การกระทำผิดที่ตนเข้าใจว่าคนอื่นจะไม่รู้ทำ เพราะตนได้หาทางป้องกันไว้แล้ว ในที่สุด ความจริงปรากฏขึ้น ตกเขาจับได้

หนังสือพิมพ์จีนมักใช้ประโยค "อดหยาโมฆะดัง" ในเมื่อกล่าวถึงผู้ทำการทุจริตคิดฉ้อโกง โดยไม่หวั่นถึงประจักษ์ติ หรือคำครหาของประชาชนทั่วไป

มีชายคนหนึ่ง

ความคิดถึง

ชอบโทรจองการ

ได้ขอร้อง

กรงกรงกรวาท

ที่ประตูปาก

คนอยู่ใกล้เคียง

เกิดนึกชอบใจ

กรงกรงกรวาท

เขาไปมองเคียง

ยังมองยังรัก

จิตดีเหมือนเคียง

กรงกรงกรวาท

เคียงเพราชอบใจ

อยากมีรถไฟ

แต่ถ้าหมิง
ไม่อาจซื้อหา
จะทำอย่างไร

ยากจนเกินไป
แต่ถ้าอยากได้
อยากได้จริงจริง

ควรมีอะไรปลด
คงร้องกรึงกรึง
ต้องเกิดช่วงดัง
ขอหาตมอย

กระดังทาบค
เดานเจ้าตอง
หมดทางทางดัง

ถ้าเราฉลาด

ปลตอย่างสำมารต

มิให้เลียงไฉน

ไปเจ้าผู้ใด

ไม่เกตวามไว

ก็ระชโหมย

ไต่ตงใจหวัง

ล้าคณทุ

คนอหะระ

เพราชนิหเลียงตง

ถ้าไม่โตบห

ตงลนบคยง

ล้าโรจกรยผง

ตงทาลองค

ตกสิ่งใจทำ

เหตุโจรกรรม มือซ้ายออกหู
 อย่! ล้าเรื่งแน่ หูแต่เชืงหอยุ่
 เผื่อปคอกขุ่ ไม่รู้เลืงงโค

ค้อยบ่บ่เบืงบ่บ่
 กระตังเลืงงโค
 มือขวาคุไป
 คิงของทอ้งโจ
 จากบ่บ่บ่

เสียงดังกร๊วกกร๊วก

เจ้าของวิ่ง

เห็นท่าดีไหม

ดังกร๊วกดังอยู่

ออกมามองดู

มือหนึ่งอุดหู

หัวรองฮาย

ฮะ! โจรเจ้าเล่ห์

ทำไมแอบเบก

อุดหูกันเสียง

จงรีบพลหาย

ความคิดหยมคาย

อย่าเลี้ยงกิปราย

กฎหมายเรียกตัว

สัตว์ป่าจำพวก

นก หมี ช้าง
นก สุนัข เสือ

(ถ้าเด็ก ๆ จะใช้กลอนนี้ไปร้องเป็นเพลง อาจใช้ทำนองเดิมไว้ด้วยกัน
หรือเลือกทำนองอื่น ซึ่งเหมาะสมกับข้อความแต่ละตอน)

เราสัตว์ป่าเจียมใจอยู่ในป่า

เราไม่กล้าเข้าเมืองทำเคืองเจ้านาย

คุณต้องเรามีมากมายหลายปวงเต็ม

เขา, หนึ่ง, เอ็น, เหนือ, งาม, งาม, งาม

เหล่านกยูง ไก่ฟ้า สุนัขป่า

คนเลี้ยงวัว ช้าง สิงโตในเขตรักษา

ตัวใหญ่ ๆ ใหญ่ ๆ หนึ่ง งาม

อยู่ในแหล่ง ไม่ผิด ระวังภัยใกล้

ใครอยากชิมเชิญไปชิมเห็ปลา ศึกษาธรรมชาติแท้แก่สิ่งสืบ

ชิมฝูงสัตว์ที่เก้ง กะทิจริงในไพร่ ขอฝากบอกใจ ชิมคงคงล้ำาญ

เราภูมิใจให้ประโยชน์แก่มนุษย์ ช่างช่วยลุด ช่างได้ ด้วยใจหาญ

เราไม่เคยสร้างอาวุธยุทธรำาญ ไม่รุกราน ประหาใครให้เดือดร้อน

เรามีแต่เขาเรียบที่หน้าไว้ก่หตัว ลุดห้ช้างมุงประหารพลาญเราก่อน

แต่มีมนุษย์ชอบล่นกบฏคงตอน คอยบ่นทอห ชักเรา เคว่าอา

ใจเป็นพาหนะไม่ไว้ธรรมะ มารานะสิ่งหาผลาญสัตว์ป่า

ไม่เลียดายไม่สละเพศเวทหา

ไม่คิดว่าสัตว์รู้จักชีวิต

ก็มีมนุษย์เจ็บหน้อยคอยหาหน้อย ไม่ไว้ธรรมหาว่าคักคัลลัทธิ

ศรัทธาป่วยมแรงไปแผลงฤทธิ์ เทียบปลัดปลัดขีฬัฏฐิ์เล่นเป็นนกฟ้า

ขอเชิญสองครูใหญ่ให้ตรองตรึก ไม่ควรรำลึกเห็นใจสัตว์ในป่า

พวกเรานี้ควรอยู่คู่ทหา

ไม่คอยล่าถึงเปล่านั้นแล้วเอะ

ไม้ไผ่

จะว่าถึงไม้ไผ่
ขนาดมีเล็กโต
ลำต้นใช้ก่อสร้าง
ประดิษฐ์เครื่องจักสาน
ใช้ทำเครื่องดนตรี
ใส่น้ำแก้กระหาย
ทำรวทำเสาใบ
ปักทำเสาโพงพาง
ยังทำอื่นอีกมาก
คนมีก็ยั้งใช้
ใบก้านน่าจะลอง
หน่อไม้รสโอชา
तोไผ่เรียกว่าชอ
กระสุนหน้าไม้เล่า
ท่านว่าถ้าชาวไร่
หมั่นทำไม่ต้องกลัว
เทียบกับการทำนา
มุ่งทำจะเพลิดเพลิน

ประเทศไทยมีอีกโช
ไทยไม้ไผ่ปลูกมานาน
ส่วนต่าง ๆ ของเรือนชาน
ใช้ในบ้านได้มากมาย
พึงเพราะดีความเหนียวคล้าย
แทนกระตักเมื่อเดินทาง
ไม้คานได้สะพานวาง
ตักปลากกลางชลาลัย
คนจนยากได้อาศัย
ทั้งปลูกไว้ค้ำจุนมาตา
ใช้ห่อของมุงหลังคา
เป็นกระยาของชาวเรา
แข็งแรงพอใช้ทำเสา
อาวุธเก่าป้องกันตัว
สนใจไผ่ไม่หมองมัว
จะนั่งหัวเมื่อได้เงิน
ไผ่ดีกว่าขายได้เกิน
ขอชวนเชิญชาวไทยทำ

เกทหลง พานิช

ความอยากของคนเรานี้มีมากมาย แต่ความอยาก ความทุกข์
ของคนที่ไม่มียู ก็คืออยากมีลูก

เศรษฐีนั้นทั้งภรรยา ก็เช่นเดียวกัน สองผัวเมียอยู่ด้วยกันมา
ถึงยี่สิบเก้าปี เจ็ดเดือนกับสามวันแล้ว แต่ก็ยังไม่มีลูกเลยสักคนเดียว

แท้ที่จริงนั้น ลูกเป็นห่วงเป็นกังวล ร้อยรัดคอพ่อแม่ แต่ตา
เศรษฐีกับเมียแก่ก็ไม่วิชัย แก่เฒ่าแต่บนบานศาลกล่าวอ้อนวอนเทวดา
ทุกวันทุกคืนขอให้แกมีลูก แกเข้าใจว่าพระพุทธรูปอาจจะช่วยแกได้
พระพุทธรูปก็เฉย ไม่ได้ช่วยอะไรแกได้ แกบนบานศาลกล่าวทรงจำเข้า
ผีหลงเชื่อในอำนาจผีสงเทวดา แต่ก็ไม่เห็นมีอำนาจสักลับอะไรบันดาล
ให้เมียแกมีลูกเลยสักคนเดียว

ตั้งแต่นั้นมาแกก็ทอดอาลัย เลิกบนบานศาลกล่าว เลิกอ้อนวอน
เทวดาผีสง แต่แล้วกลับปรากฏว่าเมียแก่ของแกกลายเป็นคนมีลูกตก
ออกลูกหัวปีท้ายปีเรื่อยไปจนครบสิบสองคน แกตั้งชื่อให้ว่า “นาง
สิบสอง”

ตาเศรษฐีกับเมียไม่เคยมีลูก จึงรักลูกมาก หลงไหลตามใจทุก

สิ่งทุกอย่าง นางสิบสองอยากจะได้อะไรเป็นต้องได้หมด พ่อแม่คอยหาให้, ซื่อให้สารพัด ลูกอยากทำอะไรก็ปล่อยตามใจหมดทุกสิ่งทุกอย่าง จะทำอะไรพ่อแม่ไม่เคยคว่ำง้างสอนเลย แกล้งรักลูกเป็นลุดสวาทขาดใจ ยิ่งแก้ตัวลงก็ยังหลงลูก เลี้ยงลูกเลอะเทอะตามใจส่งเดชเรื่อยไป

นางสิบสองก็เล่นซุกซนไม่รู้ผิดรู้ถูก ไม่รู้จักบาปบุญคุณโทษ ครึ่งหนึ่งนางสิบสองอุ้มลูกสุนัขชนปุยตัวเล็ก ๆ อยู่คนละตัว นั่งเล่นอยู่ชายป่า นึกสนุกช่นมากก็จับโยนขึ้นไปในอากาศเหมือนเล่นลูกช่วง ให้มันตกปึกลงไปในใจกลางป่า แล้วนางสิบสองก็ตบมือหัวเราะกันครื้นเครง ปล่อยให้ลูกหมาตัวเล็ก ๆ หลงทางหายสาปสูญไป

วันหนึ่งนางสิบสองนั่งดูปลาเงินปลาทองว่ายน้ำอยู่ในอ่างทองคำ นางสิบสองเห็นนัยน์ตามันไปนกกัษชวนให้กันดูแล้วหัวเราะ “ตาโปน ! ตาโปน !”

“น่าคุณะพี!”

“ยี้! น่าเกลียด! ตาโปนโต! น่าเกลียด”

“น่าเกลียด! น่าเกลียด!”

“น่าเกลียด!”

ทั้งสิบสองคนร้องพร้อมกัน “น่าเกลียด! ตาโปน!”

ทั้งสิบสองคนเอามือควานลงไปอ่างทองคำ ไล่จับปลามาไว้ในอุ้งมือ ก้าวหัวร่อ ตีลูกนัยน์ตาปลาออกหมดทั้งสองข้าง แล้วก็ปล่อยปลาลงน้ำไปเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น แต่เฉพาะนางคนสุดท้ายพอตีสูกนัยน์ตาปลาออกมาได้ข้างหนึ่ง เห็นปลามันคันกระแฉับตัวสั้น

ริกๆ นางก็ทำหน้าเหย มือขวากำลังจะตึงลูกตาปลาอีกข้างหนึ่งก็หยุดชงัก ค่อยๆ ประคองสองมือปล่อยปลาคืนลงไปใต้น้ำ

การที่เศรษฐีเฒ่ากับเมียหลงไหลตามใจลูกผิดๆ ถูกๆ ทำให้เงินทองร่อยหรอลงไปอย่างรวดเร็ว ในที่สุดสองคนตายายก็กลายเป็นคนยากจนเฉื่อยใจไม่มีข่าวสารจะกรอกหม้อ ลูกๆ ก็เติบโตเข้าวัยรุ่น แต่ไม่เคยช่วยพ่อแม่ทำอะไรเลย ดีแต่เล่นสนุก หัวเราะกันครั่นเครง ปล่อยให้พ่อแม่ทำงานงกๆ เงินๆ หาข้าวหาปลาให้กิน มีอาหารเหลือติดกันด้วยกันสามลูกๆ ก็กินกันเกลี้ยงหมด ปล่อยให้พ่อแม่แ่ก่อดอาหาร พ่อแม่แ่ก่เฒ่าทำงานหาอาหารมาให้ลูกกิน พ่อแม่เองยอมอด กินแต่น้ำกลั้วคอ แม่ทำงานงกๆ นั้น ลูกๆ ก็นั่งผัดหน้าทาปาก ใช้พ่อแม่ให้ทำงานให้ตัวเหมือนทาสี

หนักๆ เข้าเศรษฐีนั้นที่ผู้เฒ่าก็เริ่มคิด ยิ่งคิดก็ยิ่งซ้ำใจ เห็นความคิดของลูกสิบสองคนเด่นขึ้นมา “เพราะอีสิบสองนี่เองเป็นเหตุให้กูต้องฉิบหาย!” ตาแ่เศรษฐีเฒ่าเกิดเสียดายทรัพย์สินสมบัติขึ้นมาเหมือนเป็นไข้จับสั่น แ่ยิ่งคิดก็ยิ่งลงโทษคนอื่น นึกเกลียดลูกของแ่เองขึ้นมาจับใจ “มันเอาแต่นั่งหัวร่อ ตัวก็โตเก้งก้าง เกะกะ เหมือนม้าติดกระโหลก งานการก็ไม่เอาเลยสักอย่าง เขี้ยิบขี้ไก่ไม่ฟ่อ หนักไม่เอา เบาไม่สู้ โฉบไปฉาบมาเหมือนว่าวปักเป้า” ตาแ่พึมพำพลางร้องตะโกนว่า “เฮ้ย! อีหนู! มานี! มาช่วยข้าตัดพีน!”

“ตัดพีน! เรามานั่งเล่นในป่าตังหากละพ่อ!” นางสาวสิบสองหัวร่อกันครั่นเครง ตบมือตังฉาดๆ ร้องรำทำเพลงกันสนุกสนาน

“อีสิบสอง! มาช่วยข้าตัดพีน!” ตาเฒ่าตะโกนเสียงเห็บแห้ง

ทั้งสิบสองนางทำหุวนลมเฉยเสีย หัวเราะครืนใหญ่ ตบมือ
นาตๆ ร้องรำทำเพลง

ขณะนั้นฟ้ามืดคลุ้ม ฝนทำท่าจะตก ลมพัดอู้ๆ ต้นไม้ที่ตาแก่
กำลังเอาขวานฟาดพื้ก็โค่นโครมลงมาทับขาตาแก่ไว้

“โอ้ย! โอ้ย! อีหนู! ช่วยข้าที!”

นางสิบสองทำไขหูเสีย ร้องรำทำเพลงกันเพลิดเพลิน หัวร่อ
ครืนเกรงไม่เหลียวแลคูป่อของตนเลย

ตาแก่ลุกไม่ได้ นอนแอ้วแอ้ว แก่ค่อยๆ ตั้งขาออกให้พ้นจาก
ต้นไม้ น้ำตาไหลรินออกมาเประแก้มอันเหี่ยวเย็นเป็นทาง แก่ค่อย
กลานกระตืบ กระตืบ พ้นจากต้นไม้ได้ พยงกายอันผอมโงกโกลุกขึ้น
หยักแย้หยักยัน แล้วค่อยๆ ย่องเชยงๆ ไปที่เกวียน

แยกแขนปาดน้ำตา ตะเกียกตะกายลากไม้พื้นเลเพลดพาตเอา
ขึ้นเกวียน หกล้มจมลงไปข้างเกวียน หัวคะมำแอ้งแม้ง “อ้อสิบสอง!
ช่วยข้าด้วย!” แก่พึมพำเสียงแหบแห้ง

นางสิบสองหัวร่อชอบใจ “ชนพื้นไปเถอะพ่อ!” พี่หัวปี่ร้อง
ตะโกน น้อยๆ ตบมือรับ ร้องรำทำเพลง หัวเราะกันครืนเกรง

ความรักลูกที่ท่วมท้นเสียสละไว้มาก ประคองขึ้นมาค้ำหัวอก กลาย
เป็นความน้อยใจ เสียใจ ข้ำใจ เศรษฐีนั้นที่ผู้เฒ่าบันดาลโทสะ เงิน
ทองทรัพย์สินสมบัติยอมหมดตัวเพราะรักลูก ยอมทำงานอย่างคนเข็ญใจ
เหมือนทาสเพราะรักลูก แล้วเวลานอนจมขี้โคลนแข่งขาหักลูกก็ไม่
เหลียวแล “อ้อสิบสอง” แก่ร้องเรียกเสียงแผ่วเบา แล้วกลับตะโกนถัน
“กูจะเป็นจะตาย! เอ็งไม่ต้องมาดูแลกู!” ตาแก่แผดเสียงก้องบ้า ลุก

พรตพรตขึ้นเกวียน กำลังเรียวแรงไม่ทราบว่ามีจากไหน ความรัก
กลายเป็นความแค้น “เอ็งสนุกสนานกันไปเถิด! อีสิบสอง!” แก
ตะโกนพลางฉวยเส้หนึ่งหวดกระหน่ำลงไปบนหลังวัว เจ้าวัวแก่ผอม
โกโรโกโสสะดุ้งเหือก กระโดดออกวิ่งหัวซุกหัวซุน ฟ้ามืดมืดด้วยเมฆ
ฝนดำทะมึน ตาแก่ตะโกนซ้ำ “เอ็งสนุกกันไปเถิด! ข้าจะเป็นจะตาย
ยังงี้ก็ช่างข้าเถอะ!” แล้วหวดเส้ซ้ำๆ ลงไปบนหลังวัว ฝนกระหน่ำ
ลงมาไม่ลืมหลืมตา ตาแก่ยิ่งบ้าคลั่ง เสียงเส้หนึ่งแหวกอากาศดังเคียวๆ
ซ้ำๆ ทั่วๆ หวดมันกระหน่ำลงไปบนหลังวัวแก่ เกวียนโยกเยกไปตาม
ทางดินอันลื่นไถล ฟ้าแถบแปลบปลาบ เห็นผมตแก่ขาวโพลน นัยน์ตา
เป็นประกายวาววับ งามอย่างแม่แม่เบ๊ยชูดอกกล้วย แล้วเลื้อยปรี๊ดเข้าไปใน
พงหญ้า ฟ้ามืดมัวล้น กางกอกเช่นเขี้ยวอยู่ในสายฝน ตาแก่แข่งชักหัก
กระดูกว่าลูกออกตัญญู ฟ้าแถบแล้วฟาดเปรี้ยงลงที่ตาลโตนดข้างทาง
แต่ตาแก่ผมขาวโพลนยังคงจ้องเบิ่งไปข้างหน้า หวดเส้ซ้ำๆ ลงไปบน
หลังวัวจนเลือดออกซิบๆ แกขับเกวียนตะบึงไปในสายฝนที่ตกกระหน่ำ
ไม่ลืมหลืมตา ในไม่ช้าเกวียนนั้นก็กลับตาไป ทั้งแต่รอยเกวียนรอยล้อ
จมโคลนตมฝังเป็นรอยลึกไว้เบื้องหลัง

ฝนซาตเม็ดแล้ว ท้องฟ้ากลับโปร่งใส นางสิบสองเดินบุกโคลน
ไปยืนคุ้ยอยู่ที่หน้าปราสาทใหญ่ในป่าลึกนั้น ทั้งสิบสองนางเบ๊ยกม่อล่อ
ม่อเล็กหนาวจนกางสัน

“ใครอยู่ในนี้เจ้าข้า? ช่วยเราด้วยเถิดเจ้าข้า” นางสิบสอง

ร้องให้สะอื้นวิงวอนเสียงโหยหวน ทั้งหนาวทั้งตกใจกลัว และว่าแห้ว
ขาดที่ฟัง

หญิงคนหนึ่งเปิดประตูออกมา เห็นนางสิบสองยืนหนาวสั่นอยู่
ก็รีบตรงเข้าไปประคองจนเข้าไปในห้อง นางสิบสองคุดำเวทนาสงสาร
มาก ตามวณแดง งงกัน ขาดพ่อแม่ทำให้หนาวจับใจ ทั้งสิบสองนาง
ร้องให้สะอื้น “ไม่รู้ว่เพราะอะไรคะ พ่อ-พ่อ.... ถึงได้ทิ้งเราไป”
นางคนสุดท้ายต้องสะอื้นฮัก “พ่อ.... ไม่... รัก.. เรา”

“พ่อแก่ไม่มีจะกิน ! ถึงได้ทิ้งเราไว้ในป่า” นางคนหัวปีพูด
ตามประสาใจ

“โอ้ แม่-แม่จ๋า” นางคนสุดท้ายต้องสะอื้นเฮือก

“แม่แก่ก็ไม่มีจะกิน ! ถึงได้ไม่ห้ามพ่อไม่ให้พาเรามาทั้ง” นาง
คนหัวปีพูดเสียงเครือ

“ฮือ! ฮือ! แม่... แม่จ๋า!” นางคนสุดท้ายร้องไห้ คนอื่นๆ
ก็เลยพาลชัชโ

หญิงเจ้าของบ้านยิ้มพลาถกอดนางสิบสองไว้ นางคนสุดท้าย
ตัวเล็ก น่ารักน่าสงสาร “ฉันชื่อสนธมาร ฉันไม่มีน้อง ฉันจะเลี้ยง
นางทั้งสิบสองคนเหมือนน้องๆ อย่าเป็นทุกข์ไปเลย ไปอาบน้ำอาบทำ
ผลัดผ้าเสีย แล้วมากินข้าว แยกกำลังร้อนๆ อิ่มแล้วจะได้นอน อยู่กับ
ฉันที่นี่ไม่ต้องกลัวอด”

นางสิบสองยิ้มทั้งน้ำตา ตรงเข้ากอดแข้งกอดขานางสนธมาร

นางสนธมารยิ้มเป็น เห็นพื้นขาวสะอาดเป็นมัน

นางสิบสองอาศัยอยู่กับนางสนมมารต่อมา จนวันหนึ่งนางสนมมารบิดประทุเจียบอยู่ในห้อง นางคนหัวปีก้อยๆ ย่องไปแอบดูทางรูประตู แล้วนางคนหัวปีกก็กระโดดโหยง วิ่งอ้าวออกมาหาน้องๆ

“นางสนมมารกำลังกินคน! คนจริงๆ ข้าเห็นกับตา! ฉีกเนื้อมนุษย์กินกรว้มๆ กระตุกแขน กระตุกขาเคี้ยวปนไม่มีเหลือ มันเป็นยักษ์! เรารีบเปิดหนีกันเถอะ!”

แล้วนางสิบสองก็พากันวิ่งอ้าวออกมาจากปราสาทยักษ์ วิ่งอย่างไม่คิดชีวิตชีวา วิ่ง วิ่ง วิ่ง จนปล่อยภัยพ้นจากชายป่า บรรลุถึงเมืองเมืองหนึ่ง

ณ ที่นั้นเป็นลานกว้าง มีบ่อน้ำใสสะอาด มีต้นไทรใหญ่แผ่กิ่งก้านสาขาร่มรื่น รากไทรย้อยระย้าเป็นชิงช้าสวยงามตามธรรมชาติ นางสิบสองหัวเราะออกมาได้ “รอดตายแล้วเรา” ทั้งสิบสองคนดีใจมากพากันปีนป่ายขึ้นไปนั่งเล่นบนต้นไทร บ้างก็แกว่งไกวชิงช้าอยู่ไปมารับลมเย็น

นางค่อมทาสีของท้าวชัยสิทธิ์ เดินแบกหม้อน้ำทูนหัวมาจะตักน้ำชะโงกดูเงาในน้ำเห็นเอาเงานางสิบสองเข้า ก็นึกว่าตัวเองสวยงาม ทูบหม้อน้ำแตก ร้องว่า “เราจะมัวมาเป็นทาสนั่งตักน้ำอยู่ทำไม”

นางสิบสองหัวเราะครืน ตบมือชอบใจนางค่อม

นางค่อมมองขึ้นไปบนต้นไทร เห็นนางสิบสองสวยงามแจ่มจรัส นึกว่าเป็นนางฟ้าก็รีบวิ่งอ้าวไปตามท้าวชัยสิทธิ์มาทูล

ท้าวชัยสิทธิ์เป็นพระราชาเมืองนั้น ยังไม่มีเมีย เห็นนางสิบสอง

เข้าก็นึกรัก เชิญนางลงจากคันไทร ให้นั่งวอทองเข้าไปยังพระราชวัง แล้วอภิเชษฐสมรสด้วย ท้าวชัยสิทธิ์กับนางสิบสองก็เป็นสุขสืบมา

ฝ่ายนางสนมมาริตตามหานางสิบสอง ได้ทราบว่านางสิบสอง ไปได้ดีเป็นนมหีท้าวชัยสิทธิ์ จึงออกติดตามมาด้วยความแค้น นางสนมมาริตเป็นยักษ์ ยามที่นางแสดงความรักก็ดูเหมือนรักมาก แต่ไม่มีใครทราบความจริงใจว่า นางยักษ์รักนางสิบสองจริง ๆ หรือเปล่า ที่ทราบก็คือว่า เวลานั้นนางกำลังแค้นมาก นางทั้งโกรธ ทั้งอาฆาต พยาบาท จ้องแค้น ชะนั้นนางมาถึงเมืองท่านท้าวชัยสิทธิ์แล้ว

“มันอกตัญญู ! ไม่รู้คุณที่เราอุตส่าห์เก็บตกมันมาเลี้ยงไว้ สัตุชาติคางคก อย่างหัวไม่ตกไม่รู้สำนึก ! ต้องแก้แค้นให้สาสม ” นางเช่นเขี้ยวเขี้ยวฟันกรอด ๆ แล้วร่ายมนต์แปลงเป็นหญิงสาวสวย โทนตัวขึ้นไปนั่งบนคันไทร ริมสระน้ำแห่งเดิมนี้

นางค่อมทาสีเห็นนางสนมมาริตเข้า ก็วิ่งเข้าไปบอกท้าวชัยสิทธิ์ “มีนางพ้ามานั่งอยู่บนคันไทรเพคะ” ท้าวชัยสิทธิ์รีบออกมาดู เห็นนางสนมมาริตเข้าก็หลงรัก เพราะนางสนมมาริตนั้นมีรูปร่างหน้าตาสวยงามเจิดจาย สวยยิ่งกว่านางสิบสองเสียอีก ท้าวชัยสิทธิ์รีบประคองนางสนมมาริตลงจากคันไทร นั่งในวอทองไปยังพระราชวัง แล้วอภิเชษฐสมรสด้วย ยกให้เป็นนมหีที่โปรดปรานมาก

ลับหลังท้าวชัยสิทธิ์ นางสนมมาริตก็ขู่เชิญนางสิบสอง

“เอ็งจำข้าไม่ได้รี ? นางสิบสอง ข้าเคยเลี้ยงดูเอ็งมา เอ็งกลับเนรคุณข้า” นางสนมมาริตตะคอก “นี่ท่านท้าวชัยสิทธิ์ท่านรักข้า รัก

ข้ามาก เอ็งรู้ไหม? เอ็งมีทีอะไร? เอ็งมันอกตัญญู ไม่มีทีอะไรเลย!
ข้าเคยมีบุญคุณกับเอ็งมาก! เอ็งก็กลับเอาใจออกห่าง เอ็งกลับหนีข้า!
หนอยแน่ มานั่งลอยหน้าอยู่ในวังเป็นพระมเหสี เอ็งจะดีกว่าข้าไปไม่ได้!
เอ็งทำหยามน้ำหน้าข้า! ข้าเจ็บใจนัก! ข้าจะต้องทำให้เอ็งรู้สำนึก
กะลาหัว!” แล้วนางสนมมารก็แยกเขี้ยวยกยื่นงอกขาวคม ทำตาถลน
คำรามอยู่ในคอ

นางสิบสองตระหนกอกสั่น เมื่อมีโอกาสดูอยู่กับท้าวชัยสิทธิ์
ตามลำพัง นางคนหัวปักก็พูดขึ้นว่า

“นางสนมมารเป็นยักษ์นะเพคะ!”

“โกหก!” พระชัยสิทธิ์ร้อง

“จริง ๆ เพคะ! นางสนมมารเป็นยักษ์! เคยกินคน! หม่อม
ฉันเห็นกับตาหม่อมฉันเองเพคะ!”

แต่พระชัยสิทธิ์ฟังเรื่องราวต่างๆ จากนางสนมมารไว้ก่อนแล้ว
ตามแต่นางสนมมารจะดัดแปลงให้เป็นทีพอใจของตัวเอง จากเค้าวิน
จริง โดยปิดบังอำพรางความร้ายกาจของตัวเองเสียทั้งสิ้น ทั้งนี้จะโทษ
นางสนมมารก็ไม่ได้ หล่อนเป็นยักษ์และไม่รู้ว่ ความหยาบคาย ความ
อาฆาตหรือความอิจฉาริษเป็นความผิดความร้ายอะไร พระชัยสิทธิ์จึง
ทราบแต่เพียงว่า นางสนมมารเคยอุปการะเลี้ยงดูนางสิบสองมาก่อน

“หยุดนะ! ช่างใส่ร้ายคนดี ๆ ได้ไม่มียางอาย! เขาเคยเลี้ยง
แกมาไม่ใช่รี?” พระชัยสิทธิ์หน้าบึ้ง แล้วนิ่งขมิ้มไม่ยอมพูดต่อ “แก
กลับไปได้!”

แล้วพระชัยสิทธิ์ก็นั่งนิ่ง บังคับอยู่ตามลำพัง ครุ่นคิดหนักถึงนางสิบสอง ช่างชั่วชาติเสียจริง ๆ ถูกพ่อแม่พาไปทิ้งในป่ากำลังจะตาย คนเขาช่วยชีวิตไว้ กลับมาใส่ร้ายว่าเขาเป็นยักษ์ อย่างนี้เห็นจะเลียงไม่ได้ “ทหาร! พามันไปขังในคุกมิด ถอดมันเสียจากตำแหน่งชายาของข้า” พระชัยสิทธิ์ร้องสั่งในบัดนั้น

คำสั่งของผู้กำอำนาจย่อมเป็นปกาติศ ใคร ๆ ก็ไม่กล้าช่วยเหลือนางสิบสอง ถูกต้องแล้วตามที่พระราชาเข้าใจ นางสิบสองทั้งโง่เง่าและอกตัญญู ใคร ๆ เห็นเช่นนั้น แล้วประชาชนทั้งหลายก็แซ่ซ้องสรรเสริญคุณงามความดีของนางสนธมาร “สาธุ ท่าน้ำพระทัยดีเลียงนางสิบสองมา”

ฝ่ายนางสนธมารได้ทราบจากท้าวชัยสิทธิ์ว่า นางสิบสองกล่าวร้ายว่าตัวเป็นยักษ์ ก็เจ็บแค้นจนล้มเจ็บ นางพลิกตัวกระสับกระส่ายไปมาด้วยความอาฆาต “โอ้ย! อีชาติคางคก! มันใส่ร้ายกู! มันยุยงพระชัยสิทธิ์! อกตัญญู! กูจะควักลูกกะตามึงออกเสียให้ได้!”

พอดีท้าวชัยสิทธิ์เสด็จเข้ามาในห้องพร้อมกับหมอลวง

ตาหมอเฒ่าตรวจอาการโรค หาสาเหตุไม่พบ ก็นั่งก้มหน้าหมกบึ้ง

“ไหงมัวแต่นั่งคอตก! จงรีบประกอบโอสถให้เมื่อยกูเดี๋ยวนี้ พรุ่งนี้ไม่หาย หัวเอ็งจะหลุดจากบ่า!” ท้าวชัยสิทธิ์รักเมีย ตาแตกชู้คนอื่น

“อย่าเพคะ!” นางสนธมารร้องห้าม โบกมือไหวๆ “จะเป็นบาปกรรม ยาของหม่อมฉันหาไม่ยาก แต่ต้องใช้ลูกตานางสิบสอง

เป็นน้ำกระสาย! แต่พระองค์คงยังเสียดายลูกตาอันงาม และหม่อมฉัน
ก็ยินดีตายเพคะ ช่างเกิดเพคะ! ช่างเถอะเพคะ!”

นางสนมมารพูดเสียงเยือกเย็น นึกในใจว่า “ดูทีไร จะรักเรา
มากกว่ามันไหม?”

“ตาย! ไม่ได้! ไม่ได้! ข้าไม่ยอมให้นางตายง่าย ๆ หรอก!
ข้าจะนิ่งดูตายให้นางตายง่าย ๆ เช่นนั้นกระไรได้ พระน้องนาง!” ท้าว
ชัยสิทธิ์พูด “ทหาร! ไปควักลูกตานางสิบสองมาทำยา!”

นางสนมมารหวลสงสารนางคนสุดท้ายที่ขึ้นคิดหนึ่ง พูดเบา ๆ
ว่า “นางคนสุดท้ายนี่ ขอมาแต่ตาเดียวก็ได้เพคะ”

นางยักษ์ตัดสินใจจะโรย่ายตายและรวดเร็วเช่นนั้นนั้นเสมอ หล่อน
ไม่รู้เลยเรื่องบาปกรรมทั้ง ๆ ที่ปากพูดพล่อย ๆ เหมือนรู้อะไร

ในคุกมืด นางสิบสองร้องครวญครางด้วยความเจ็บปวด ทั้ง
สิบสองนางรำให้รำพัน “โธ่เอ๋ย! เป็นกรรมอะไรของเราเล่า ถึงถูก
ทรมานเช่นนี้! เราไม่เคยทำบาปอะไรเลยแท้ ๆ!”

เป็นธรรมดาของคนเราทั่วไป ซึ่งมักจะไม่นิยมมองดูในจิตใจของตนเอง
ปล่อยตัวให้เพลินเพลินเรื่อยไปตามใจชอบ ถึงคราวทุกข์ร้อนก็ไม่ทราบสาเหตุ
และชอบโทษว่าเป็นความผิดของคนอื่น ตลอดจนโทษกรรมโทษเวรว่าไม่ยุติธรรม
กับตนเองเลยสักนิด

“ฮือ ฮือ! พ่อแม่ก็ทอดทิ้ง! ผัวก็ทิ้ง! ฮือ!” นางสิบสอง
ครวญคราง “อัยยักรั้ว! ฮือ ๆ!”

นางสิบสองอยู่ในคุกต่อมา ทั้งสิบสองนางตั้งครมอยู่แล้วตั้งแต่
ก่อนเข้าคุก ลูกของนางจึงเกิดในคุก แต่ความอดอยาก อดอาหาร ทำ

ให้เด็กแดง ๆ ทั้งสิบเอ็ดคนตายหมด ตายไปที่ละคน ที่ละคน นางคนสุดท้ายต้องออกลูกที่หลังเพื่อน ร้อง แว้! แว้!

“ไหน? ไหน? ลูกของน้องอยู่ไหน? อยู่ไหน?”

สิบเอ็ดนางรุมล้อมขอตุลก

นางคนสุดท้ายต้องประคองบุตรสุดที่รัก ค่อย ๆ หยิบเนื้อเค็มชิ้นเก่า ๆ ที่อุตสำหรับอด เก็บซ่อนไว้ ส่งให้พี่ ๆ ตัวเองโอบอุ้มลูกน้อยไว้แนบอก เปิดذنให้ลูกตุนนมกิน

พวกพี่ ๆ ได้เนื้อเค็มคนละชิ้น ก็แยกย้ายกันไปตูดตะกิ้น โดยความหิวโหย ลืมเรื่องทารกน้อยที่เกิดใหม่เสียสิ้น ตาก็มีตบอด ไม่อยากดูอะไรอีกต่อไป

ทารกน้อยเติบโตขึ้นมาในคุกนั่นเอง แม่ตั้งชื่อให้ว่า “รถเสน” เรียกสั้น ๆ ว่า “พระรถ”

ตั้งแต่พระรถเกิดมา จิตใจของแม่และบ่าวทั้งสิบสองคนก็อ่อนโยนขึ้น พระรถหน้าตาน่ารักน่าเอ็นดู ผู้คุมคุกก็นิกรักและคอยช่วยเหลือเกื้อกูล แม่ก็นรักพระรถเป็นชีวิตจิตใจ พระรถหน้าใจดีเอาอกเอาใจใคร ๆ ทุก ๆ คน เข้าใกล้ใครก็ทำให้เขาชุ่มชื้น บันดาลให้ใจที่เคยแข็งกระด้างกลับอ่อนโยนลงได้อย่างแปลกประหลาด ทั้งนี้ ก็เพราะคุณลักษณะของพระรถนั่นเอง เด็กน้อยบริสุทธิ์ ไร้เดียงสา หน้าตาอัมแอ้มแจ่มใส ผ่องใสอยู่ตลอดเวลา มีจิตใจซื่อบริสุทธิ์แท้ เปรียบเหมือนทองคำธรรมชาติ ประภัสสรแจ่มใสอยู่เองไม่มีต่างพร้อย ลักษณะอันบริสุทธิ์แห่งจิตใจตามธรรมชาติเดิมแท้กลับมีพลังอำนาจมาก สามารถโน้มน้าว

ใจผู้ที่ได้พบเห็นทุกคนให้สืมความทุกข์ ความเห็นแก่ตัวพลอยแซมขึ้นปีติยินดีและพร้อมที่จะช่วยเหลือกันและกันให้เป็นสุข

แม้แต่สัตว์ป่าในละแวกนั้น ก็พลอยกลับกลายเป็นสัตว์เชื่องสอนง่าย ลูกม้าป่าตัวเปรี้ยวกลับกลายเป็นเพื่อนเล่นคู่ใจของพระรถ มันยอมให้พระรถขี่ พระรถเรียกมันว่า พี่ เลยกลายเป็นญาติโยมกันไปทั้งๆ ที่เป็นคนกับสัตว์ ทั้งคู่เติบโตขึ้นมาด้วยกัน รักธรรมชาติ รักอิสระ และเข้าใจกันดี ทุกคนรู้เรื่องเหมือนมิตรสนิท

ขณะนั้นพระรถเติบโตเป็นหนุ่มแข็งแรงกล้าหาญ ม้าก็เติบโตเป็นม้าหนุ่มประเปรี้ยวว่องไว รู้ภาษา

วันหนึ่งพระรถขี่ม้าเข้าไปในเมือง สมัยครั้งเข้าประลองฝีมือม้าแข่งหน้าพระที่นั่ง พระรถขี่ม้าได้รวดเร็วดังลมพัด ชะนะม้าอื่น ๆ หมดทั้งสิ้น ท้าวชัยสิทธิ์พระราชทานรางวัลให้

“มานพน้อยนี้เป็นลูกเต้าเหล่าใคร ?” พระราชบิดาตรัสถาม
โอรสของพระองค์เอง

พระรถมองดูพระราชบิดาตรงๆ ตอบเรียบๆ โดยสุภาพว่า
“พระราชบิดาของข้าพระพุทธเจ้าคือพระองค์เองพะย่ะค่ะ ข้าพระพุทธเจ้าชื่อรตเสน เป็นลูกนางสิบสอง”

พระชัยสิทธิ์ลึกลงจากที่ประทับ น้ำตาลอดด้วยความตื่นตันพระทัย พึมพำออกมาว่า “ลูกพ่อ!”

พระรถถวายบังคม ท้าวชัยสิทธิ์สวมกอดพระโอรสพลางตรัสว่า
“ลูกจะต้องมาอยู่กับพ่อ”

พระนางสนมมารประทับอยู่เบื้องซ้ายของท้าวชัยสิทธิ์ รู้สึกแน่นหน้าอกขึ้นมาทันที พระนางยกมือขึ้นปิดหน้า พุดแผ่วๆ ว่า “เสด็จพี่เพคะ! หม่อมฉันเป็นอะไรไม่ทราบ แน่นหน้าอกหายใจไม่ออก” พระนางหลับตาลง ลูกขนิ้นชวนเซ

ท้าวชัยสิทธิ์ผละจากพระโอรส ตรงเข้าประคองนางสนมมารเสด็จไปพระตำหนักฝ่ายในโดยทันที

เช้าวันรุ่งขึ้น ท้าวชัยสิทธิ์มีรับสั่งให้หาพระรตเสนเข้าไปเฝ้า
“ลูกเอ๊ย! เพิ่งพบหน้ากันหยกๆ พ่อก็มีเรื่องจะกวนใจลูกเสียแล้ว ลูกเอ๊ย”

“โปรดรับสั่งมาเถิดพะย่ะค่ะ”

“แม่ของเจ้า อ้า.... จ่า แม่สนมมาร..... เมียพ่อ.... นั่นนะ ก็เหมือนกับแม่ของเจ้าคล้ายเหมือนกัน ใช่มั้ยลูก?”

“ถูกแล้วพะย่ะค่ะ” พระรตเสนตอบเรียบๆ ตรงๆ ไม่ได้มีน้ำเสียงว่ากระแหนะกระแหนะระแวงแคลงใจ

“ลูกก็รู้ว่า เขาเคยเลี้ยงแม่ของเจ้าทั้งสิบสองคนนั้นมาก่อน”

“พะย่ะค่ะ ลูกทราบ”

“เวลานี้แม่สนมมารไม่สบายมาก ลูกเอ๊ย” พระชัยสิทธิ์พึมพำจะเป็นตายเท่ากัน เห็นแต่ลูกเท่านั้นที่จะช่วยทุกข์ของพ่อได้ อ้า พ่อคิดว่า.....ลูก.....” พระชัยสิทธิ์อ้ออึ้ง

“รับสั่งมาเถิดพะย่ะค่ะ”

“มะม่วงไม่รู้หาว มะนาวไม่รู้โห่ ลูกเอ๊ย!” พระชัยสิทธิ์โพล่งออกมา “ยาวิเศษขนานเดียวที่จะช่วยชีวิตแม่สนมมารให้รอดได้ แต่

มันอยู่ไกลลิบ นอกฟ้าป่าหิมพานต์ หนทางกันดารและมีอันตรายมาก
พ่อก็จนปัญญา ไม่มีใครจะไปเอามาให้ได้เลย เห็นแต่ลูกเท่านั้นที่จะ
ช่วยพ่อได้”

“เป็นพระมหากษัตริย์พะย่ะค่ะ ที่เห็นลูกมีประโยชน์” พระรณ
พุตเรียบ ๆ เสียงแจ่มใส

“โอ้ - แม่สันธมารนะซีลูก! เขาบอกว่า ลูกคนเดียวเท่านั้น
ที่จะทำธุระนี้ได้เพราะลูกเก่งกล้าสามารถมาก มีมาฝีตีนเร็ว ขบขันเก่ง
เหมือนเหาะไปในอากาศ”

“ลูกเต็มใจรับใช้เสด็จพ่อ” พระรณพุตด้วยน้ำเสียงอันแจ่มใส
ชัดเจน “เมืองนี้อยู่ถึงไหนพะย่ะค่ะ?”

พระชยสิทธค้อยยิ้มออกมาได้ รีบคว้าแผนที่ออกมากางให้โอรส
ดู ชี้หนทางไปเมืองไกล “เจ้าของเมืองนี้เป็นลูกบุญธรรมของแม่
สันธมารเขาเองนะแหละลูกเอ๋ย หล่อนชื่อเมรี เจ้าจงไปขอยาชื่อว่า
มะม่วงไม่รู้หาว มะนาวไม่รู้โห่ นี่นะลูกเอ๋ย สารจากแม่สันธมารถึง
พระนางเมรี”

พระชยสิทธหยิบสารใส่กลักทองคำส่งให้พระรณ

“ได้โปรดเถิดพะย่ะค่ะ ลูกมีห่วงอยู่อย่างหนึ่ง -”

“ห่วงรี? ห่วงอะไร? ไม่ต้องวิตก! แม่สันธมารเขาฝากฝังลูก
กับนางเมรีไว้เป็นอย่างดี.....”

“ลูกไม่ได้ห่วงตัวเองหรอกพะย่ะค่ะ ลูกเป็นห่วงแต่ว่าลูกต้อง
หาอาหารเลี้ยงดูแม่และน้องทั้งสองคน ถ้าลูกไปเสียแล้ว จะไม่มีใคร
เลี้ยงดูแม่สืบสอง”

“ปู่โธ่ ไม่ต้องห่วง อ้ายซ้อนั่น” พระชัยสิทธิ์โบกมือ “พ่อจะให้คนคอยดูแลส่งเสีย พ่อรับรองว่าจะส่งเสียให้อุ้มหน้าสำราญ”

“ลูกเชื่อเสด็จพ่อ”

พระรถกราบบาทพระราชบิดา ถือนสารออกจากพระราชวัง ตรงไปคุกมีตกราบนางสิบสอง เอาสารผูกคอม้าคู่ใจ แล้วขึ้นขี่หลังม้าควบไปทันที

พระรถควบม้าห้อเหยียดไปเหมือนลมพัด ผ่านป่าเปลี่ยว ช้ามภูเขาสูงใหญ่ไปหลายร้อยลูก อาซาไนยใจกล้างามสง่าเหมือนม้าเทวดา เดินทางไปได้หลายร้อยโยชน์ ทั้งกลางวันกลางคืน จนถึงเชิงผาแห่งหนึ่ง ทั้งม้าทั้งคนก็หลับผลอยไป

พระฤๅษีคนหนึ่งนั่งอยู่บนบรรณศาลา เห็นหนุ่มน้อยทำทางองอาจกล้าหาญมานอนหลับอยู่ก็นึกแปลกใจ

“เออหว่า มีกล่องอะไรผูกอยู่ที่คอม้า?” พระฤๅษีเดินไปคลำคลักใส่สาร เกิดอยากรู้เป็นกำลังว่าพ่อหนุ่มน้อยนี้เป็นใคร มาจากไหน จะไปหาใคร ตาฤๅษีอดใจไว้ไม่ได้ เบ็ดสารออกอ่านดูทันที

“เมรี ลูกรัก

พระรถผู้ ถือนสารนี้ เป็นศัตรูอันร้ายกาจของแม่ ถ้ามาถึงกลางวันให้จับมันกินเสียกลางวัน ถ้ามาถึงกลางคืน ก็ให้กินเสียกลางคืน อย่าไว้ชีวิตให้เป็นอันขาด

รักจากแม่

สันธมาร”

ตาฤๅษีหัวเราะหึๆ “นำส่งสารพระรต...นี่แหละคนชื่อ คนตรง
แท้ ไม่ระแวงแคลงใจเลย สู้ต่อสู้ส่ำหืดสสารไปให้ศัตรูทั้งๆ ที่มันจงเวร
จงกรรมจะฆ่าจะแกงเสียให้ตาย”

ตาฤๅษีฉีกสารทิ้งไป หัวร่ออ่าๆ พลงเขียนสารเสียใหม่ว่า

“เมรี ลูกรัก

พระรตผู้ถือสารนี้แม่ขอส่งมาเป็นผัวเจ้า มาถึงกลางวันก็ให้แต่งงานด้วย
กลางวัน มาถึงกลางคืนก็ให้แต่งงานด้วยกลางคืน ลูกต้องทำพิธีอภิเษกสมรสกับ
พระรตทันทีอย่ารอช้า

รักจากแม่

สันธมาร”

แล้วตาฤๅษีก็นั่งหลับตาไม่รู้ร้อน เข้าจานของแก็ตออกไปตามเรื่อง
เข้าวันรุ่งขึ้นพระรตตื่นนอน เข้าไปกราบพระฤๅษี แก็ก็นั่งหลับตาเฉย
อยู่ไม่ไหวถึง พระรตก็ขึ้นขี่ม้าควบค่อไปเหมือนเหาะ

ถึงเมืองยักษ์ ประทายักษ์หลายร้อยหลายพันก็ออกมารุมล้อม
พระรต มั่นถือหอกดาบหลาวแหลนส่งเสียงโห่ฮึงคึงอลวน ตาแดง
กั๊งแสงไฟ แลบลั่นออกมายาวๆ มีเขี้ยวอกแหลมโค้ง

พระรตไม่ตกใจ หยิบสารจากค่อม้า ส่งสารให้ พุคอย่างธรรมคา
ในฐานะทูตที่ดีว่า “เรามีสารถึงพระนางเมรี”

มหาอำมาตย์ยักษ์มันก็ไม่รู้มารยาท จวยสารจากมือพระรตได้ก็
กลี้อออกอ่านเสียเอง อ่านจบแล้วก็ยิ้มจนเห็นเขี้ยวขึ้นทั้งสองข้างแก้ม
ทวาดสังพวกพลมาร “เฮ้ย! หยุดแลบลั่นปลิ้นตา” แล้วก็ม็ีระชะโงกลง

จดพื้นหิน “เชิญเสด็จทางนี้พะย่ะค่ะ” มันเดินสายอาด ๆ นำพระรถไป
ยังท้องพระโรงโดยทันที

พระนางเมรีอ่านสารแล้วแก้มแดงเป็นสีชมพู ก้มลงกราบบาท
พระรถ แล้วสั่งจ้ดงานอภิเษกสมรสของตนกับพระรถในบัดนี้ ความ
ตื้นลึกหนาบางที่นางสันธมารผู้เป็นแม่กิตยอกย่อน ชั่วชั่วสารพันนั้น
นางเมรีผู้เป็นลูกไม่รู้เรื่องตัวเลย หล่อนมีใจบริสุทธิ์ เชื่อข้อความใน
สารของพระฤๅษีและหลงรักพระรถตั้งแต่แรกเห็น

พระรถจึงอภิเษกสมรสกับพระนางเมรีผู้ครองเมืองยักษ์โดยประ
การฉะนี้

อันเมืองยักษ์นั้น เหมือนเมืองเนรมิตร ยักษ์มีฤทธิ์มาก พระ
นางเมรีก็มีฤทธิ์มาก เนรมิตรสิ่งสวยงามล่อตาล่อใจมนุษย์ได้มาก อาหาร
ก็ล้วนแล้วแต่เนื้อสัตว์อ่อนอย่างตีปรุงอย่างวิเศษพิสดาร อร่อยเลิศรส มี
สุรายาบานรสแยบคายย้อมใจให้หลงไหลชื่นมื่น ของใช้ล้วนแต่วิจิตร
เสื่อผ้าอาภรณ์แพรวrayหลายหลากสี ทั้งยังพร่างพร้อมด้วยการบันเทิง
เรีงรมย์ต่างๆ ที่ชวนให้คนหลงไหลและพอใจจนลืมสิ่งอื่นใดเสียหมดสิ้น
พระรถเสวยสุขอันเป็นทิพย์ บันเทิงเรีงใจในดนตรีและการพักผ่อนรับ
ประโคม พอพระทัยในพระราชนัดดองงาม หลงเพลิดเพลินในสุขอัน
ประณีต ชื่นชอบพระทัยในพระนางเมรี จนลืมแม่และป้าตาบอดเสียทั้ง
สิบสองคน

บ่ายวันหนึ่ง แดดอ่อน ลมพัดเย็น พระรถนั่งเล่นอยู่ในอุทยาน
อันร่มรื่นแต่พระองค์เดียว ม้าคู่ใจของพระองค์เดินอย่างเหยาะเข้ามาใกล้

พอดีตรงหน้าพระรถ พื้ม้าก็ยกเท้าโขกพื้นโดยแรง ทำหวัชุนๆ ดอง
ที่สีข้างของพระองค์ร้องฮึๆ

“ทำอะไรอยู่พระองค์? พระองค์ทำอะไรอยู่?” พื้ม้าทำเสียงครีต
คราดในลำคอ ได้ความเป็นภาษาคนว่าอย่างนั้น

พระรถสะดุ้ง ค่อยๆ เอามือคลำที่สีข้าง รำพึงออกมาว่า

“จริงซี! เรากำลังทำอะไรอยู่?”

พระรถเริ่มคิด สติค่อยกลับคืนมาทีละหนึ่ง แต่ยังไม่เสียตายอาลัย
พระนางเมรี อาลัยอาวรณ์ในความดีของนาง ไม่อาจจะตัดใจจะทิ้งไป
เสียได้ ได้แต่นั่งนิ่งอยู่เช่นนั้น

“ฮึ! ฮึ! ฮึ! ฮึ! ฮึ! ฮึ!” พื้ม้าร้อง แล้วออกวิ่งอ้าวไปริม
กำแพงอุทยาน ทั้งพระรถไว้แต่ลำพัง ความจริงนั้นมันไม่หลงไหล
อะไรเหนียวแน่นเหมือนคนเรา มันไม่เห็นว่าคุณอนัประณีตนั้นจะดี
วิเศษกว่าหญ้าเขียวๆ ใดๆ เลย

แล้วม้าคู่วิ่งกลับมากหาพระรถ มันเอามุกชนแก้ม
พระรถเบาๆ ทำปากขยุบขยิบ อ้าปากจนเห็นฟันขาวเหมือนเฒ่า พุค
เสียงห้าวๆ ว่า

“พระองค์จะอยู่นี่ก็อยู่ไปเหอะ! ผมจะกลับบ้านละ ฮึ! ฮึ! ฮึ! ฮึ!
พระองค์หลงนางยักษ์ โธ่เอ๊ย อ้ายมะม่วงมะนาวอะไรก็ไม่เห็นมีเลย
สักนิด นางยักษ์สันธมารมันหลอกให้ พระองค์ก็เชื่อ นี่นางมลายหลง
นางยักษ์สาว ฮึ! ฮึ! ฮึ! มันโมโหขึ้นมาเมื่อไรมันก็จับหักคอจมน้ำพริก
เสียเท่านั้น ผมจะกลับไปหาแม่ม้าแก่ของผม”

แล้วพี่ม้าร้องฮึ๊ๆ ออกวิ่งหือเหี้ยคนคอปลิว ตรงไปที่ริม
กำแพงอุทยาน ถีบทะยานแผ่นไผ่นขาหน้าทั้งสองข้างขึ้นสูงลอย ทำท่า
จะโคตข้ามกำแพงอันสูงลิ่วไปในบัดนั้น

พระรวิงตามมาทัน “ข้าก่อน! พี่พาสี! ข้าจะกลับบ้าน!”

ม้าชะงัก วางเท้าหน้าทั้งสองข้างลงบนพื้นดิน แล้วย่อขาลง
หมอบสบาย มันอมยิ้ม มองดูพระรวิ แล้วพยักหน้าอย่างพอใจ

พระรวิคุกเข่าลงลูบคอม้า และพูดเบาๆ ว่า “ขอบใจพี่พาสีที่
เตือนข้า บ่านนี้แม่ข้า... แม่...” เสียงขาดหายไปในลำคอ พระรวิลุก
ขึ้นยืน แล้วพูดชัดเจน “คืนพรุ่งนี้เที่ยงคืนเราจะออกเดินทาง”

คืนวันนั้น พระรวิเสวยอาหาร นางเมรีดื่มสุราเข้าไปมาก
พระรวิซักถามข้อความที่อยากทราบ

“แม่สันธมารเคยส่งลูกนัยน์ตาคนมาให้น้องบ้างไหม?”

“อ้อ มีเพคะ ของขวัญวันเกิดน้องเอง อยู่ในกลักแก้ว
สุญญากาศ ข้างพระบัญชา เอ๊ก ยาสมานแผลรักษาลูกนัยน์ตาอยู่ใน
กลักสีคำ”

นางเมรีเมาสุรา ช่างพูดช่างคุย หัวเราะเสียงใส “น้องมีของ
เล่นหลายอย่าง.... ยาสีน้ำตาล ทั้งลงไปแล้วจะกลายเป็นภูเขา ยาสีเขียว
ทั้งลงไปแล้วจะกลายเป็นป่า ยาสีแดงทั้งลงไปไฟจะลุกฮือขึ้นมา ยาสี
ขาวนั้นคือฝนอันศักดิ์สิทธิ์เพคะ ฮะๆๆ เอ๊ก ยาสีน้ำทะเล... เอ๊ก - ทั้ง
ลงไป - กลายเป็นมหาสมุทร - เอ๊ก เอ๊ก!” นางสะอึกแล้วชวนเซหลับ
ผลอย หมทสติไป

“ลาก่อนเมรี พี่ขอลา... ของเล่นต่าง ๆ ของน้องนี้พี่ขอเถิด”

พระรตไม่รอช้า ฉวยกลักสัญญาอากาศที่ใส่ลูกหยั่นตาแม่สิบสอง กลักยาทิพย์สี่ตำรากษตา และยาสีต่าง ๆ เหล่านั้นได้ รีบเสด็จขึ้นหลัง ม้าหนีไปในบัดนั้น

รุ่งเช้า นางเมรีตื่นขึ้น ไม่เห็นพระรตก็รำให้ เซซังออกติดตาม พระรตไปทันที

พระรตไปรยาลงไปที่ละห่อ ๆ กลายเป็นภูเขาสูงใหญ่เทียมเมฆ เป็นต้นไม้มีหนามหนาเป็นป่ารกชัฏ เป็นไฟลุกแลบอยู่ฮือ ๆ แต่ความรักทำให้นางเมรีไม่ย่อท้อ พระรตไปรยาลงไปอีก ฝนก็กระหน่ำลงมา จึก ๆ นางเมรีเปียกปอน หนาวจนสั่น แต่นางก็งัดติดตามท้าวเธอไป อีกโดยความรัก พระรตไปรยาลงไปอีกห่อหนึ่ง กลายเป็นมหาสมุทร กว้างไกลสุดลูกหูลูกตา ทั้งนางเมรีไวก้เบื่องหลัง นางรำให้จันน้ำตาเป็น สายเลือด อันความรักนั้นแม้จะมีมหาสมุทรใหญ่ขวางกั้นก็สุดที่จะหักหาย น้ำตานองหน้า พร่ำเลือน มองไปเห็นแต่น้ำทะเล อ้างว้าง นางยังรู้สึก เหมือนใจจะขาดอยู่รอน ๆ ล้มลงกลิ้งเกลือกกับพื้นทราย พุดออกมาเป็น ห้วง ๆ ว่า “ชาตินี้ -- น้อง -- ตามพระมา --- ชาติ - หน้า - ขอให้พระ ตาม - เมีย - ไป” แล้วก็พาลเป็นลมสว่นขาดใจตาย

ฝ่ายพระรต ท้าวเธอชักม้าให้หยุดหนึ่ง ยืนอยู่ ณ ริมมหาสมุทร อีกฟากหนึ่ง ไม่เห็นนางเมรี เห็นแต่น้ำกับฟ้าแลลวลิบ ๆ ตา ทั้งอาลัย และอาวรณ์

แล้วท้าวเธอก็ค่อย ๆ ชักม้าให้เหาะย่าง ตัดใจ ตัดอาลัย เร่ง ควบขับม้าต่อไปทันทีเหมือนลมพัด

พระรถมาถึงเมืองท้าวชัยสิทธิ์แล้ว นางสนมมารั้งอยู่ใกล้พระ บัญชร เหลือบเห็นพระรถขี่ม้ามาแต่ไกล ใกล้เข้ามา ใกล้เข้ามา พระรถ ใช้น้ำ นางทั้งแปดใจ ผิดหวังเพราะความอาฆาตไม่สมหมาย “มัน ไม่ตาย! มันกลับมาแล้ว! มันไม่ตาย!” ความอาฆาตพยาบาทของเวร และความผิดหวังอย่างรุนแรงที่ไม่สมหมายประดังกันขึ้นมาแน่นห้วน ก่ออึดขัดใจแค้นใจ นางร้องกรีดแล้วกระอักออกมาเป็นโลหิต ล้มลง ตื่นกระแทกขาตใจตาย

พระรถนำนัยน์ตาไปใส่ให้แม่สืบสอง พร้อมทั้งใส่ยาสีตำรวจา ตาของนางสืบสองก็กลับคืนดี พระรถเข้าเฝ้าพระราชบิดา ท้าวชัยสิทธิ์ ยังโศกเศร้าที่สูญเสียนางสนมมารไปโดยกระทันหัน แต่พระรถก็ได้ช่วย ให้พระองค์คลายความทุกข์โดยพาแม่สืบสองไปถวายบังคม เล่าความ จริงให้ทรงทราบ แล้วพระราชบิดากับแม่สืบสองก็มีความเข้าใจอันดีต่อกัน แม่สืบสองกลับมีดวงตาอันแจ่มใส เพราะให้อภัยไม่คิดโกรธตอบ นางสนมมารที่ตายไปแล้ว จิตใจกลับอ่อนโยนและมีเมตตากรุณาเหมือน พระรถ ทั้งหมดจึงอยู่เย็นเป็นสุขตลอดกาลนาน.

พุทธวิไล ชาวยลไยสีกา ..เรื่องอโธ กุศลสย..

เด็ก ๆ ทราบกันหรือไม่ว่า พุทธาเป็นต้นไม้ผลชนิดยืนต้น และ
ขึ้นได้เองตามชายป่า หรือตามหมู่บ้านต่างๆ ไป เป็นต้นไม้ที่มั่นคงและ
มีอายุยืนนานมาก ไม่ว่าจะเป็นในสถานที่ที่แสนทุรกันดารเพียงไร ไม่ว่า
จะเป็นในชอกหินหรือที่รกร้างตามโคกเขาลำเนาไพร พุทธาเป็นงอก
ขึ้นได้เสมอ และเมื่อโตงอกขึ้นครั้งหนึ่งแล้วก็ยากที่จะตายเสียได้ง่ายๆ
ถึงแม้ว่าลำต้นจะถูกทำลายหรือเผาไหม้ไป หากว่าเพียงยังมีรากเหลืออยู่
ณ ใต้พื้นดินเพียงนิดเดียวเท่านั้น พุทธาก็เป็นต้องขึ้นมาอีกได้อย่างไม่
ต้องสงสัย ความทนทานและความมีอายุยืนนานของต้นพุทธานี้ เด็ก ๆ
อาจจะยังไม่ทราบว่าชาวอินเดียเขาถึงกับมีคำพังเพยพูดกันติดปากว่า
“ทนทานเหมือนต้นพุทธา” ดังมีหลักฐานปรากฏอยู่ในคัมภีร์ ทั้งทาง
ศาสนาพราหมณ์และชาดกฝ่ายพระพุทธศาสนาว่า หากมนุษย์แม้จะ
ทุพพลภาพ เมื่อได้บริโภคน้ำผลพุทธานี้แล้วก็จะมียาวัยวัฒนา

มีเรื่องเล่าว่าครั้งหนึ่งฤๅษีผู้ศักดิ์สิทธิ์ได้กระทำพิธีปลุกพุทธาน้ำ
โอสถไว้ริมอาศรม นกแขกเต้าไปอยู่ปรนนิบัติพระฤๅษี พระฤๅษีก็เอ็นดูจึง
ให้ผลพุทธาน้ำแก่นกแขกเต้า ๑ ผล นกแขกเต้านั้นเป็นนกขามเมืองอุชเชนี

ได้ผลพุทราแล้วก็ลาพระฤๅษีบินกลับมาสู่นครอุชเชนี นำเอาผลพุทราขึ้น
ไปถวายพระเจ้ากรุงอุชเชนี แล้วก็กล่าวสวดดีคุณของผลพุทราถวาย
พระเจ้ากรุงอุชเชนีฟัง พระเจ้ากรุงอุชเชนีจึงมิได้เสวย หากรับสั่งให้
นายอุทยานบาลนำไปปลูกไว้ที่ในอุทยาน ครั้นถึงฤดู พุทรานั้นก็เป็นผล
แต่เพียงผลเดียว ผลพุทรานั้นสุกก็นั่นลงที่ปากปล่องงูเห่างูเห่านั้นก็ขับ
วางพิษไว้ในผลพุทรา พิษงูเห่าจึงซึมซาบอยู่ในผลพุทรา นายอุทยาน
บาลเห็นพุทราสุกเหลือนลง ก็นำไปถวายพระเจ้าอุชเชนี พระเจ้าอุชเชนี
ทรงเมตตาประทานให้ท้าวนางบริโภค ครั้นท้าวนางบริโภคพุทราเข้าไป
ก็ถึงแก่ความตายด้วยพิษงูเห่า พระเจ้ากรุงอุชเชนี ทรงพระพิโรธว่า
นกแขกเต้าล่อลวงจะวางยาพิษพระองค์ จึงรับสั่งให้ประหารชีวิตนก
แขกเต้าเสีย

ครั้นถึงฤดูผลพุทราครั้งหลัง นายอุทยานบาลก็นำมาถวายอีก
มีพระราชโองการให้เอาผลพุทราให้นักโทษอันถึงตายกิน ปรากฏว่า
นักโทษนั้นกินเข้าไปก็มีเรี่ยวแรงกำลังฤๅษานุกาพมาก และรูปทรง
ดั่งเทวดา เป็นที่ประหลาดมหัศจรรย์ใจแก่คนทั้งปวง นายอุทยานบาล
ได้เห็นเช่นนั้นจึงนำเนื้อความขึ้นกราบทูลแด่พระมหากษัตริย์ พระเจ้า
กรุงอุชเชนีได้ทรงทราบดังนั้นก็ตกพระทัย จึงให้นายอุทยานบาล
พิจารณาเหตุผล ในที่สุดก็เป็นที่ยทราบกันว่าเพราะผลพุทรานั้นเองที่ทำให้
ให้นักโทษเกิดกำลังเรี่ยวแรงและความสง่าผ่าเผยได้ถึงเพียงนี้ เด็ก ๆ คง
จะชอบรับประทานพุทราทั้งนั้นบ้างไม่มากนักน้อย ได้ฟังเรื่องนี้แล้วคงจะ
ยิ่งชอบรับประทานกันมากขึ้นอีกเป็นแน่ แต่เรื่องนี้ยังไม่จบ ขอให้ท่าน
ต่อไป

ในระหว่างที่พระรามเธอต้องเที่ยวตามหานางสีดา ชายผู้ยอกรัก อยู่ในป่าทางอินเดียตอนใต้ อันมีชื่อว่า “ทณทกะ” หรือ “ทณทกา” นั้น ได้มีเรื่องเบ็ดเตล็ดเกิดขึ้นมากมายหลายเรื่อง ที่เด็ก ๆ จะได้อ่านต่อไปนี้ ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งในบรรดาเรื่องสนุก ๆ ทั้งหลาย

พระรามพร้อมด้วยพระลักษมณ์ พระอนชานุชิต และจางค์กัณฑ์ ได้เสด็จบุກป่าผาคงออกติดตามนางสีดา ชายายอกรักอยู่ในป่าทณทกะอันเต็มไปด้วยสิ่งประหลาด และภัยอันตรายนานัปการ ความรักใคร่และความเป็นห่วงใยในสวัสดิภาพของนางสีดา ทำให้พระอวตารมีพระพักตร์หมองไหม้ไม่เป็นอันสรองอันสวยและบรรทม ไม่ว่าเธอจะย่างพระบาทไปทางใด เธอจะต้องทรงรำพึงรำพันด้วยความโหม่นสออยู่ตลอดเวลาว่า “อนิจจา! สีดาน้องรักเธอ ไปอยู่เสียแห่งหนตำบลใดหนอ? ทำอย่างไรจึงจะได้พบหน้าเธอสักครั้ง เทพยดาจงช่วยพี่ด้วยเถิด!”

บรรดาพฤชาลดาตินดิณชาติดูเหมือนจะสะท้อนคำคร่ำครวญหวนหาของพระรามอย่างเต็มเปี่ยมไปด้วยมุกตลกขบขัน เมื่อพบพานสิ่งหนึ่งสิ่งใด ไม่ว่าจะเป็นสัตว์สี่เท้าหรือสองเท้า ไม่ว่าจะเป็นไม้ดอกหรือไม้ต้นไม้อผล หรือแม้แต่ฝูงวิหคนกกาที่บินโฉบวายุอยู่ในอากาศ พระรามเป็นต้องทรงเอ่ยปากทักทายไต่ถามถึงยอดพรุของพระองค์ว่า “ท่านอยู่ทางนี้ ได้เห็นเจ้าสีดา ยอดหญิงจากนครอโยธยาผ่านมาบ้างหรือไม่?”

แต่บรรดาตริจันนาชาติตลอดจนพฤชานานาพันธุ์เหล่านั้น จะมีใครได้พบเห็นยอดনারีสีดาบ้างก็หาไม่ เพราะฉะนั้นมันจึงได้แต่พากันก้มหน้าเงยหน้าไปด้วยความตื้นตันใจ คำที่ไม่สามารถจะช่วยเหลือพระอวตารได้ด้วยประการใด

ระหว่างที่พระรามและพระอนชฺาเทวีสนทนากัน ไพรตามหานางสีดา
อยู่นั้น ดวงหทัยของพระรามผู้เซซฐาแทบว่าจะแหลกสลายออกมาเป็น
เสี่ยงๆ ด้วยความโศกสลด พระบาททั้งคู่ของท้าวเธอนั้นระบมบวมแล้ว
ก็แยกแยะออก มีโลหิตไหลนองเนื่องจากต้องเดินทางตรากตรำมาเป็น
เวลานาน ในที่สุด ด้วยความเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าทั้งกายและใจ พระ
อวตารก็มีอาการจะเสด็จดำเนินต่อไปได้ พระองค์จึงทรงทรุดพระวรกาย
ลงประทับ ณ ใต้ต้นพุทรา หรือ พัทธริกาสาขาร่มเย็นต้นหนึ่งภายในป่า
ทึบนั้น ชบพระพักตร์ลงกับฝ่าพระหัตถ์ทั้งคู่อันมีข้อพระกรยื่นอยู่บน
พระชานุ พลังน้ำพระอัสสสุชลก็หลั่งไหลรินลงโสมพระพักตร์ ตรัสคร่ำ
ครวญว่า “ข้าแต่เทพยดาฟ้าดินทั้งหลาย! ขอให้ข้าทราบบัณฑิตน้อยมิได้
หรือว่าเจ้าสีดา ชายาอัครภักของข้า ไปอยู่เสีย ณ ที่ใด? ในชีวิตนี้ ข้า
จะไม่มีโอกาสได้พบพักตร์เธออีกแล้วหรือไหน?”

ณ บัดนี้ ก็มีเสียงหนึ่งดังขึ้นมาจากเบื้องหลังว่า “โอ! ท่าน
ผู้ประเสริฐ โปรดจงเงี่ยโสตศกัปปึงคำพูดของเราให้จงดี เพื่อว่าบางที
คำบอกเล่าของเราอาจจะเป็นประโยชน์แก่ท่านได้บ้างไม่มากนัก”

พระรามทรงเงยพระพักตร์ขึ้นมองหาที่มาของเสียงนั้นด้วยความ
ตกตะลึงและพิศวงงงงวย พลังก็ทรงอุทานขึ้นว่า “นั่นใครพูด? ผู้ใด
หนอที่มีน้ำใจมาเมตตาแก่เราในยามยากเช่นนี้?”

“ท่านผู้ประเสริฐ! เราเองเป็นผู้พูด เรา ต้นพัทธริกาพุทราไพร
นี่เอง!” เสียงนั้นตอบชัดเจนขึ้นกว่าเดิม พระรามจึงได้ทรงขอร้องให้
ต้นพัทธริกาเล่าให้พระองค์ฟังว่า มันได้รู้เห็นอะไรบ้างเกี่ยวกับนางสีดา
พระองค์ตรัสปลอบมันว่า

“อย่างไรเล่าเจ้าพัทริกาเอ๋ย! จงบอกมาเถิดว่าเจ้ารู้เห็นอะไรเกี่ยวกับสืตายอดภรรยาของเรา? เอาเถิด เจ้าไม่ต้องเป็นกังวลเรื่องอื่นใดทั้งสิ้น เราจะตอบสนองความเอื้ออารีของเจ้าให้สมตามที่ควร”

พัทริกาสาขาไพศาลจึงตอบว่า “ถ้ากระนั้นจงฟังเราทางนี้ ยอดชายแห่งอโยธยานคร บ่ายวันหนึ่ง เมื่อไม่กี่เพลมานี้ เป็นเวลาที่อากาศร้อนอบอ้าว แต่ท้องฟ้าข้างพลดโปร่งอยู่ทั่วๆ ไป ในไพรสนต์แถบนี้ ปกคลุมอยู่ด้วยความเงิบสงัด สัตว์เล็กใหญ่ทั้งจตุบาททวิบาทกำลังหลับไหลอยู่ในห้วงนิทรารมณฺ์ มีเราเท่านั้นที่ยังตื่นอยู่แต่ผู้เดียว ขณะที่เรากำลังครุ่นคิดอะไรต่อมิอะไรอยู่อย่างเพลิดเพลิดนั้น เราก็ได้ยินเสียงแหลมเล็กของสตรีนางหนึ่งผู้กำลังได้รับอันตรายอย่างร้ายแรงกรี๊ดร้องแหวกอากาศขึ้นมาในความสงัด

“ช่วยด้วย! ช่วยด้วยเถิดเจ้าข้า! พี่รามเจ้าขา! พี่อยู่ที่ไหน? โปรดมาช่วยน้องด้วยเถิด!”

“ข้าแต่ท่านผู้ประเสริฐ! พร้อมกันนั้นก็มีเสียงคร่ำครวญสะอึกสะอื้น แสดงว่าเจ้าของเสียงกำลังได้รับทุกขเวทนาอย่างแสนสาหัส เสียงคร่ำครวญสะอึกสะอื้นนั้นยังตามติดมาเป็นระยะๆ จนทำให้ทั่วทั้งป่าคูกองกังวานไปด้วยเสียงร้องขอความช่วยเหลืออย่างไม่ขาดระยะ หัวใจของเราเองก็เต้นระทึกไปด้วยความกลัวอย่างที่ไม่เคยประสบมาก่อน แต่ขณะที่เรากำลังเงี้ยวพั่ง เพื่อให้ได้ทราบเรื่องราวแจ่มแจ้งขึ้นอีกสักหน่อยนั่นเอง ก็มีเสียงหนึ่งห้าวๆ แสดงอำนาจ แหวกอากาศดังตามมาว่า

“ดูก่อนนางผู้โฉมงาม! จะเรียกหาพระรามสามีของเจ้าไปให้เปล่าประโยชน์ทำไม เขามาช่วยเจ้าไม่ได้ดอก บัดนี้เจ้าอยู่ในอำนาจของ

เราแล้ว ใคร ๆ ก็ไม่สามารถจะมาพรากเจ้าไปจากเราได้คอก อัยาร้องไห้ให้เสียเวลาเลย”

“ข้าแต่ท่านผู้ประเสริฐ! เสียงที่พูดนี้สังเกตได้ว่า เป็นเสียงของผู้มีสันดานโหดร้าย มันกำลังภูมิใจในผลสำเร็จแห่งความชั่วของมัน เพราะพอพูดเสร็จเจ้าของเสียงนั้นก็หัวร่อว่า แสดงความประโมทย์อย่างมหุทธิรย์ ร่วงของเราถึงกับสันสะท้านเมื่อได้ยินเข้า

“ข้าแต่ท่านผู้ประเสริฐ! ระหว่างที่เรากำลังมองหาอยู่ว่าเสียงนั้นดังมาจากทางไหน ร่วงอันใหญ่ทะมึนของชายผู้หนึ่ง ซึ่งมีท่าทางเป็นยักษ์มากกว่าจะเป็นมนุษย์ ก็ปรากฏออกมาให้เราเห็นได้จากแนวไม้อันหนาทึบ มันผู้นั้นกำลังฉุดกระชากข้อมือสตรีสาวผู้มีร่างอรชรนางหนึ่งให้ตามไปด้วยกับมัน ทุกฝีก้าวที่ร่างงามนั้นต้องถูกกระชากลากไปข้างหน้าด้วยความจำใจ ครุ่นนางนั้นร้องคั่นร่นคร่ำครวญไปพลาง

“โอ้! เจ้าพี่รามชา พี่ไปอยู่เสียที่ไหนหนอ? ทำไมจึงไม่มาช่วยน้อง? ปลอ่ยให้ไอ้คนใจร้ายมันมาข่มเหงน้องได้ ทำไมจึงไม่มาช่วยน้อง?” พร้อมกันนั้น เธอก็กล่าวสาปแช่งผู้ที่กำลังฉุดกระชากลากตัวเธอ “เจ้าคนใจชั่ว! เจ้าผู้สามานย์! เจ้าผู้มีใจดำอำมหิต! จงปลอ่ยเราไปเสียเถียนั้นะ มิฉะนั้นเทวดาฟ้าดินจะไม่ให้อภัยแก่เจ้าเลย”

“ข้าแต่ท่านผู้เจริญ! แทนที่ชายร่างทะมึนประหนึ่งยักษ์นั้นจะหยุดฟังคำพูดของกัลยาณิผู้เคราะห์ร้ายบ้าง ตูเอาเถิด! มันกลับแผดเสียงหัวร่อว่าอย่างเหาะเหย ครั้นแล้วมันก็ลากตัวเธอถูกลงสู่ท้องไปบนพื้นแผ่นดินที่ขรุขระ ออกมไปด้วยก้อนหินและพงรกรขวากหนาม มิใช่เธอจะส่งเสียงร้องประท้วงหรือขอความเมตตาปราณีสักเพียงใด ขณะที่ชาย

ใจยักษ์กระซอกตัวหญิงสาวผู้นั้นผ่านหน้าเราไป เธอก็ต่อสู้ดิ้นรนร้องเรียกและพยายามเกาะตัวเราไว้แน่น ไม่ยอมไปข้างหน้า แต่แล้วเจ้าผู้ชายใจอำมหิตผู้นั้นก็พยายามแกะมือเธอออก แล้วกระซอกเธอไปเสียจากร่างของเราพุทราไฟร ในที่สุด เมื่อมันเห็นว่าจะพาตัวเธอไปโดยตีมิได้ มันก็ใช้ช่วงแขนอันกำยำทั้งคู่ อุ้มร่างเธอวิ่งหนีลึบสายตาเราหายเข้าป่าทึบไป จากนั้นมา เราก็ไม่สามารถจะเห็นทั้งเธอและทั้งมันได้อีกต่อไป

“แต่.....ตอนที่ตรึงนางนั้นเกาะตัวเราไว้แน่น และไม่ยอมก้าวเท้าออกไปข้างหน้านั้นแหละ หนามของเราได้เกี่ยวผ้าของเธอขาดไว้! จงดูซิท่านผู้เจริญ! ยังมีเศษพัศตราภรณ์ของเธอติดอยู่ที่สีข้างของเรานี้เลย ท่านอาจจะจำได้บ้างกระมังว่า ไซ้เศษกุษาของภริยาท่านหรือไม่?”

ทันใดที่รามะเป็นเจ้าเหลือบเนตร ไปพบเศษกุษาจากจิรพัศตร์สี่เหลี่ยมที่ห้อยขาดติดอยู่กับต้นพัทริกันนั้น พระองค์ก็ทรงจำได้ในทันทีว่าเป็นชายสไบของชายาผู้ยอดรัก ภาพชายสไบสี่เหลี่ยมนวลเตือนพระทัยให้พระองค์ต้องรำลึกถึงยอดหญิงสืตาคด้วยความรันทดใจ พลันพระอัสสฤษดิ์ไหลพรังพรูออกมาเองพระพักตร์ พระวรกายสั่นสะท้านด้วยความแสนอาลัยอาวรณ์

ข้างพระลักษมณ์อนุชาผู้ประทับอยู่เคียงข้างก็สุดที่จะกลั่นความเวทนาในองค์พระเชษฐาไว้ได้ จึงเอื้อมพระหัตถ์ออกไปจับพระกรของพระองค์ไว้เบา ๆ เป็นเชิงปลอบพระทัยแล้วตรัสว่า

“เจ้าพี่โปรดอย่าได้เศร้าเสียพระทัยไปนักเลย กำบอกเล่าของท่านพุทราไฟรสาขไฟศาลได้ช่วยให้เราเกิดความหวังขึ้นมาบ้างแล้ว ถึง

อย่างไร ๆ ก็เป็นที่แน่ชัดเหลือเกินว่า เจ้าฟีสตายังมีชีวิตอยู่ มิได้เป็นอันถึงกาลกิริยาไปแน่ และเราก็จะได้ตัวเธอกลับคืนมาอย่างไม่ต้องสงสัยแล้วผลสุดท้าย เจ้าคนที่ได้สร้างบาปขึ้นในครั้งนี้ ก็จะต้องได้รับโทษตอบแทนการกระทำของมันอย่างแน่นอน”

เมื่อได้ทรงฟังคำตรัสของพระอนุชาเช่นนี้ พระอวตารก็ค่อยได้สติคลายความวิบโยคโศกเศร้าลงไปยัง ขณะที่ประทับยืนขึ้นเพื่อจะได้เริ่มออกเดินทางต่อไปนั้น พระองค์ก็ฉินพระพักตร์ไปทอดทัศนาคู่ตั้นพัทริกาเฝ้าผู้มีน้ำใจเมตตา แล้วตรัสคำอำลาว่า

“ดูก่อน ท่านพัทรีผู้มีจิตใจสูงส่ง ขอท่านจงเจริญด้วยความมีน้ำใจเมตตาปรานีของท่านเกิดด้วยอำนาจแห่งความดีของท่านนี้ ขอให้ท่านจงมีชีวิตมั่นขวัญขึ้น เจริญชนม์ด้วยความแข็งแกร่งประดุจว่าไม่รู้จักตาย ขอภยันตรายใดๆ จงอย่าได้มีมาแผ้วพานท่านเลย ไม่ว่าจะเป็นคมมีดคมขวาน ไม่ว่าจะเป็นความร้อนของพระเพลิง หรือความเย็นของน้ำสัดโลก หรือแม้แต่หิมะ ไม่ว่าจะเป็นในที่ที่มีแต่ความหนาวเย็น ยะเยือกหรือความร้อนอบอ้าว ไม่ว่าจะเป็นในที่แสนกันดารปานมรุมมิทะเลทราย หรือสถานที่อันชุ่มชื้นเปียกแฉะสักปานใด ขอความเดือดร้อนรำคาญในสถานที่เหล่านั้นจงอย่าได้มีโอกาสมาก่อความสะทกสะท้านให้ท่านได้โดยง่ายเลยขอท่านจงได้รับพรอันประเสริฐนี้ไว้จากเรา - รามจันทร์ - แห่งนครโยธยาเถิด”

ตรัสเสร็จดังนี้แล้วสองเชษฐาอนุชาก็อำลาต้นพุทราเฝ้า เสด็จออกพนजरเที่ยวหาภักดีสิดาต่อไป และด้วยประการฉะนี้ ต้นพุทรา

หรือพัทริกา จึงกลายเป็นต้นไม้ที่แข็งแกร่งทน สมดังพรที่ได้รับจาก
พระรามอวตาร ทั้งได้เล่ามานี้

และชายสไบของพระภควตีสิตาที่ขาดห้อยติดอยู่กับต้นพุทราหรือ
ต้นไม้ใหญ่ๆ ทั้งหลายทั้งปวง ก็เลยได้รับสมญาเป็นพันธุ์ พุทธษชาติ
ไม้ประดับอันสวยงามอย่างหนึ่งของป่าดงพงไพรตั้งแต่นั้นมา ดังที่เด็กๆ
ได้ศึกษาพบในหนังสือ ภาพยนตร์โคลงประพาสธารทองแดง พระนิพนธ์
เจ้าฟ้าธรรมธิเบศร ว่าด้วยเรื่องชายสไบสีตานี้ว่า

กระจ่ายสยายชรวงนาง	ผ้าสไบบางนางสีดา
ห่อห้อยย้อยลงมา	แต่ค่าไม้ใหญ่สูงงาม
กระจ่ายสยายคล้ชรวง	นางพะงา
สไบบางนางสีดา	ห่อห้อย
๔ ๕ ๖ ย่นเลื่อยเพื่อยลงมา	โบยโบก
แต่ค่าไม้ใหญ่น้อย	แกว่งเขื่องไปมาฯ

เมวชน

กับ

อวกาศ

— สาลี ส่องปณต๊ะ

“คุณพ่อครับ ดาวเทียมลอยอยู่ได้อย่างไรนะครับ” ลูกชายเอ่ยถามบิดาขึ้นในเย็นวันหนึ่ง หลังจากที่ได้อ่านข่าวสารเรื่องเกี่ยวกับยานอวกาศจากหนังสือพิมพ์รายวัน

คุณพ่อเงยหน้าขึ้นจากหนังสือ “ดีแล้วลูก พ่อตั้งใจที่ลูกสนใจอ่านข่าวสารที่เป็นประโยชน์ เราจะได้มีความรู้เพิ่มพูนกว้างขวางขึ้น แต่เรื่องนี้ต้องอธิบายกันนานหน่อย ลูกมีการบ้านหรือเปล่านั้น ถ้ามีก็ไปทำให้เสร็จเสียก่อน แล้วพ่อจะอธิบายให้ฟังทีหลัง”

“ผมทำเสร็จแล้วครับ” ลูกชายรีบกล่าวอย่างดีใจและเกรงใจ “ว่าแต่คุณพ่อว่างหรือเปล่านั้นครับ ถ้าคุณพ่อยังไม่ว่าง เอาไว้วันหลังก็ได้ครับ”

“เออละ พ่อจะพยายามอธิบายให้ลูกฟังง่าย ๆ แต่เรื่องนี้ต้องใช้ความคิดติดตามไปด้วยมาก ๆ หน่อยถึงจะเข้าใจ ถ้าพ่ออธิบายตอนไหน ลูกยังไม่เข้าใจก็ซักขึ้นมาก็แล้วกัน”

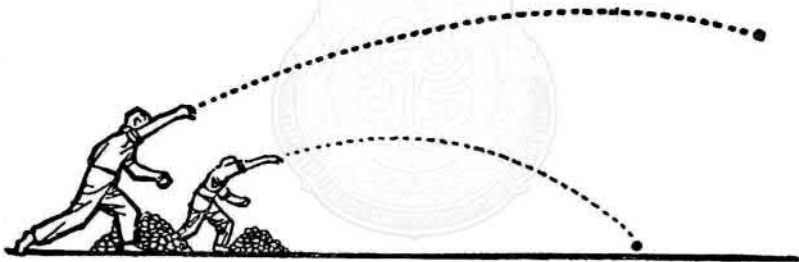
“การศึกษาค้นคว้าในด้านอวกาศกำลังเจริญก้าวหน้าขึ้นทุกที นักวิทยาศาสตร์พยายามศึกษาเรื่องโลก ระบบสุริยะและจักรวาลอย่าง

กว้างขวาง ปัจจุบันนี้ได้มีการส่งยานอวกาศขึ้นไปสำรวจอวกาศ ส่งดาวเทียมเพื่อเป็นสถานีถ่ายทอดวิทยุและวิทยุโทรทัศน์ ส่งมนุษย์ขึ้นไปท่องอวกาศ ส่งยานขึ้นไปสำรวจดวงจันทร์ ดาวอังคาร และในที่สุดพยายามนำยานไปลงบนดวงจันทร์ ถ้าลูกต้องการจะติดตามการค้นคว้าเรื่องเหล่านี้ให้เข้าใจและสนุกสนาน ลูกก็จำเป็นจะต้องมีความรู้พื้นฐานในเรื่องเหล่านี้ตามสมควร”

“นั่นนะซีครับ ผมสนใจเรื่องอวกาศมากครับ แต่เวลาอ่านก็ไม่ค่อยจะรู้เรื่อง ผมจึงเรียนถามคุณพ่อ”

“เอละ พ่อจะเริ่มกันด้วยเรื่อง ดาวเทียมลอยอยู่ได้อย่างไร ลูกคงจะเคยขว้างก้อนหินเล่นแล้วใช่ไหมละ เมื่อเราขว้างก้อนหินออกไป พอถึงระยะหนึ่ง ก้อนหินจะตก ทั้งนี้เนื่องจากแรงดึงดูด หรือแรงโน้มถ่วงของโลกซึ่งพยายามดึงดูดให้ตกสู่ใจกลางของโลก ถ้าเราออกแรงขว้างมากขึ้น ๆ ก้อนหินก็จะยิ่งตกไกลมากขึ้น ๆ คราวนี้ลูกลองใช้จินตนาการดูนะ สมมุติว่าเรามีกำลังมาก อย่างเช่นเฮอคิวลีสผู้ทรงพลัง สามารถจะขว้างก้อนหินให้แล่นไปด้วยอัตราเร็ว ๑๕,๐๐๐ ไมล์ ต่อชั่วโมง ก้อนหินก็จะวิ่งได้ระยะไกลมาก อาจจะข้ามมหาสมุทรไปแต่ในที่สุดก็จะตกลงบนพื้นโลก เนื่องจากแรงโน้มถ่วงของโลก ลูกคงจะเปรียบเทียบได้นะว่าเวลาพ่อขับรถเร็วมาก ๆ ก็เพียง ๖๐-๘๐ ไมล์ต่อชั่วโมงเท่านั้นเอง คราวนี้ถ้าเราขว้างก้อนหินให้แล่นเร็วขึ้นไปอีกเป็น ๑๘,๐๐๐ ไมล์ต่อชั่วโมง ก้อนหินอาจจะข้ามมหาสมุทรไปได้ไกลกว่าครั้งแรก ไกลจนกระทั่งสามารถทำให้ไปตกที่จุดเริ่มต้นขว้างได้เพราะโลกกลม เช่นนี้เราอาจเรียกได้ว่า ขว้างข้ามรอบโลก ลูกคงทราบแล้ว

นะว่ารอบๆ โลกเรามีอากาศล้อมอยู่ซึ่งเราเรียกว่าบรรยากาศ ขณะที่
ก้อนหินแล่นไปในบรรยากาศนั้น อากาศจะต้านทานให้ก้อนหินลดความ
เร็วลงเรื่อยๆ ถ้าสมมุติว่าไม่มีความต้านทานของบรรยากาศเลย ก้อน
หินย่อมจะต้องแล่นด้วยอัตราเร็วคงที่เท่ากับที่เริ่มต้น คือ ๑๘,๐๐๐
ไมล์ต่อชั่วโมง ฉะนั้นเมื่อก้อนหินกลับมาถึงที่เริ่มต้น คือรอบโลกแล้ว
ก็ยังสามารถแล่นต่อไปได้อีก แต่จะค่อยๆ ตกลงทีละน้อยๆ เรื่อยๆ
จนถึงพื้นโลกด้วยแรงโน้มถ่วงของโลก แต่ถ้การตกนี้ค่อยๆ โค้งลงๆ
ทีละน้อยจนพอดีเข้ากับส่วนโค้งของโลกพอดี ก้อนหินนั้นก็จะทรงตัว
แล่นอยู่ได้เรื่อยๆ โดยไม่ตกถึงพื้นเรียกว่า อยู่ในวงโคจร (ORBIT)"

ถ้าสามารถจะขว้างก้อนหินได้แรงพอ ก้อนหินก็เข้าไปในวงโคจรระยะที่
ก้อนหินเดินทางขึ้นอยู่กับแรงที่ผู้ขว้างสามารถจะขว้างขึ้นไปได้

“ที่พ่ออธิบายมานี้ลูกพอจะเข้าใจและคิดตามทันไหมล่ะ” พ่อถาม
เมื่อเห็นลูกนั่งจ้องตาเขม็งด้วยความสนใจ

“ครับ พ่อจะเข้าใจครับ แต่โลกเรามีบรรยากาศล้อมอยู่โดยรอบ
นี้ครับ แล้วนักวิทยาศาสตร์จะอย่างไร”

“ถึงแม้จะมีบรรยากาศอยู่รอบ ๆ พื้นโลก แต่ยังไม่ไกลออกไป อากาศจะยิ่งเบาบางลงทุกที ครั้งแรกเราจะต้องหาทางขวางกั้นหิน หรือ ยิงดาวเทียมออกไปให้พ้นความต้านทานของบรรยากาศ ถ้าไม่มีความต้านทานของบรรยากาศ และเราทำให้ดาวเทียมมีอัตราเร็วพอดีที่จะวิ่งเป็นวงโคจรได้โดยไม่ตกลงก็เราอาจจะเอาชนหนักอันหนึ่งปล่อยออกจากดาวเทียมซึ่งหนัก ๑๐ ตัน แล้วชนหนักนั้นจะแล่นคู่ไปกับดาวเทียมได้อยู่เรื่อย ๆ แต่ความเป็นจริงแล้วถึงจะขึ้นสูงถึงสองสามร้อยไมล์ก็ยังคงมีบรรยากาศเหลืออยู่นิดหน่อยซึ่งจะเป็นเหตุให้ชนหนักลอยควงส่ว้นลงมากตถึงพื้นโลกช้ากว่าดาวเทียม และด้วยความต้านทานของบรรยากาศซึ่งถึงแม้จะมีเล็กน้อย ก็ยังเป็นต้นเหตุให้ดาวเทียมลอยอยู่ได้ในระยะเวลาจำกัด ก็จะต้องตกลงสู่พื้นโลก ถ้าสามารถขึ้นไปให้สูงพ้นบรรยากาศซึ่งมีเล็กน้อยนี้ได้เลยทีเดียว ดาวเทียมอาจจะอยู่ในวงโคจรได้ถึงพัน ๆ ปี ยิ่งดาวเทียมอยู่สูงมากขึ้นก็ยิ่งต้องการอัตราเร็วน้อยลงจึงจะอยู่ในวงโคจรได้ แต่การที่เราจะทำให้ดาวเทียมออกไปโคจรห่างโลกมากยิ่งขึ้นนั้นก็ต้องการอัตราเร็วในระยะแรกเริ่มยิงดาวเทียมสูงมากขึ้น และหมดเปลืองพลังงานมากยิ่งขึ้นด้วย”

“ในการส่งดาวเทียมดวงหนึ่ง ๆ ออกไป นักวิทยาศาสตร์และวิศวกรจะต้องคำนวณสร้างอุปกรณ์ต่าง ๆ กันคว่ำทศลงที่จะสร้างให้ดาวเทียมมีอัตราเร็วพอดีที่จะแล่นเป็นวงโคจรอยู่รอบ ๆ โลก วิศวกรจะต้องสร้างจรวดเพื่อบรรทุกดาวเทียมขึ้นไปในอวกาศ การที่จรวดขึ้นไปได้นั้นก็ด้วยการปล่อยไอของสารบางอย่างออกไปทางหลังเพื่อเป็นแรงดันให้จรวดวิ่งไปข้างหน้า ถ้าลูกสงสัยว่าเมื่อไอหรือก๊าซถูกส่งออกไป

ข้างหลังแล้วจะนำให้จรวทวิ่งออกไปข้างหน้าได้อย่างไร ลูกก็ลองไปเอา ลูกโป่งของน้องมาเป่าให้พองลมแล้วปล่อยโดยเร็ว อากาศจะออกทาง ปากลูกโป่งจะเกิดแรงดันให้ลูกโป่งวิ่งไปในทางตรงข้าม และด้วยแรง เช่นเดียวกันนี้เองที่ดันให้จรวทออกไปนอกโลกและเกิดอัตราเร่งให้จรวท เล่นเร็วขึ้น ๆ”

หลังจากที่ลูกชายได้ลองทำตามและได้ผลตามที่พ่อบอกแล้ว พ่อ ก็อธิบายต่อไปว่า

“การที่จะให้ดาวเทียมซึ่งหนักถึง ๑,๐๐๐-๒,๐๐๐ ปอนด์อยู่ในวงโคจรนั้น จะต้องมีการจรวทที่มีเครื่องยนต์จักร (Engine) ทำให้เกิดแรงดันประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ ถึง ๔๐๐,๐๐๐ ปอนด์ เครื่องยนต์จักรของจรวทมีการพัฒนานักน้อยเรื่อย ๆ การส่งดาวเทียมหรือยานอวกาศอื่น ๆ ขึ้นสู่อวกาศนั้น วิศวกรจะต้องสร้างจรวทให้เป็นตอน ๆ ๒ หรือ ๓ ตอน หรือมากกว่านั้น ซึ่งจะปล่อยออกทีละตอนเพื่อลดน้ำหนัก การลดน้ำหนักออกทีละตอนนี้ จะต้องให้พอดีกับที่จะเกิดอัตราเร่งครั้งสุดท้าย ให้เป็นไปตามกำหนดที่ต้องการ การส่งจรวทขึ้นไปก็เท่ากับส่งถังเชื้อเพลิงอันมหึมาออกไป ซึ่งจะต้องสิ้นเปลืองพลังงานอย่างมากมายทีเดียว และถึงเชื้อเพลิงนี้ยังสามารถแบ่งแยกออกเป็นถังเล็ก ๆ ซึ่งมีเครื่องยนต์ของตัวเองและสามารถจะปล่อยทิ้งไปข้างหลัง เมื่อถึงนั้นว่างเปล่าแล้วได้อีกด้วย”

เร็วครั้งสุดท้ายชนะแรงโน้มถ่วงของโลก แล้วเข้าไปสู่ดวงจันทร์ไป โคจรรอบ ๆ ดวงจันทร์ สำหรับขั้นที่ ๒ ยากขึ้นไปอีก เนื่องจากที่ดวงจันทร์ไม่มีบรรยากาศ ที่จะทำให้หน้าทีคล้ายลมบนรองรับ ฉะนั้นการที่จะให้ดาวเทียมหรือยานอวกาศอะไรก็ตามไปลงที่พื้นผิวดวงจันทร์ ถึงแม้ยานนั้นจะมีเบรคหรือห้ามล้อก็ตาม แต่ก็จะถูกแรงโน้มถ่วงของดวงจันทร์ดึงดูดให้ยานนั้นตกไปที่พื้นผิวดวงจันทร์อย่างแรงจนแตกทำลายได้ จึงต้องคิดหาทางสร้างจรวดถอยหลังให้ติดกับยานนั้น หรือใช้วิธีเอาท้ายลง โดยที่ติดเครื่องแล่นไปข้างหน้า งานขั้น ๓ เป็นงานที่ยากที่สุดคือเมื่อถึงดวงจันทร์แล้วจะต้องกลับมาสู่โลกเราอีก ซึ่งจะต้องใช้กลจักรของจรวดใหญ่โต ก็จะต้องมีแรงดันใกล้เคียง ๑ หรือ ๒ ล้านปอนด์”

“แล้วการไปดาวอังคารเล่าครับคุณพ่ออยากไหมครับ”

“การส่งยานอวกาศไปดาวอังคารนั้น ใช้แรงดันในครั้งแรกมากกว่าที่จะไปดวงจันทร์ไม่มากนัก แต่ต้องเสียเวลาเดินทางนานกว่ามาก จะต้องใช้เวลาประมาณ ๘ เดือน หรือมากกว่า จึงเกิดปัญหาในเรื่องการเดินทาง และการนำทางซึ่งเป็นเรื่องน่ากลัวอยู่มาก”

“คุณพ่อครับ นักวิทยาศาสตร์ พยายามจะส่งยานอวกาศและดาวเทียม เพื่อประโยชน์อะไรครับ”

“ประโยชน์มากมายทีเดียวลูก ดาวเทียมที่อยู่ในวงโคจรสามารถจะทำงานได้ ๓ อย่าง

๑. ส่งตัวอย่างแปลกๆ ในสิ่งแวดล้อมที่ดาวเทียมนั้นเคลื่อนที่ไปให้นักวิทยาศาสตร์ทราบ

๒. สามารถส่งข่าวสารและถ่ายรูปโลกในแง่ต่าง ๆ ที่เราไม่เคยเห็นมาก่อน

๓. สามารถมองไปในจักรวาลและบันทึกข่าวสารซึ่งไม่เคยมาถึงพื้นโลก

ตามมาตรฐานของชาวโลกเข้าใจว่าบริเวณที่ดาวเทียมเคลื่อนที่นั้นเป็นที่ว่างเปล่า แต่ความเป็นจริงที่ว่างเปล่านั้นมีพลังงานรังสีและอนุภาคที่เคลื่อนที่อย่างรวดเร็วชนิดต่าง ๆ อยู่มาก มีระบบสนามแม่เหล็กและกระแสไฟฟ้าอย่างมากมาย ซึ่งติดต่อกันเกี่ยวข้องกับประจุที่ไหลมาจากดวงอาทิตย์ ปัญหาพิเศษที่จะต้องศึกษามีอีกมาก เช่นปัญหาเรื่องรังสีคอสมิกซึ่งจะต้องทำการตรวจสอบเหนือชั้นบรรยากาศ สิ่งที่มีชีวิตอยู่ในดาวเทียมจะเกิดอะไรขึ้นกับร่างกายและจิตใจบ้าง เมื่ออยู่ในภาวะไร้น้ำหนัก ดาวเทียมบางดวงมีกล้องส่องทางไกลและเครื่องมือพิเศษที่จะรายงานรังสีเอกซ์ รังสีเหนือม่วงและรังสีอื่น ๆ ”

“ ดาวเทียมจะทำประโยชน์ กับการอุตุนิยมวิทยาอย่างมาก สถานีตรวจอากาศปัจจุบันนี้ที่อยู่ทั้งบนบกและทะเล สามารถจะสังเกตความเป็นไปของบรรยากาศได้เพียงประมาณ ๑๐ % เท่านั้น แต่ดาวเทียม ๒-๓ ลูก จะสำรวจอากาศที่อยู่รอบโลกได้ทุกระยะ ๒-๓ ชั่วโมง และจากการสำรวจนี้เอง นักอุตุนิยมวิทยาจะสามารถบอกจุดที่เกิดพายุใหญ่ในระยะเริ่มต้น และทำแผนที่แสดงทิศทางการเคลื่อนไหวได้ละเอียดกว่าปัจจุบัน เครื่องมือในดาวเทียมจะวัดได้ว่าพลังงานจากดวงอาทิตย์จะตกเข้ามาในโลกเท่าใด และจะสะท้อนกลับออกไปเท่าใด

ดาวเทียมไม่เพียงแต่จะช่วยในทางอุทุนิยมเท่านั้น แต่จะเข้ามาช่วยในเรื่องการคมนาคมของโลกอย่างกว้างขวาง รวมทั้งการส่งโทรทัศนข้ามทวีปได้อีกด้วย ปัจจุบันการคมนาคมได้อาศัยการวางสายเคเบิลข้ามมหาสมุทร ซึ่งค่าใช้จ่ายสูง หรือโดยวิทยุคลื่นสั้น ซึ่งถูกพายุจากดวงอาทิตย์รบกวนได้ง่าย การส่งโทรทัศนไม่สามารถจะส่งได้เกิน ๒-๓ ร้อยไมล์ เพราะคลื่นนี้ไม่สามารถจะหักงอไปรอบโลกได้ และไม่สามารถจะกระโดดไปถึงบรรยากาศชั้นไอโอโนสเฟียร์ ซึ่งจะช่วยสะท้อนคลื่นกลับมาได้ ดาวเทียมจะช่วยแก้ปัญหาอันนี้ จะทำหน้าที่เป็นสถานีถ่ายทอดวิทยุและโทรทัศน ดาวเทียมซึ่งมีอุปกรณ์พร้อมสามารถรับสัญญาณโทรทัศนจากจุดใดจุดหนึ่งบน โลกแล้วถ่ายทอดโดยตรง หรือถ่ายทอดให้ดาวเทียมดวงที่สอง และไปยังอีกจุดหนึ่งบนพื้นโลกโดยอาศัยกำลังจากแบตเตอรี่ ซึ่งใช้พลังงานจากดวงอาทิตย์และจะทำงานอยู่ได้หลาย ๆ ปี

เมื่อการใช้ดาวเทียมสำรวจนี้มีความก้าวหน้าขึ้น ภาพถ่ายของดวงจันทร์ทางด้านหลัง ซึ่งเราไม่เคยเห็นเลย จะแสดงให้เห็นสิ่งใหม่ ๆ ขึ้นมาอีก สิ่งที่น่าสนใจมากก็คือ ดวงจันทร์มีสนามแม่เหล็กหรือไม่ ซึ่งเมื่อเราทราบแล้ว เราอาจทราบได้ว่าเหตุใดโลกจึงมีสนามแม่เหล็ก ประวัติและกำเนิดของดวงจันทร์เป็นอย่างไร มีธรรมชาติเป็นอย่างไร คำตอบปัญหาเหล่านี้อาจจะช่วยเป็นแสงสว่างให้เราทราบกำเนิดและประวัติของโลกและระบบสุริยะต่อไป”

“การสำรวจดวงจันทร์หรือดาวพระเคราะห์ที่ใกล้เคียงอาจจะต้อง

ใช้เวลาหลายสิบปี ต่อไปข้างหน้าเราจะสามารถออกไปถึงดวงจันทร์และ
ดวงดาวด้วยตนเอง ลูกอยากไปไหมล่ะ”

“อยากครับ กงทีนเต็นทีนะครับ”

“เอาละลูก วันนี้พอเท่านั้นก่อน เดี๋ยวลูกจะเบื่อเสียก่อน”

“ไม่เบื่อหรอกครับ สนุกดี ชอบพระคุณมากครับคุณพ่อ” ลูกชาย
มองบิดาด้วยสายตาชื่นชมและเลื่อมใส พร้อมทั้งไหว้แสดงความขอบคุณ
บิดาอย่างอ่อนน้อม.

(เรื่องนี้เขียนขึ้นโดยอาศัยเค้าโครงจากหนังสือ “Introduction to
Quter Space”)

รวบรวมโดย ส้อม ปัญจพรรค์

มาร์ชราชนาวีไทย

ราชนาวีชาติไทย	เราใจทหารเรือกล้าหาญ
ราชนาวีต้องการ	เราทหารเรือรักชาติ
รบช่วยกันรบ	รู้เราเข้มแข็ง
ทุ่มตัวยแรง	นักรบองอาจ
สามัคคีในหมู่ทหารเหมือนญาติ	รบเพื่อชาติ ราชนาวี

ราชันวี
RATCHANAWI

เนื้อร้อง น.ส. ปิณฑิยา เท่งล้ำรณ
ทำนอง _____

Tempo di march

มารู้กองทัพบก

เนื้อร้อง แก้ว อัจฉริยะกุล

ทำนอง นารด ถาวรบุตร

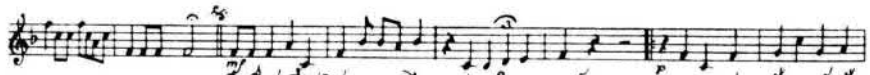
เกิดเป็นชายเชื้อชาติชาญ ทหารบกไทย เก่งกาจใจฉกรรจ์
องอาจฟาดฟันรบรันบั้งจา หากศัตรูจะยกมา เข้าอาสาฟันฝ่ารักษาถิ่น
เราเกิดเป็นไทยสมไทยอาจิณ ปราบริปูอยู่บนพื้นดิน จะประหารให้สิ้น
พื้นดินไทย ทักษบกปกป้องคุ้มครองชาติไทย จะไม่ยอมหม่อมมิตรโค
เล็ดและเนื้อพลีให้ยอมถวาย ร่างยอมอุทิศใจกาย ชีวาคมมลาย ยอมตาย
เพื่อชาติ เรารบจนใจขาด เพื่อชาติของไทย

ณรงค์การศึก เกียรติมีบันทึก จารึกประวัติศาสตร์ คุณความดี
สามารถ ไพร่แพ้นาคดอยไป วีรชนสมชื่อคือบางระจันจำนั้กันไว้
เราเกิดมารุ่นหลังทุกวัย ไม่ยอมโดยง่าย ขอตั้งใจว่า จะปฎิญาณร่วมรักษา
ไทยมั่น ใจไม่หวั่น รุกโรมประจัญโฉมที่มันทลาย เราไม่ยอมดอยร่น
เราคงรบจนเลือดหยาดสูกท่าย หากศัตรูมากน้อยสู้ตายฝากลายไว้ให้

เกิดเป็นชายเชื้อชาญทหารบกไทย เก่งกาจใจฉกรรจ์ เหล่าทหาร
มีสง่าท่าที อยู่เป็นศรีเฟื่องฟูคู่ไผท ปราบเสี้ยนหนามแดนดินจนหมด
สิ้นไป ให้ไตรรงค์ของไทยคงอยู่ เกียรติทหารบกกองทัพบกชาติไทย อยู่
แห่งไหนภูมิใจไม่อดสู เกียรติประวัติชี้ไว้ใคร ๆ ย่อมรู้ ทั้งโลกเชิดชู
ทัพบกชาติไทยไว้แน่,

มาร์ช กองทัพบก

Tempo di Marcia

[illegible][illegible][illegible]

วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๓ ณ กรุงเทพมหานคร

๓๓ ๓๔ ๓๕ ๓๖ ๓๗ ๓๘ ๓๙ ๔๐ ๔๑ ๔๒ ๔๓ ๔๔ ๔๕ ๔๖ ๔๗ ๔๘ ๔๙ ๕๐ ๕๑ ๕๒ ๕๓ ๕๔ ๕๕ ๕๖ ๕๗ ๕๘ ๕๙ ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓ ๖๔ ๖๕ ๖๖ ๖๗ ๖๘ ๖๙ ๗๐ ๗๑ ๗๒ ๗๓ ๗๔ ๗๕ ๗๖ ๗๗ ๗๘ ๗๙ ๘๐ ๘๑ ๘๒ ๘๓ ๘๔ ๘๕ ๘๖ ๘๗ ๘๘ ๘๙ ๙๐ ๙๑ ๙๒ ๙๓ ๙๔ ๙๕ ๙๖ ๙๗ ๙๘ ๙๙ ๑๐๐

[illegible]

[illegible]

ล้วน วัฒนธรรม

พลีหมดทุกสิ่งทุกอย่างร่างกาย ขอให้ทุกสิ่งทุกอย่างประสานคร
แม้นสนมปรารถนา ทุกคนตายแทนได้ แต่ขอให้ชาติไทย ทัพอากาศไทย
ยืนอยู่

กองทัพอากาศ

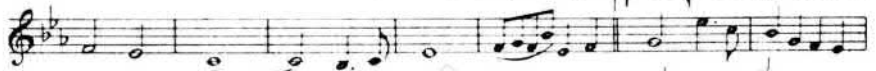
TEMPO DI MARCH.

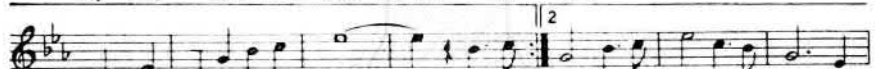
VOICE

เรา ท—หาร ช่าง อา—กาศ ที่พ่นำสามารถ การ
นั้น ฝั่ง ตรง ชิด ทุกสายโลหิต ช่วย

รบ เตะ เต้น สู้ ตี—ร ใจ เยือก—เย็น ทุกคนเป็นสีกาบุ-
กน ทน ฝ่า—ป้อม กัน ภัย ใน ท้อง

รู้ สด ส—งา เกียรติวี, ทำเพื่อรัก ชาติประเทศ เสด

แดน—แคว้น ไทย ———— เรา ทุก คนพร้อมใจ ตั้ง สัตย์ ป—ฏิ
เรา ทุก คน น้อมจาก ผู้ ใหญ่ ไป สิ้น

ญาณ ใคร มาบุก ใครมารุก รานไม่ ยอม กอบ—ไม่ ห้วน ไหว
พล รวม ใจร่วมใจกันทุก คน ตลขตกของที่—เป็น ใจ—เดิมา

ยอม เลี้ยว ชีท ขอเพียงให้ ชีอ ชาติ ไทย ต้อง—ลือ ระเบิด ท้าว
สำ—มัต—ดี ทุกคน มี ใจ กลม เกียรติว ชอก—รบทุกคน ปรารถ

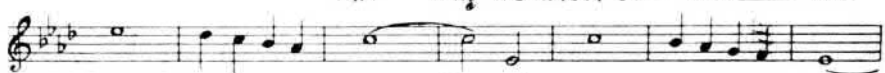
ไป ว่าหน่วยทหาร โหย ฮา กาด ปราด เปริยว _____

เปริยวตั้งเหยียรกลา ปิน ตาซัง ตัด _____ วิ _____

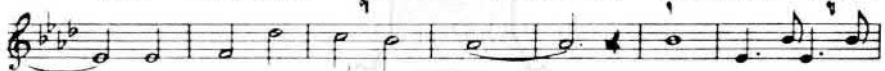
TRIO.

ลัก เฝย รักเหมยงตั้งซัง-วิต _____ แต่
กล้า หาญ ทายานไปโน ฮา-กาด _____ ผาด

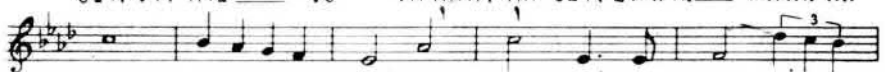
ติด แล้วจาดตั้งเจ็ด ซัง _____ กล้า ตาย ขอให้จาดิตง ซัง _____
แฉง ปินแฉ-ตงให้ _____ ว่าเลือต เนือ ทุกชีวิตบึง ซัง _____

เจ็ด ซัง โว เป็น วีระ กรรม _____ ตาย ซ้างมีเกียรติและ
ดัก ตั้งตร แล้ว มียอม ให้ ทาล _____ พลี หมดทุกสิ่ง ทุก

เด่น กล้าตาย _____ ตาย ซ้างไรเกียรติและสาตไม่ทำ _____ ทุกคนต้อง
ซ้าง ร้าง กาย _____ ขอ ให้ทุกสิ่ง ทุก ซ้าง ประสาน _____ แม้สิ้น สม

จำ ทุกคนตายแทน ได้ แต่ ขอ ให้ จาดิ โหย กัทฮากาด
ปราน ทุกคนตายแทน ได้ แต่ ขอ ให้ จาดิ โหย กัทฮากาด

โหย ดง ซัง _____
โหย บิน _____ ซัง _____

พิทักษ์สันติราษฎร์

เนอร่อง แก้ว อัจฉริยกุล

ทำนอง นารถ ถาวรบุตร

เกียรติตำรวจของไทย

เกียรติวินัย กล้าหาญมั่นคง

ต่างชื่อตรง พิทักษ์สันติราษฎร์นั้น

ถึงตัวจะตายก็ช่างมัน มิเคยคำนึงถึงชีวัน

เข้าประจัญเหล่าร้าย เพื่อประชา

ไม่ยอมเป็นมิตร ผู้ผิดกฎหมาย

ปราบโจรผู้ร้าย กล้าตายเรื่อยมา

เนื้อของเราเราเชือด พร้อมทั้งเลือดเราพลี

เอาชีวิตรของเราเข้าแลกมา

เพื่อไทยประชาดำรงสุขสถาพรไป

เกิดมาแล้วต้องตาย

ชาติชายเอาไว้อย่างตำรวจไทย

ช่วยประชาไม่ว่าหนไหน

เป็นมิตรด้วยดวงจิตสดใส

เราอยู่ไหนประชาอุ่นใจทั่วกัน

ปราบภัยและผองพาลให้เข็ดขาม

เราปราบปราม เสริมความสุจริต

เหล็กที่แกร่งกล้านั้น เราฝึกกายาทุกวัน

แข็งแกร่งเหล็กนั้น ตำรวจไทย.

มาร์ชเอเชียนเกมส์

เนื้อร้อง ขุนวิจิตรมาตรา

ทำนอง นารถ ถาวรบุตร

- (นำ) ประทับใจเห็นเป็นธงห่ม นั้นหรือคือบ่วงโอบพวกเรา
 จะอยู่ที่ไหนมาลำนานา เพียบพร้อมรวมเหล่าเผ่ากีฬา
 ทุกชาติภูมิใจจำรูญ ที่ได้เป็นศูนย์ชาวบูรพา
 โลกนิยมสมญา คือเอเชียนเกมส์
- (สร้อย) อันว่ากีฬา เป็นแรงพาสมบูรณ์ให้
 เกิดพลานามัย ช่วยพลังขั้นเข้ม
 วิญญานชาวเอเชียนานา จะเป็นนักกีฬาโดยเต็ม
 เอเชียนเกมส์ เชิดชูขวัญจรโลงไกล
 เหมือนสื่อประสาน สัมพันธ์ในกันทั่วหน้า
 ชวนผูกใจสามัคคี ให้ยั่งยืนไป
 เอเชียนเกมส์ กีฬาก่อปัจจัย
 ส่งสันติ สุขสมบูรณ์ให้ ชาวเอเชีย
 ไชโย ไชโย ไชโย เอเชียนเกมส์

เอเฟ็กซ์เกมส์

ทำนอง นารก ภากรบุตร์

เนื้อร้อง ชุมนวีจิตรภักดี

TEMPO DI MARCIA.
INTRO

ประ ดิษ

เดิน หัน เป็น ขง ช่วง นั้น รือ ตือ บว โยบ พวก เมา — จะ อยู่ ที่ โหนด มา ล้า เมา หีบ ข้อม รววม

เหล่า เมา ก็ — ทำ ทก ซัด คุม ใจ จำ รุญ — ที่ ได้ เป็น ดน ขจว บร-หา โลก นิ-

นม ส้ม-ธูา คือ เจ เซ้น เกม สี่ — อัน ว่า ก็ — ทำ ส้น นรจ — ทา ส้ม-

บุรณ — ให้ เกิด ท-ลา นา — มัย — ช่ว ท-สัง จัน เจ่ม วิญญูณ ขาว เจ หัก นา

นา จะ เป็น นก ก็ ทำ โดย สั้น เจ หัก เกม สี่ เจต ช่ว จอ จอ จอ — โกล — หมอน สือ ประ

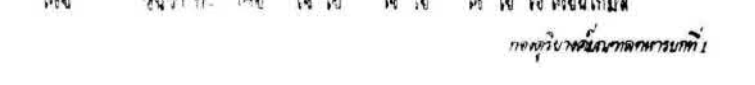
ล้าน ส้ม หัน ไร่ ใน กั้น ทิว หนาว ลก ใจ ล้า - มด - ตี ให้ ข้ง ข้น

ไป เจ เซ้น เกม สี่ ก็ — ทำ ทอ บัง ข้ง ส้น ตี ช่ว ส้ม บุณ ให้ ขาว เจ

เซ้น อัน ว่า ก็ — เซ้น ไซ โย ไซ โย ไซ โย เจ หัก เกม สี่

ทุกตัวในฉบับนี้มาจากนารกบุตร์

การใช้จ่ายเงินผลกำไรจากการจำหน่ายหนังสือวันเด็ก

- ปี ๒๕๐๓ ให้โรงเรียนมัธยมสาริต วิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน สำหรับสร้าง
สระว่ายน้ำ ๑๐๐,๐๐๐ บาท
- ปี ๒๕๐๔ ให้โรงเรียนมัธยมสาริต วิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน สำหรับสร้าง
สระว่ายน้ำเพิ่มเติมอีก ๕๐,๐๐๐ บาท (สระนี้ทำพิธีเปิดในวันเด็ก
ที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๐๕ ให้ชื่อว่า “สระว่ายน้ำวันเด็ก ๒๕๐๕” สิ้นค่าใช้จ่าย
๒๕๐,๐๐๐ บาท เป็นเงินผลกำไรค่าหนังสือ ๑๕๐,๐๐๐ บาท งบประมาณ
ของกรมพลศึกษา ๕๐,๐๐๐ บาท เงินของโรงเรียนมัธยมสาริตฯ
๕๐,๐๐๐ บาท)
- ปี ๒๕๐๖ ให้โรงเรียนมัธยมสาริต วิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน ซื้อเครื่องกรองน้ำ
และอุปกรณ์ ๓๐,๐๐๐ บาท
- ปี ๒๕๐๗ งบบุคลากร
- ปี ๒๕๐๘ ได้กำไรทั้งสิ้น ๗๔,๔๕๐.๕๐ บาท นำไปใช้จ่ายสมทบสร้างสนามเด็กเล่น
ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค แห่งละ ๑๐,๐๐๐ บาท รวม ๕ แห่ง
เป็นเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท (เงินส่วนที่เกินไป ใช้จากเงินวันเด็กที่มีอยู่)
ดังนี้

๑. ส่วนกลาง

- ๑.๑ จังหวัดพระนคร มอบให้เทศบาลนครกรุงเทพไปสมทบสร้าง
๓ แห่ง คือ
- ๑.๑.๑ บริเวณสวนหย่อม ถนนอนุสาวรีย์ อำเภพระนคร
- ๑.๑.๒ บริเวณเมรุถนนเทศบาลวิเศษ สามแยกเตาปูน อำเภอดุสิต
- ๑.๑.๓ บริเวณโรงเรียนบางจาก อำเภอพระโขนง
- ๑.๒ จังหวัดธนบุรี มอบให้เทศบาลนครธนบุรีไปสมทบสร้าง ๒ แห่ง
คือ
- ๑.๒.๑ โรงเรียนวัดเวฬุราชิน
- ๑.๒.๒ โรงเรียนวัดสุวรรณาราม

๒. ส่วนภูมิภาค ได้จัดสรรเงินให้สมทบสร้างในจังหวัดที่ตั้งภาคการศึกษา คือ

๒.๑ จังหวัดเชียงใหม่ ได้นำเงินไปจัดสร้างอุปกรณ์สำหรับ สนามเด็กเล่น ที่อำเภอเมืองเชียงใหม่

๒.๒ จังหวัดนครปฐม ได้นำเงินไปจัดซื้ออุปกรณ์สนามเด็กเล่น ของ เทศบาลเมืองนครปฐม

๒.๓ จังหวัดสงขลา เทศบาลเมืองสงขลา นำไปสมทบสร้างและซื้ออุปกรณ์ สนามเด็กเล่นที่บริเวณเขื่อนแหล่งพระราม ริมทะเลสาบสงขลา

๒.๔ จังหวัดนครราชสีมา ได้นำเงินไปจัดซื้ออุปกรณ์การเล่น ให้แก่สนาม เด็กเล่นของสถานบริบาลปฐมวัย

ปี ๒๕๐๕ ได้กำไรทั้งสิ้น ๔๒,๑๙๙.๓๕ บาท ได้ใช้จ่ายไปดังนี้

๑. ให้เป็นทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่เรียนดี แต่ต้องการความช่วยเหลือ เป็นพิเศษ และได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาให้ทุนแล้วในปีการศึกษา ๒๕๐๔ ให้เป็นทุนการศึกษาระดับประถมศึกษาทุนละ ๗๐๐ บาท ๒๐ ทุน ระดับ มัธยมศึกษาทุนละ ๑,๔๐๐ บาท ๑๐ ทุน เป็นเงินทั้งสิ้น ๒๘,๐๐๐ บาท มีผู้ บริจาค ๗,๖๘๘ บาท คงใช้เงินกำไรค่าหนังสือวันเด็ก ๒๕๐๔ ไปในการนี้เพียง ๒๐,๓๑๓ บาท

๒. ให้สมทบสร้างสนามเด็กเล่นในจังหวัดที่ตั้งภาคการศึกษาอีก ๒ จังหวัด คือ จังหวัดยะลา และจังหวัดพิษณุโลก จังหวัดละ ๑๐,๐๐๐ บาท รวม ๒๐,๐๐๐ บาท

ในปี ๒๕๐๕ เงินกำไรค่าหนังสือวันเด็ก ๒๕๐๔ คงเหลืออีก ๑,๘๘๖.๓๕ บาท คณะกรรมการจัดงานฉลองวันเด็กแห่งชาติ มีโครงการว่าจะใช้ทุนสมทบกับเงิน กำไรในปี ๒๕๑๐ เพื่อจัดสร้างสนามเด็กเล่นเพิ่มเติมทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่ยากจนแต่เรียนดีในปีการศึกษา ๒๕๑๐ และจะให้การ สงเคราะห์แก่เด็กตาบอด หูหนวก เด็กพิการ เด็กกำพร้า และเด็กที่ต้องการความ ช่วยเหลือเป็นพิเศษอีกด้วย.

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ ส. การพิมพ์

๕๓/๑ ถนนนครสวรรค์ พระนคร โทร. ๘๑๔๒๘๓

นางปราณี เดชชัย ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ๒๕๐๕

หน้าที่ของเด็กไทย

๑. เด็กพึงมีศรัทธาเลื่อมใสในศาสนา
๒. เด็กพึงเคารพและรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณีของบ้านเมือง
๓. เด็กพึงเชื่อฟังบิดามารดา ผู้ปกครอง และครูอาจารย์
๔. เด็กพึงมีกริยาจาสุภาพต่อคนทั่วไป และเคารพนับถือผู้ใหญ่
๕. เด็กพึงมีความกตัญญูทดแทน
๖. เด็กพึงเป็นผู้มีระเบียบ และรักษาความสะอาดเสมอ
๗. เด็กพึงมีความมานะอดทนขยันหมั่นเพียร และตั้งใจศึกษาหาความรู้
๘. เด็กพึงรู้จักประหยัดและเก็บออมทรัพย์
๙. เด็กพึงมีความซื่อสัตย์สุจริต กล่าวพูดกล้าทำในสิ่งที่ควร และไม่นำใจเป็นนัยกีฬา
๑๐. เด็กพึงทำตนให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น และรู้จักรักษาสาธารณสมบัติของชาติ